SODA SANAYİİ A.Ş.
2016 FAALİYET RAPORU

ŞİŞECAM
KİMYASALLAR

GÜVENE DOKUNMAK

İÇİNDEKİLER

Kısaca Soda Sanayii A.Ş.
Finansal Göstergeler
Üretim Tesisleri
Yönetim Kurulu
Yöneticiler
Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı
2016 Yılına Genel Bakış
2016 Yılı Kazanımları
Önemli Etkinlikler
Reach
Çevre ve Kalite Faaliyetleri
Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri
2017 Yılı Beklenti ve Hedefleri
İnsan Kaynakları
Endüstri İlişkileri
İş Sağlığı ve Güvenliği
Risk Yönetimi ve İç Denetim Sistemi
Konsolidasyona Giren Şirketlere İlişkin Bilgiler
Konsolide Finansal Tablolar ve Bağımsız Denetçi Raporu
2016 Yılı Konsolide Kârının Dağıtımı
Kurumsal Yönetim Uyum Raporu
2016 Yılı Ortaklar Olağan Genel Kurul Gündemi
Dönem İçinde Yapılan Sermaye Artışı, Esas Sözleşme Değişiklikleri ve Kâr Dağıtımları, Diğer Hususlar
Yönetim Kurulunun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Bağımsız Denetçi Raporu
İletişim Bilgileri

Sürdürülebilirlik odaklı üretim süreçlerimiz ve çevreye duyarlı üretimimizle **hayata odaklıyız.** Tüm bileşenlerimizle güven ve kalite sunuyor, küresel standartlardaki ürünlerimizle **öncülüğümüzü sürdürüyoruz.**

KISACA SODA SANAYİİ A.Ş.

Şişecam Topluluğu'nun dört ana iş kolundan birini temsil eden Şişecam Kimyasallar'ın temelini, cam sanayisinin ana hammaddelerinden biri olan soda üretmek üzere 1969 yılında kurulan Soda Sanayii A.Ş. oluşturmaktadır. Mersin'de faaliyet gösteren Soda Fabrikası'nda ve 1982 yılında gruba katılan Kromsan Krom Bileşikleri Fabrikası'nda üretilen kimyasallar, cam dışında deterjandan kimya sanayisine, dericilikten ilaç üretimine kadar birçok üründe ana girdi olarak kullanılmaktadır.

1997 yılında özelleştirilen Bulgar soda üreticisi Sodi'ye Solvay (Belçika) ve daha sonra ortaklıktan ayrılan EBRD ile birlikte ortak olunmuş, sonraki yıllarda ortaklık payı %25'e çıkarılmıştır. 2005'te krom kimyasalları alanında faaliyet gösteren İtalyan Cromital Firması'na ortak olunmuş, 2011'de şirketin tamamı Soda Sanayii bünyesine katılmıştır. 2006 yılında Bosna Hersek'te soda üretim tesisi Lukavac Soda Fabrikası satın alınmış, üretim yapamaz haldeki bu tesisin kapasitesi, geçen 10 yıllık sürenin sonunda, yapılan önemli yatırımlarla 550 bin tona ulaştırılmıştır.

Mersin ve Bosna tesisleri ile Bulgaristan'da üretim ortaklığı olan Solvay Sodi tesisinde, toplam 2,3 milyon ton soda üretimi gerçekleştiren kuruluş, Avrupa'da en büyük 4. ve dünyada 10. soda üreticisi konumundadır. Krom kimyasallarında ise üretimini Kromsan Krom Bileşikleri Fabrikası ve İtalya'da bulunan Cromital S.p.A. tesislerinde gerçekleştiren kuruluş, bu alandaki lider üretici konumunu devam ettirmektedir.

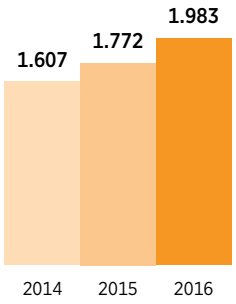
Günümüzde soda ve krom kimyasalları dışında elektrik, vitamin K3 türevleri ve sodyum metabisülfit alanında da faaliyet gösteren Şirket, üretimini dört ülkede sürdürmektedir. Soda Sanayii, faaliyetlerini, kimya sanayisine özgü gönüllü bir uygulama olan "Üçlü Sorumluluk Taahhüdü" altında çevre, sağlık ve iş güvenliği yönetim sistemlerine uygun olarak yürütmektedir. Çevre konusuna sürekli yatırım yapan ve bu yönüyle sorumlu bir tavır sergileyen kuruluş, bünyesindeki enerji üretim merkeziyle kendi enerji ihtiyacını karşılamanın yanında 2016 yılında 1,9 milyar kWh elektrik satışı gerçekleştirmiştir.

FİNANSAL GÖSTERGELER

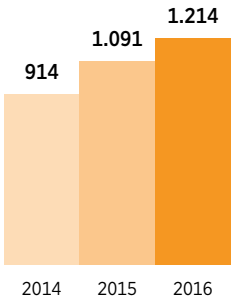
	2015		2016	
Finansal Göstergeler	**(M TL)**	**(M USD)**	**(M TL)**	**(M USD)**
Toplam varlıklar	2.812	967	3.317	943
Özkaynaklar	2.185	752	2.603	740
Satışlar	1.772	652	1.983	657
Brüt Kâr	475	175	588	195
Finansman Öncesi Faaliyet Kârı (FVÖK)	408	150	531	176
FAVÖK	500	184	629	208
Dönem Kârı	441	162	577	191
Net Finansal Borçlar	-548	-188	-731	-208

Finansal Oranlar	**2015**	**2016**
Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Yükümlülükler	3,90	3,82
Özkaynaklar/Toplam Kaynaklar	0,78	0,78
Net Finansal Borçlar, (-) Alacaklar / Özkaynaklar	-0,25	-0,28
Net Finansal Borçlar, (-) Alacaklar /Toplam Kaynaklar	-0,19	-0,22
Brüt Kâr/ Satış Gelirleri	0,27	0,30
FAVÖK/Satış Gelirleri	0,28	0,32
FVÖK / Satış Gelirleri	0,23	0,27
Net Finansal Borçlar/FAVÖK	-1,09	-1,16

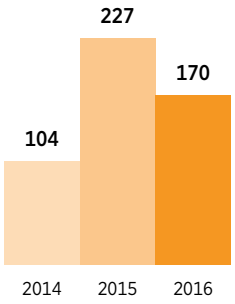
Satış Gelirleri
(M TL)

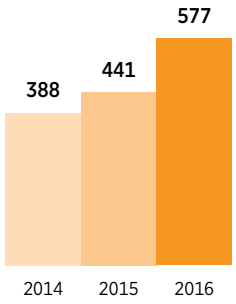
Uluslararası Satışlar
(M TL)

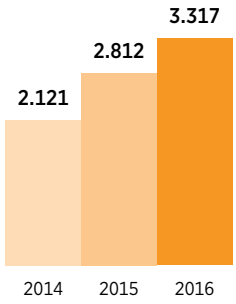
Yatırımlar
(M TL)

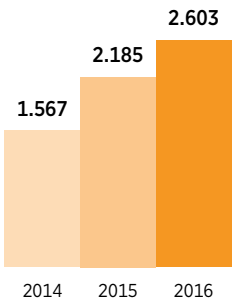
Dönem Kârı
(M TL)

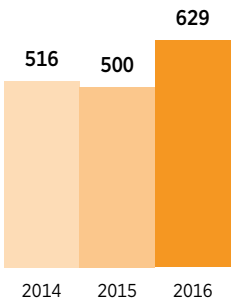
Toplam Varlıklar
(M TL)

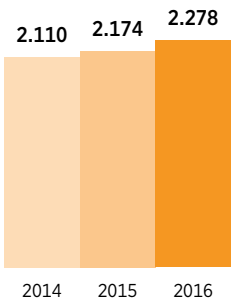
Özkaynaklar
(M TL)

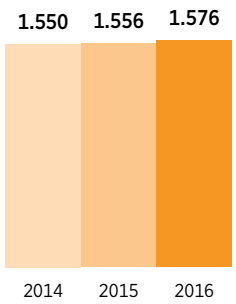
FAVÖK

Soda Üretimi
(000 TON)

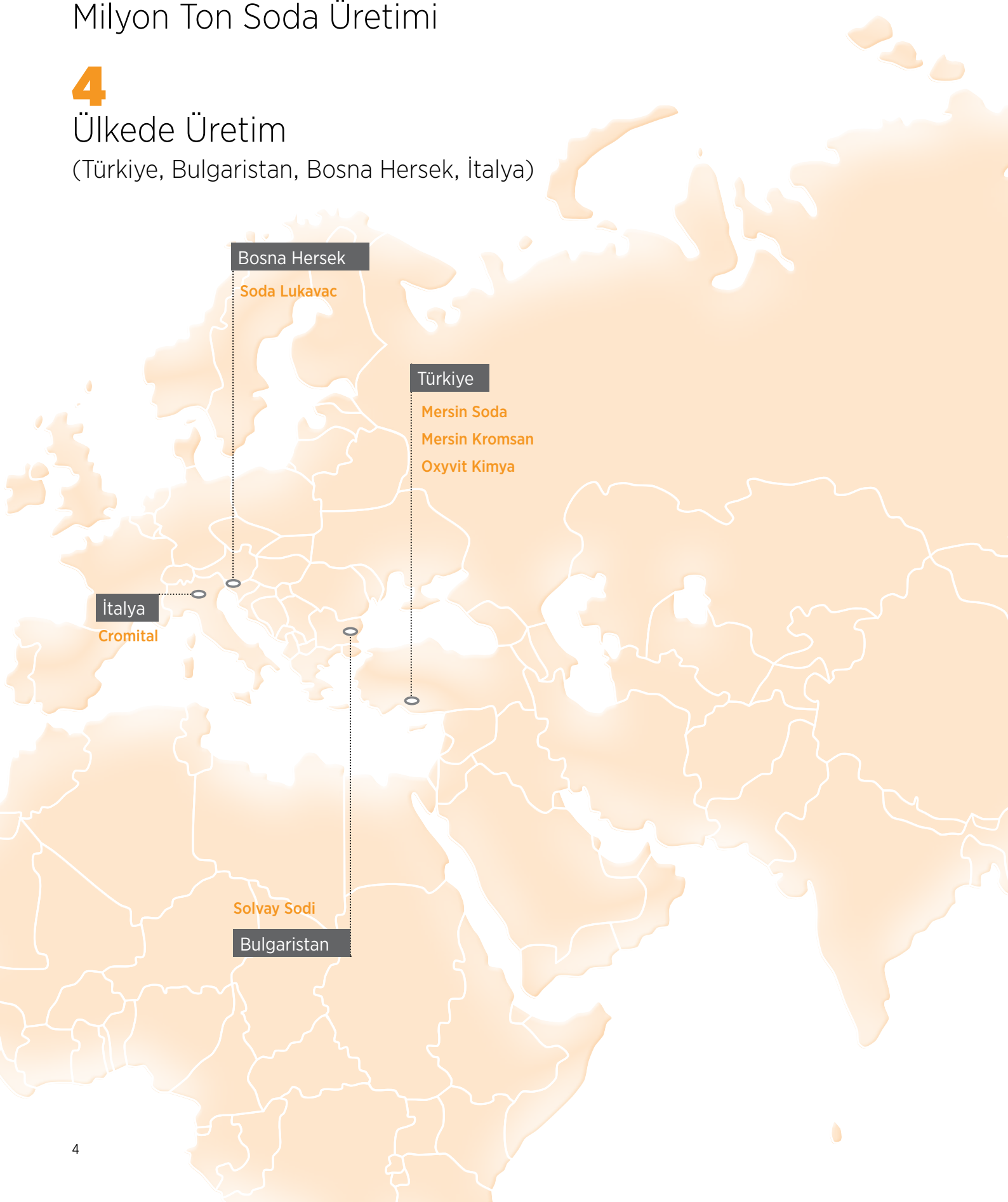
Çalışan Sayısı

ÜRETİM TESİSLERİ

2,3
Milyon Ton Soda Üretimi

4
Ülkede Üretim
(Türkiye, Bulgaristan, Bosna Hersek, İtalya)

Türkiye

Mersin Soda Fabrikası

Türkiye

Mersin Kromsan Fabrikası

Bosna Hersek

Şişecam Soda Lukavac d.o.o

Bulgaristan

Solvay Sodi AD

Türkiye

Oxyvit Kimya

İtalya

Cromital S.p.A.

YÖNETİM KURULU

PROF. DR. AHMET KIRMAN
Başkan

TAHSİN BURHAN ERGENE
Başkan Vekili

UMUT BARIŞ DÖNMEZ
Üye[1]

ZEYNEP HANSU UÇAR
Üye[2] (*)

PROF. DR. HALİL ERCÜMENT ERDEM
Bağımsız Üye[3]

ÜZEYİR BAYSAL
Bağımsız Üye[4]

PROF. DR. AHMET KIRMAN / *Başkan*

(58) Prof. Dr. Ahmet Kırman, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olmuş, AB Rekabet Hukuku dalında yüksek lisans, Ticaret Hukuku dalında doktora yapmış, Mali Hukuk alanında Doçent ve Profesör unvanlarını kazanmıştır. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde Öğretim Üyeliği, Ana Bilim Dalı ve Maliye Bölüm Başkanlığı, Enstitü Müdürlüğü, Bölüm Başkanlığı, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde Öğretim Üyeliği yapmıştır. Çalışma hayatına 1981 yılında Danıştay bünyesinde hakim olarak başlayan, sonrasında Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin çeşitli kademelerinde bulunan Prof. Dr. Kırman, bankacılık ve sigortacılık alanında uzun süre görev yapmış, Türkiye İş Bankası A.Ş., Milli Reasürans T.A.Ş., Destek Reasürans A.Ş., Petrol Ofisi A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanlıkları'nın yanı sıra, Anadolu Sigorta A.Ş. gibi birçok şirketin yönetim Kurulu Üyeliği görevinde bulunmuştur. 2006'dan bu yana Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.'de Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Üye, 2011 yılından bu yana da Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve Genel Müdür görevlerini sürdüren Prof. Dr. Ahmet Kırman Soda San. A.Ş., Trakya Cam San. A.Ş., Anadolu Cam San. A.Ş., Paşabahçe A.Ş. ve bir bölüm Topluluk şirketlerinin Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerini de ifa etmektedir. ICC Türkiye Milli Komitesi Yönetim Kurulu'nda, TEPAV Mütevelli Heyeti ve Yönetim Kurulu'nda, BTHE'de, IAV Yönetim Kurulu'nda Avcılık ve Atıcılık Federasyonu Hukuk Kurulu ve Yönetim Kurullarında başkanlık ve üyelik yapan Prof. Dr. Kırman'ın yayımlanmış 12 kitabı, çok sayıda makale ve benzeri akademik çalışması bulunmaktadır.

TAHSİN BURHAN ERGENE / *Başkan Vekili*

(51) 1989 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümü'nden mezun olan Ergene, 1990 yılında İstanbul Üniversitesi İşletme İktisadı Enstitüsü'nde Uluslararası İşletmecilik sertifika programını ve 2012 yılında da Harvard Business School Advanced Management programını tamamlamıştır. 1990 yılında Şişecam Topluluğu'nda göreve başlayan Ergene, satış pazarlama bölümlerinde çeşitli yönetim kademelerinde görev almış ve 2011 yılında Kimyasallar Grubu Pazarlama ve Satış Başkan Yardımcılığı'na atanmıştır. Ocak 2014'ten bu yana Kimyasallar Grup Başkanı olarak görevini sürdürmektedir.

UMUT BARIŞ DÖNMEZ / *Üye* [1]

(40) 1977 yılında Manisa'da doğan Umut Barış Dönmez, Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümü mezunudur. 2006 yılında Şişecam Topluluğuna Şişecam Soda Lukavac d.o.o. Mali İşler Müdürü olarak katılan Sayın Dönmez, 01.09.2010 tarihinde Şişecam Soda Lukavac d.o.o. Genel Müdürlük kadrosuna terfian atanmıştır. 1 Nisan 2015 tarihinde Bosna Hersek'teki görevini tamamlayarak Kimyasallar Grubu Mali İşler Grup Müdürlüğüne atanan Umut Barış Dönmez, 01.01.2016 tarihinden itibaren ise aynı grupta Mali İşler Direktörlüğü görevini sürdürmektedir.

ZEYNEP HANSU UÇAR / *Üye*[2] [*]

(45) Orta Doğu Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü'nde eğitimini tamamlayan Uçar, çalışma hayatına 1994 yılında Türkiye İş Bankası A.Ş. İştirakler Bölümü'nde Yatırım Uzman Yardımcısı olarak başlamıştır. Aynı bölümde çeşitli Grup şirketlerinden sorumlu olarak yönetim kademelerinde görev alan Uçar, 2015 yılından bu yana İştirakler Bölüm Müdürlüğü görevini sürdürmektedir. 2010 yılından itibaren Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.'nin çeşitli grup şirketlerinde Yönetim Kurulu Üyeliği ve Denetçilik görevlerini yürütmüş olan Uçar, halihazırda Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş., Trakya Cam Sanayii A.Ş., Anadolu Cam Sanayii A.Ş. ve Paşabahçe Cam Sanayii A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi'dir. Uçar, ayrıca Türkiye İş Bankası A.Ş. iştiraklerinden Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'de 27 Kasım 2015 ve Camiş Yatırım Holding A.Ş. 'de 27 Mart 2012 tarihinden bu yana Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerini sürdürmektedir.

PROF. DR. HALİL ERCÜMENT ERDEM / *Bağımsız Üye* [3]

(55) 1984 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olan Prof. Dr. H. Ercüment Erdem, 1984-1997 yılları arasında Dokuz Eylül Üniversitesi'nde önce araştırma görevlisi olarak daha sonra da Yardımcı Doçent unvanı ile ticaret hukuku ve mesleki Fransızca derslerini yürütmüş, aynı zamanda yüksek lisans programında ders vermiş ve tez danışmanlığı yapmıştır. 1997 yılında Ticaret Hukuku alanında Doçent ve 2003 yılında Ticaret hukuku alanında Profesör unvanlarını kazanmıştır. 1997-2011 yılları arasında Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde önce Doçent sonra Ticaret Hukuku Profesörü olarak, lisans, yüksek lisans ve doktora dersleri vermiş, çeşitli yüksek lisans ve doktora tezlerinin yönetilmesinde görev almıştır. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Özel Hukuk alanında yüksek lisans, İsviçre Fribourg Üniversitesi'nde doktora, Yale Law School'da Amerikan Hukuku üzerine araştırma yapmış, 1998 yılından itibaren kurucu ortağı olduğu Erdem & Erdem Hukuk Bürosunda başta Ticaret Hukuku olmak üzere özel hukukun çeşitli dallarında yerli ve yabancı müvekkillere danışmanlık hizmeti vermektedir. CMA-CMG firmasında 2011 yılından, Yılport Holding A.Ş.'de de 2013 yılından bu yana bağımsız Yönetim Kurulu Üyeliği yapmaktadır. Milletlerarası Ticaret Odası Milletlerarası Ticari Uygulamalar Komisyonu Eş Başkanı olan Erdem, İstanbul Barosu üyesidir. Milletlerarası Ticaret Odası Tahkim Divanında, Milletlerarası Ticaret Odası Enstitü Konseyi'nde, International Bar Association'da Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Danışma Kurulu'nda ve çeşitli mesleki kuruluşlarda da üyeliği bulunmaktadır. Prof. Dr. Halil Ercüment Erdem'in çeşitli tarihlerde yayımlanmış 9 adet bilimsel kitabı, 50'den fazla makalesi ve 4 adet çevirisi bulunmaktadır.

ÜZEYİR BAYSAL / *Bağımsız Üye* [4]

(55) 1984 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İktisat-Maliye Bölümü'nden mezun olmuştur. Çalışma hayatına 1985 yılında Bankalar Yeminli Murakıplar Kurulu'nda Murakıp Yardımcısı olarak başlamıştır. 1988-1996 yılları arasında aynı kurumda Bankalar Yeminli Murakıplığı görevini yerine getirmiş, 1996 yılında Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Bankalar Yeminli Baş Murakıplığı görevine getirilmiştir. 30.03.2012 tarihi itibarıyla bu görevinden emekliye ayrılmıştır. Soda ve ilişkili tarafları ile herhangi bir ilişkisi bulunmamaktadır.

[1] Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi.
[2] Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi ve Riskin Erken Saptanması Komitesi Üyesi.
[3] Kurumsal Yönetim Komitesi Başkanı, Riskin Erken Saptanması Komitesi Üyesi, Denetimden Sorumlu Komite Üyesi.
[4] Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi, Riskin Erken Saptanması Komitesi Başkanı, Denetimden Sorumlu Komite Başkanı.

[*] 04.08.2017 tarihi itibarıyla Sn. Zeynep Hansu Uçar Yönetim Kurulu Üyeliği'nden istifa etmiştir.

Yönetim Kurulu Üyeleri 23 Mart 2016 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısında bir (1) yıl görev yapmak üzere seçilmiş olup, 29 Mart 2016 tarihinde tescil edilmiş ve 4 Nisan 2016 tarih, 9046 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilmiştir.

YÖNETİCİLER

Tahsin Burhan Ergene	Kimyasallar Grup Başkanı
Hidayet Özdemir	Üretim Başkan Yardımcısı
Cenk Nuri Soyer	Pazarlama ve Satış Başkan Yardımcısı
Umut Barış Dönmez	Mali İşler Direktörü
Kevser İnceler [*]	Planlama Direktörü
İmran Eroğul	İnsan Kaynakları Direktörü
Selma Akyol	Tedarik Zinciri Direktörü
Mehmet Gürbüz	Soda Sanayii A.Ş. Genel Müdürü
Barış Can	Şişecam Soda Lukavac d.o.o Genel Müdürü
Yalçın Orhan	Oxyvit Kimya Sanayii A.Ş. Genel Müdürü
Serdar Özer	Cromital S.p.A Genel Müdürü

[*] 30.07.2016 tarihi itibarıyla Sayın Kevser İnceler emeklilik nedeniyle ayrılmıştır.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN MESAJI

Değerli Ortaklarımız,

Soda ve krom kimyasalları alanında küresel bir marka olan Soda Sanayii A.Ş; gelişmiş üretim teknolojisi, yetkin insan kaynağı, ürün ve hizmet kalitesi, çevre ve toplum odaklı yönetim yaklaşımıyla 2016 yılında da başarılı finansal ve operasyonel sonuçlara ulaşarak tüm paydaşları için katma değer üretmeye devam etmiştir. Zorlu piyasa koşulları karşısında Şişecam Topluluğu'nun köklü kurumsal kültüründen ve vizyoner yönetim yaklaşımından güç alan Şirketimiz, 2016 yılı faaliyet döneminde gösterdiği hedef pazarlardaki başarılı performansıyla küresel ölçekteki güçlü konumunu pekiştirmiştir.

2016 yılı, Türkiye ve dünya ekonomisi için siyasi ve ekonomik belirsizliklerin devam ettiği bir dönem olmuştur.

2016 yılı, Türkiye ve dünya ekonomisi için siyasi ve ekonomik risklerin yanı sıra dalgalanmaların devam ettiği bir dönem olmuştur. ABD Merkez Bankası'nın yılın son ayında gerçekleştirdiği faiz artırımıyla beraber ABD dolarının yerel para birimleri karşısındaki değer artışı devam etmiş, Avrupa Merkez Bankası'nın Avro Bölgesi'nde ekonomiyi canlandırmaya yönelik parasal genişleme politikaları ise İngiltere'nin AB'den ayrılma kararı alması, İtalya ve Almanya'daki bankacılık krizleri gibi nedenlerle istenilen sonuçları vermemiştir. Dünyanın ikinci büyük ekonomisi konumundaki Çin'de ekonomik yavaşlama 2016 yılında da sürmüş, dünyanın önemli soda üreticilerinden Rusya ekonomisindeki daralma ise petrol fiyatlarındaki kademeli artışın etkisiyle önemli oranda yavaşlamıştır.

Türkiye ekonomisi, küresel ölçekte yaşanan gelişmelere karşın 2016 yılının birinci ve ikinci çeyreğinde %4,5'luk büyüme performansı sergilemiş, Fed'in faiz kararı sürecinin uluslararası finansal piyasalarda yarattığı belirsizlik, darbe girişimi ve devam eden jeopolitik risklerin de etkisiyle yılın ikinci yarısında yavaşlama eğilimine girerek 2016 yılını %3 büyüme ile tamamlamıştır.

Zorlu piyasa koşullarına rağmen Soda Sanayii A.Ş. 2016 yılında da başarılı bir performans sergileyerek hedeflerine ulaşmıştır.

2016 yılı, soda sektöründe arz-talep dengesinin korunduğu bir dönem olmuştur. Şirketimizin en önemli ihracat pazarları arasında yer alan Orta Doğu ve Orta Avrupa'da sektör %3 büyüme kaydederken, dünya soda tüketiminin %40'ını gerçekleştiren Çin'de inşaat sektöründeki yavaşlamaya paralel olarak soda talebinde büyüme beklentilerin altında gerçekleşmiştir. Dünyanın önde gelen soda üreticilerinden Rusya'da ise Ruble'deki değer kayıplarıyla ihracat avantajı yakalayan yerli üreticiler, operasyonel iyileştirmelerle kapasite kullanım oranlarını artırmışlardır.

Küresel soda ve krom kimyasalları piyasasının en önemli oyuncuları arasında yer alan Soda Sanayii A.Ş., zorlu piyasa koşullarına ve artan rekabet ortamına karşın 2016 yılında da gerek yurt içi gerekse yurt dışındaki üretim ve satış süreçlerini etkin bir biçimde yönetmiş, toplam 2,3 milyon ton soda üretimi gerçekleştirmiştir. Ürün ve hizmet kalitesinde yakaladığı yüksek standartların yanı sıra pazar çeşitliliği ve hedef pazarlardaki penetrasyonu ile rakipleri karşısında fark yaratan Şirketimiz, satış gelirlerinde önceki yıla göre TL bazında %17 artış kaydetmiştir. Avrupa'da ilk 4, dünyada ilk 10 büyük soda üreticisi arasında yer alan Şirketimiz konsolide toplam soda satışlarının %65'ini uluslararası pazarlarda yapmıştır.

Krom kimyasallarında dünyada lider üretici olan Şirketimiz krom ürünlerinin girdi olarak kullanıldığı deri, emprenye, pigment ve metal kaplama gibi sektörlerde yaşanan durgunluğa ve azalan talep nedeniyle ağırlaşan rekabet koşullarına karşın pazarlardaki güçlü konumunu 2016 yılında da sürdürmüştür. Mersin/Türkiye'deki Kromsan Fabrikamız başta olmak üzere İtalya'daki üretim tesisimiz ve Çin'deki etkin satış yapılanmamız arasında sağladığımız güçlü sinerji sayesinde Şirketimiz, krom iş alanındaki satış gelirlerinin %85'ini ihracat faaliyetlerinden elde etmiştir.

2016 yılında 53 milyon ABD Doları tutarında yatırım harcaması gerçekleştirilmiştir.

Özel koşulların hüküm sürdüğü, jeopolitik ve ekonomik risklerin arttığı ve küresel finansal koşulların zorlaştığı günümüzde, artan belirsizlikler tüm dünyada yeni yatırımlara yönelik risk iştahının azalmasına yol açmaktadır. Mevcut konjonktüre rağmen Soda Sanayii A.Ş., geleceğe yönelik büyüme vizyonu doğrultusunda planladığı kapasite artış ve yenileme/iyileştirme yatırımlarını 2016 yılında da hız kesmeden sürdürmüştür. Bu kapsamda üretim tesislerinin işletme performanslarını güçlendirmeye, enerji maliyetlerini düşürmeye, verimlilik artışı sağlamaya ve sürdürülebilir hammadde tedarikine yönelik 53 milyon ABD Doları tutarında yatırım yıl içinde hayata geçmiş bulunmaktadır.

Yatırımlar kapsamında Mersin Soda Fabrikası'nda 80.000 ton kapasite artışı yatırımı ve yeni buhar üretim tesisi devreye alınmıştır. Sürdürülebilir hammadde tedariki sağlayarak üretimi güvence altına almak amacıyla Mersin Soda Fabrikası ve Bosna-Hersek'teki Lukavac Fabrikası'nda tuz işletmesi yatırımları yürütülmüştür. Diğer tesislerimizde altyapı güçlendirme ve modernizasyon çalışmaları devam etmiştir.

Soda Sanayi A.Ş; enerji verimliliği, rekabette farklılaşma ve sürdürülebilir müşteri ilişkileri yönetimi ve iş geliştirme alanlarında öncü uygulamalara imza atmıştır.

Şişecam Topluluğu'nun "sürdürülebilir büyüme" stratejisini kendisine misyon edinen Soda Sanayii A.Ş., 2016 faaliyet döneminde de çevresel ve toplumsal sorumluluklarını gözeterek finansal açıdan kârlı, operasyonel açıdan ise verimli iş süreçlerine imza atmıştır. Küresel ekonomideki belirsizliklerin gerektirdiği esnek yönetim yaklaşımını başarıyla uygulayan Şirketimiz, faaliyet gösterdiği pazarlardaki risk ve fırsatlar karşısında doğru hamlelerle genişleyen iş hacmini kârlılığa dönüştürerek etkin bir biçimde yönetmiş ve hedeflerine ulaşmıştır.

Şişecam genelinde, tüm tesislerde enerji verimliliği, çevre koruma ve sürekli gelişim odaklı çalışmalar sürdürülürken, Soda Sanayii A.Ş. bünyesinde de bu yöndeki çalışmalara yıl boyunca aralıksız devam edilmiştir. Şirketimiz, kapasite artışları yoluyla üretim hacmini geliştirirken, iş süreçlerinde mükemmelleşme, enerji verimliliğini artırma, pazarlarda varlığını güçlendirerek etki alanını genişletme, rekabette farklılaşma ve sürdürülebilir müşteri ilişkileri yaratma odaklı faaliyetlerini yoğun bir şekilde sürdürmüştür.

Soda Sanayii A.Ş., olarak hedeflerimizi gerçekleştirmemizde bize destek olan tüm paydaş ve hissedarlarımıza, verimli bir işbirliği içinde çalıştığımız tedarikçi ve müşterilerimize, gösterdikleri özveriyle elde ettiğimiz başarılı sonuçlarda önemli katkıları bulunan Şirketimiz çalışanlarına teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

PROF. DR. AHMET KIRMAN

Yönetim Kurulu Başkanı

2016 YILINA GENEL BAKIŞ

Soda Sanayii A.Ş., enerji verimliliği, çevre koruma ve sürekli gelişim odaklı çalışmaları, ürün ve hizmet kalitesi, pazar çeşitlemesi ve hedef pazarlardaki başarılı performansıyla küresel ölçekteki güçlü konumunu pekiştiriyor.

Soda Sanayii, 2016 yılında küresel ekonomide yaşanan olumsuzluklara ve zorlu pazar koşullarına rağmen, ürün ve hizmet kalitesi, pazar çeşitlemesi ve hedef pazarlardaki penetrasyonu ile güçlü bir performans ortaya koymuştur.

Soda sektöründeki gelişmeler
2016 yılı global bazda soda ürünlerinin bölgesel talep gelişimine bakıldığında, en büyük talep artışının %4 ile Hindistan kıta sahanlığında gerçekleştiği, bunu önemli soda ihracat pazarlarımız konumunda olan Orta Doğu ve Orta Avrupa'nın %3 büyüme oranı ile izlediği görülmektedir. Dünya soda tüketiminin yaklaşık %40'ını gerçekleştiren Çin'de, 2016 yılı soda talebi yavaşlayan inşaat sektörüne bağlı düzcam üretimindeki düşüş nedeniyle beklenenin altında büyüme göstermiştir. Önemli soda üreticilerinden biri konumundaki Rusya'da ise ihracat lehine gelişen paritenin de etkisiyle yerel üreticiler 2016 yılında operasyonel iyileştirmeler yaparak kapasite kullanım oranlarını artırmışlardır.

Global soda talebinin %51'ini oluşturan cam sektörünün 2016 yılı talep artışı %1,5-2 oranında gerçekleşmiştir. Sodanın ikinci nihai tüketim alanı olan deterjan sektöründe bölgesel farklılıklar görülmekle beraber küresel bazda %2 seviyesinde talep artışı yaşanmıştır.

2016 yılında Türkiye'de soda kullanan sektörlerin başında gelen cam sektörünün talebi geçmiş yıl seviyelerinde, stabil bir seyir izlemiştir. Deterjan sektöründe talep, yerel deterjan üreticilerinin gerek Orta Doğu ülkeleri gerekse batı ve doğu sınır komşularımızın yükselen taleplerine paralel artan satışlarıyla yükselen trendini sürdürmüştür. Tekstil sektörünün talebi döviz kurlarındaki dalgalanmalar, Avrupa ve Rusya'ya yapılan tekstil ihracatlarının ivmesini kaybetmesi, turizmdeki kaybın tekstilcileri olumsuz etkilemesi nedeniyle yıl boyunca durağan-daralan bir seyir izlemiştir. Diğer taraftan, sodyum bikarbonat ürününü girdi olarak kullanan yem ve gıda sektörlerinin sınır ticareti ile iç piyasadan alım yapan İran, Irak ve Suriye'nin de etkisi ile 2016 yılında büyümesi, bu ürüne olan talebi artmıştır.

Krom bileşikleri sektöründeki gelişmeler
Soda Sanayii A.Ş., 2016 yılında da krom bileşiklerinde hizmet verdiği deri, metal kaplama, emprenye ve pigment gibi sektörlerde hâkim olduğu pazarlardaki konumunu devam ettirmiştir. Pigment ve deri sanayine sunulan ürünlerle özellikle Asya ve Uzakdoğu'daki pazar payları yükseltilmiş, benzer şekilde Güney Amerika ve Güney Afrika deri sanayinde pazar penetrasyonu artırılmıştır.

Yılın son çeyreğinde emtia fiyatlarındaki yukarı yönlü hareketin yanı sıra, krom kimyasallarının ana hammaddesi konumundaki kromit madeni fiyatlarındaki sert yükseliş krom kimyasalları fiyatlarına yansımıştır. Türkiye'de deri sanayi, ana ihracat pazarı olan Rusya ile yaşanan siyasi krizden en fazla etkilenen sektörlerden biri olmuştur. Temmuz sonrasında yaşanan gelişmeler ise yılın geri kalanında tüm reel sektörlerde durgunluğa ve Türk Lirası'nın yabancı para birimleri karşısında değer kaybetmesine sebep olmuştur. Ülkemizde deri sektörü net bir küçülme yaşarken, metal kaplama sektöründe son yıllarda görülen nispi büyüme 2016'da da devam etmiştir.

2016 YILI KAZANIMLARI

Soda satış gelirlerinde %17 artış
2016 yılı, dünyada soda arz ve talebinin dengeli seyrettiği bir dönem olmuştur. Soda Sanayii A.Ş. soda satış gelirleri TL bazında bir önceki yıla göre %17 artış göstermiş, Mersin, Bosna Hersek ve Bulgaristan'daki üretim ortaklığı olan Solvay Sodi tesislerinde toplam 2,3 milyon ton soda üretimi gerçekleştirilmiştir. Avrupa'da en büyük 4. ve dünyada ilk 10 büyük üretici arasında yer alan Soda Sanayii A.Ş., bu üç tesisin konsolide toplam soda satışlarının %65'ini uluslararası pazarlarda yapmıştır.

Soda Sanayii A.Ş., uluslararası rakipleriyle karşılaştırıldığında, sahip olduğu zengin hammadde kaynakları, enerji yönetim sistemi, ürün kalitesi, üst seviyedeki operasyonel verimliliği ve limana yakın konumunun sağladığı lojistik avantajı ile ön plana çıkmaktadır.

Krom ürün grubunda sürdürülebilir satış performansı
Krom ürünlerini girdi olarak kullanan deri, emprenye, pigment ve metal kaplama gibi sektörlerde büyüme trendleri, kullanım alanları ve coğrafi bölgelere göre farklılıklar göstermiştir. 2016 yılında deri sanayi Asya ülkelerinde gerilerken, Avrupa ve ABD pazarları stabil seyretmiştir. Güney Amerika ve Afrika pazarlarında ise nispeten düşük oranlarda da olsa büyüme gözlemlenmiştir. Pigment sanayinde Asya ülkelerinde büyüme görülürken, metal kaplama sektöründe ise Asya ve ABD'de önceki senelere kıyasla iyileşme yaşanmıştır. Komşu ülkelerde yıl boyunca yaşanan karışıklıklar Türkiye'de tüm sektörlerle birlikte deri, emprenye ve metal kaplama sektörlerini de olumsuz etkilemiştir.

Tüm bu gelişmelere rağmen 2016 yılında başarılı bir performans sergileyen krom ürün grubunda hedeflenen satış gelirlerine ulaşılmıştır. Özellikle sodyum bikromat ürününde satış miktarı ve gelirlerde hedeflerin üzerinde sonuçlar elde edilmiştir. Öncelikle Çin ve Asya ülkelerinde, akabinde Avrupa pazarında uygulanan etkin satış ve pazarlama faaliyetleri ile bu bölgelerdeki pazar payları artırılmıştır. Kromik asitte, genişletilen ülke ve müşteri portföyünün de katkısıyla satış miktarları 2015 yılına kıyasla artırılmıştır. Krom III ürünlerinde ise bir önceki yılın satış miktarları korunmuştur. Yurt içinde bazik krom sülfat pazarındaki daralmaya rağmen pazar payı korunmuş, kromik asit satış miktarında ise satış performansına yönelik iyileştirici uygulamalar neticesinde bir önceki yıla kıyasla kayda değer artış kaydedilmiştir.

Avrupa'nın 4. ve dünyanın 10. büyük soda üreticisi

Ana üretim üssü Mersin/Türkiye'deki Kromsan Fabrikası olmak üzere İtalya ve Çin'de yapılanması bulunan Soda Sanayii A.Ş., bünyesindeki krom iş alanında satış gelirlerinin %85'ini ihracat faaliyetlerinden temin etmiştir. Kromsan Krom Bileşikleri Fabrikası, ileri üretim teknolojisi, yüksek kapasite kullanım oranı, ürün geliştirme faaliyetleri, sürekli yüksek kalitede üretim kabiliyeti, yaygın satış ağı ve yüksek çevre standartlarıyla faaliyet alanında lider bir kuruluş olma özelliğini 2016'da da korumuştur.

Soda Sanayii A.Ş Avrupa'daki kuruluşu Cromital S.p.A. ile likit ve toz bazik krom sülfat üretim ve satışında Avrupa'nın en büyük deri işleme merkezi olan İtalya'da lider pozisyonunu korumaktadır. Kuruluş, aynı zamanda likit kromik asit, likit sodyum bikromat ve metal kaplama sektörüne yönelik krom III ürünlerinde Avrupa genelinde önemli bir konuma sahiptir. İtalya'da metal kaplama sektörünün kromlu atık sularının arıtılması ve geri kazanılması konusunda lisans sahibi tek tesis olan Cromital S.p.A., atıklardan kazandığı kromu tekrar kullanılabilir hale getirerek çevrenin korunmasına katkı sağlamaktadır. Şirket, 2013 yılında başladığı baca gazı arıtma ve deri sanayine yönelik sodyum bikarbonat satışlarını 2016'da da sürdürmüştür.

Deriden yem sektörüne, deterjandan metal kaplamaya uzanan geniş yelpazede ürünler için hammadde üretimi

Soda Sanayii A.Ş., bünyesinde bulunan Kojenerasyon Santrali ile kendi proses buhar ihtiyacını karşılamaktadır. 252 MW'lık elektrik üretim kapasitesine sahip Kojenerasyon Santrali, 2016 yılında 3,9 milyon ton buhar üretiminin yanı sıra 1,9 milyar kWh elektrik satışı gerçekleştirmiştir.

2016 yılı yatırım çalışmalarından satırbaşları
Şirket'in kârlı büyüme hedefleri doğrultusunda işletme performansını güçlendirme, enerji maliyetlerini düşürme, verimlilik artışı odaklı modernizasyon yatırımları 2016 yılında da devam etmiştir. Soda Sanayii A.Ş., 2016 yılında yaklaşık 53 milyon ABD doları tutarında yatırım harcaması gerçekleştirmiştir.

Mersin Soda Fabrikası'nda kalsiner ve ilave ekipmanlarla 80.000 ton kapasite artışı yatırımları tamamlanarak yıl içinde devreye alınmıştır. Artan üretim kapasitesini karşılamaya ve sürdürülebilir hammadde tedariğini sağlamaya yönelik tuz işletmesi yatırımlarına devam edilmiştir. Ayrıca, enerji maliyetlerini düşürerek rekabet avantajını artırmak amacıyla 2014 yılı son çeyreğinde başlanan yeni buhar üretim tesisi yatırımı 2016 yılı sonunda devreye alınmıştır. Kromsan Fabrikası'nda, eski teknoloji atıklarının nötralizasyonu projesi kapsamında çalışmalar sürdürülerek 2. hat devreye alınmıştır.

Bosna Hersek'teki Şişecam Soda Lukavac Fabrikası'nda enerji verimliliğini artırma, maliyeti düşürme ve çevre mevzuatına uygun üretimin güvence altına alınmasını hedefleyen yeni buhar kazanı yatırımı 2016 yılının ilk çeyreğinde devreye alınmıştır. Bunlara ek olarak, yıl boyunca altyapı güçlendirme, modernizasyon ve alternatif tuz tedariki yatırımları yürütülmüştür.

ÖNEMLİ ETKİNLİKLER

Soda Sanayii A.Ş., dünya kimya sanayinde gönüllü bir uygulama olarak yürütülen "Üçlü Sorumluluk" çalışmalarına 2016'da da devam etmiş, yönetim sistemleri uygulamalarının yanında önemli iletişim ve sosyal sorumluluk faaliyetlerini sürdürmüştür.

Çevre ilkokullarda bakım/tadilat yapılması, engelli çocuklar için düzenlenen uçurtma şenliği, Şişecam Kurumlar Arası Tavla Turnuvası ile Mersin Kurumlar Arası Voleybol ve Masa Tenisi Turnuvaları bu faaliyetlerin önde gelenleri arasındadır. Her yıl olduğu gibi sadece çalışan desteği ile ihtiyaç sahibi emeklilerimizin üniversite öğrencisi çocuklarına burs verilmesi çalışmaları devam ettirilmiştir.

Bunların yanı sıra Soda Sanayii A.Ş. desteğinde, Mersin Üniversitesi Deniz Kaplumbağaları Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından "Mersin İli, Kazanlı Kumsalı Deniz Kaplumbağası Popülasyonlarının Üreme Sezonunda Araştırılması, İzlenmesi ve Korunması" projesi kapsamında çalışmalar devam etmiştir.

Çalışmalar kapsamında 2016 yılında tespit edilen 1.705 deniz kaplumbağası yuvası ile 2016 yılında rekor sayıya ulaşılmıştır. Soda Sanayii A.Ş. çalışanlarının katılımı ile 19 Mayıs tarihinde düzenlenen bir etkinlikte, 2016 yılında da kaplumbağaların yaşam alanları temizleme çalışması gerçekleştirilmiştir.

Türkiye Kimya Derneği'nin koordinatörlüğünde, her yıl farklı bir üniversitede yapılan "Ulusal Kimya Kongresi" bu yıl 15-21 Ağustos tarihlerinde Soda Sanayii A.Ş. sponsorluğunda Mersin Üniversitesi'nde yapılmıştır. Ayrıca, Mersin Organize Sanayi Bölgesinde Şişecam Topluluğu tarafından yaptırılan Özel Şişecam Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin Bilim Şenliği'nde başarılı ilk altı öğrenci ödüllendirilmiştir.

Soda Sanayii A.Ş., 2016 yılında Çin'in Şanghay kentinde düzenlenen All China Leather Fair fuarında yer almıştır. 20 ülkenin yanı sıra Çin'in tüm bölgelerinden çok sayıda firmanın katıldığı fuarda, Soda Sanayii A.Ş.'nin deri ürünlerine yönelik lider markası TANKROM® ve Ecol-tan® uluslararası katılımcıların bilgisine sunulmuştur.

Soda Sanayii olarak 2016 Nisan ayında düzenlenen 5. Dünya Yem Kongresi'ne bronz sponsor olarak destek verilmiş olup, sektörün önde gelen firmaları ile bir araya gelinerek ilişkiler güçlendirilmiş ve yeni üretime başlayan firmalarla iletişim kurularak yeni satış imkanları yaratılmıştır.

Ayrıca Avrupa Soda Külü Üretici Birliği'nin (ESAPA) Başkanlığı 2016 yılından itibaren Şişecam tarafından yürütülmektedir.

REACH

Soda Sanayii A.Ş., hem soda hem de krom ürünlerinde önemli miktarda ihracatı olan bir şirket olarak, Avrupa Birliği için büyük önem arz eden EC/1907/2006 sayılı REACH Yönetmeliği (Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlaması) kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmeye 2016 yılında da devam etmiştir.

2012 yılında başlatılan kromik asit ürünümüzün REACH kapsamındaki izin çalışmaları, Mayıs 2015'te Avrupa Kimyasallar Ajansı'na yapılan izin başvuru ile resmi olarak başlatılmış, çalışmalar 2016 yılında da devam etmiştir. Sürecin 2017 yılının ilk çeyreğinde sonuçlanması beklenmektedir. Lider kaydettireni olduğumuz krom nitrat ürününün kayıt dosyasına 2016 yılında iki firma daha dahil edilmiştir.

İlaveten, maddelerin ve karışımların sınıflandırılması, etiketlenmesi ve ambalajlanmasına ilişkin EC/1272/2008 sayılı CLP Tüzüğü uyarınca, soda ürünleri etiket revizyonları tamamlanmış, krom ürünleri için ise çalışmalar devam etmektedir.

ÇEVRE VE KALİTE FAALİYETLERİ

Soda Sanayii, tüm faaliyetlerini çevrenin, çalışanlarının, müşterilerinin sağlık ve güvenliğini gözetecek şekilde yönetmek üzere yönetim sistemleri uygulamalarını sürdürmüştür.

2016 yılında;

- "Entegre Yönetim Sistemi" olarak uygulanan ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi için ara gözetim tetkiklerinden başarıyla geçilmiştir.
- Soda ve Kromsan Fabrikası'nda ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi, sodyum bikarbonata yönelik ISO 22000 Gıda Güvenliği ve Global Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi, ISO FSCC 22000 Yönetim Sistemi ve yem tipi sodyum bikarbonat ile ilgili GMP, ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi, ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi gözetim tetkikleri yapılmıştır.
- Soda ve krom ürünlerinin "Ürün Uygunluk Belgeleri" yenilenmiştir.
- Sodyum bikarbonat ürünümüz için temin edilen Kocher ve Helal Sertifikası için ara gözetim tetkikleri başarıyla gerçekleştirilmiştir.
- Şirket, ÇED yönetmeliği kapsamında planlanan faaliyetlerini yürütmüştür. Faaliyetler ile ilgili olarak Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında da yükümlülükler yerine getirilmiştir.
- Soda Sanayii A.Ş. Yönetim Satış Merkezinde ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Belgelendirmesi yapılmıştır.

Lider krom kimyasalları üreticisi

ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME FAALİYETLERİ

Soda Sanayii A.Ş.'nin Ar-Ge faaliyetleri, soda ve krom bileşikleri üretiminde mevcut proseslerin çevreye uyumlu bir şekilde düşük maliyetli teknolojilerle geliştirilmesi, ürün portföyünün katma değeri yüksek yeni ürünlerle zenginleştirilmesi, maliyet düşürücü ve verimlilik artırıcı çalışmalar ile rekabet gücünün artırılması hedefleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

2016 yılında, soda ürün grubunda, ürün geliştirme ve modelleme faaliyetleri sürdürülmüştür. Krom ürün grubunda ise proses ve ürün kalitesi geliştirme konularında çalışmalar yürütülmüş; yeni deri kimyasalları geliştirmek üzere laboratuvar ve pilot ölçekli denemeler devam etmiştir.

2017 YILI BEKLENTİ VE HEDEFLERİ

Soda sektöründe, Avrupa Bölgesi başta olmak üzere, 2016 yılında ulaşılan küresel arz-talep dengesinin 2017 genelinde de devam etmesi beklenmektedir. 2017 yılında soda talebinde, düz cam başta olmak üzere cam ve diğer hizmet verilen sektörlerin büyüme öngörülerine bağlı olarak küresel bazda %2 büyüme tahmin edilmektedir. Hindistan kıta sahanlığı ve Afrika bölgelerindeki talep artışının, cam ve deterjan sektörlerindeki büyüme hızının etkisi ile %4-5 seviyelerini koruyacağı öngörülmektedir. Bu pazarları, soda talebindeki %3 büyüme öngörüsü ile özellikle cam sektöründe gelişen Orta Doğu bölgesi takip etmektedir. Avrupa'da yaşanan dengeli seyre paralel olarak Batı Avrupa pazar büyüklüğünde durağan bir eğilim öngörülürken, Orta ve Doğu Avrupa'da özellikle deterjan sektörü gelişiminin olumlu etkisiyle soda talebine yönelik daha iyimser bir beklenti söz konusudur.

Soda sektöründe öngörülen bu gelişmeler doğrultusunda 2017 yılında da sürmesi beklenen yoğun rekabet ortamında maliyet yönetimi, tedarik süreçlerinin etkinleştirilmesi ve enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik projeler odak noktası olmaya devam edecektir. Global müşterilerle gerçekleştirilen uzun dönemli anlaşmalar ile müşterilere sağlanan hizmetlerde operasyonel verimliliğin sürekliliği ve etkinliğinin güçlendirilmesi, dolayısıyla toplam satışlarda uluslararası pazarların payının artırılması hedeflenmektedir.

Krom kimyasalları sektöründe 2016'nın son döneminde yükselen kromit madeni fiyatlarındaki bu trendin 2017 yılının özellikle ilk yarısında sürmesi beklenmektedir. 2017 genelinde emtia fiyatlarına bağlı olarak kromit madeni fiyatının 2016 yılından daha yüksek seviyelerde seyredeceği öngörülmektedir.

Krom kimyasalları pazarındaki uluslararası rekabetin aynı şekilde süreceği öngörülürken, krom kimyasalları sektörünün dünya pazarlarındaki değerinin önceki yıla oranla daha yüksek seviyelerde olması beklenmektedir. Bununla birlikte, hizmet verilen endüstrilerde daha fazla küçülme beklenmemektedir. Şirket'in krom sektöründeki büyüme vizyonu doğrultusunda, pazarın genişletilmesi planlanmakta; optimum kapasite kullanımı, operasyonel etkinlik ve maliyet iyileştirmeleri ile rekabet gücünün kuvvetlendirilerek satış miktar ve gelirlerinin artırılması hedeflenmektedir. Son yıllarda çeşitlendirilmiş ihracat pazarlarında, krom kimyasalları kullanıcısı tüm ülkelere ulaşılarak Soda Sanayii A.Ş.'nin pazarlardaki varlığı korunacak ve etkinliği artırılacaktır. Krom ürün grubu, global bir oyuncu olmanın getirdiği rol ve sorumluluklar çerçevesinde tüm pazarlama ve satış faaliyetlerinde müşteri odaklılık yaklaşımını sürdürmeye devam edecektir. Çevre dostu teknolojileri kullanarak yeni ve çevreci ürünlerin üretimi Şirket'in öncelikleri arasında yer almaktadır.

Soda Sanayii A.Ş, 2017 yılında da paydaşlarının sürdürülebilirlik konusundaki beklentilerini karşılamak amacıyla; stratejik işbirlikleri, birebir görüşmeler, seminerler, çalıştaylar, anketler ve muhtelif katılım kanallarıyla bilgilendirmeler yapmaya, görüş alışverişinde bulunmaya ve proaktif olarak gözlem yapmaya devam edecektir.

İNSAN KAYNAKLARI

Soda Sanayii A.Ş. ve bağlı ortaklıklarında mevcut çalışan sayısı 2016 yıl sonu itibarıyla; 637 aylık ücretli personel, 939 saat ücretli personel olmak üzere toplam 1.576 kişidir.

Şirket'in işe alım, eğitim, performans yönetimi, optimum kadro analizleri, reorganizasyon çalışmaları, ücretlendirme ve kariyer yönetimi ile yedekleme sistemleri başta olmak üzere tüm İnsan Kaynakları uygulamaları, yürürlükteki kanun ve mevzuata uygun olarak, işveren ve çalışanın ortak menfaatleri gözetilerek Şişecam Topluluğu'nun kurum değerlerine uygun olarak yürütülmektedir. İşe alım süreçleri herhangi bir ayrım yapılmadan ve ayrıcalık tanınmadan, işin gerektirdiği yetkinlikler ve aday potansiyeli dikkate alınarak yönetilmekte, adaylar geçerliliği ve güvenirliği kanıtlanmış, bilimsel temelleri olan araçlar kullanılarak değerlendirilmektedir.

Çalışanların bilgi ve becerilerini artırmalarına yönelik gerekli iç ve dış eğitim programları gerçekleştirilmekte olup, yurt içi ve yurt dışı eğitim/sertifika programları, konferans, panel, fuar ve zirve katılımları ile çalışanların gelişimleri desteklenmektedir. Tanıma, Takdir ve Ödüllendirme Sistemi kapsamında çalışanların yıl içinde gerçekleştirdikleri başarılı projeler ödüllendirilmektedir.

Şirket'in globalleşen kurum kültüründe insan kaynağının ihtiyaç duyduğu gelişim faaliyetleri, başarı odaklı performans kültürü ve sürekli gelişim anlayışı doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Potansiyel liderlerin ve uzmanlaşmış teknik insan kaynağının uluslararası yönetim yetkinliklerinin geliştirilmesi için yurt içi ve yurt dışı eğitim ve gelişim programları uygulanmaktadır.

ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİ

Petrol-İş Sendikası ile Soda ve Kromsan Fabrikalarını kapsayan 2014 - 2015 dönemine ilişkin Toplu İş Sözleşmesi'nin yürürlük süresi 31.12.2015 tarihinde sona ermiş, 2016-2017 dönemini kapsayan Toplu İş Sözleşmesi 05.05.2016 tarihinde anlaşma ile sonuçlanarak bağıtlanmıştır.

Şişecam Soda Lukavac Fabrikası'nda 2015 yılını kapsayan İşyeri Toplu İş Sözleşmesi'nin yürürlük süresi 31.12.2015 tarihinde sona ermiş, 2016 - 2017 dönemini kapsayan Toplu İş Sözleşmesi 26.01.2016 tarihinde imzalanmıştır.

Kurumsal değerler çerçevesinde çalışanlar arasında ırk, din, dil ve cinsiyet ayrımı yapılmamakta, çeşitliliğe ve farklılıklara saygı gösterilmekte, tüm iş süreçlerinde Şişecam Etik İlkeleri çerçevesinde hareket edilmesi hassasiyetle izlenmektedir.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

2016 yılında Soda Sanayii A.Ş. ile bağlı tesis ve fabrikalarında iş sağlığı ve güvenliği kapsamında saha gözlem faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu uyarınca yasal yükümlülüklerle ilgili konularda çalışmalar yapılarak gerekli eğitimler verilmiş, iş sağlığı ve güvenliği kültürünün yayılması için İş Başı Eğitimleri (Tool Box) düzenlenmiştir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında iş güvenliği uzmanlarının, işyeri hekimlerinin ve diğer sağlık personelinin çalışma süreleri ile gerçekleşen iş kaza verilerinin raporlanmasına ilişkin tesis yöneticileri ve ilgili birimler bilgilendirilmiştir. Bağlı tesislerin Şişecam Topluluğu'nun iş sağlığı ve güvenliği hususundaki beklentilerine saha uygulamaları ve raporlama kapsamında uyum sağlaması konusunda danışmanlık ve destek faaliyetleri sürdürülmüştür.

"Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik" kapsamında Haziran ayında Güvenlik Raporu Çalışma Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Başkanlığına teslim edilmiştir. Yangın önlemlerinin artırılmasına yönelik otomatik söndürme sistemleri kurulumları yapılmıştır. TSE tarafından yapılan OHSAS 18001 İSG Yönetim Sistemi ara tetkiki başarı ile gerçekleştirilmiştir. Yöneticilerin de yer aldığı İş Güvenliği Denetim Programları hazırlanarak 160 adet iş denetimi yapılmıştır.

RİSK YÖNETİMİ VE İÇ DENETİM SİSTEMİ

Şirket'in risk yönetimi ve iç denetim faaliyetleri, Yönetim Kurulu'nun alt komitesi şeklinde örgütlenen "Riskin Erken Saptanması Komitesi" ve "Denetimden Sorumlu Komite" sorumluluğunda yürütülmektedir. Komite toplantıları, önceden belirlenen gündem doğrultusunda periyodik olarak yapılmakta, toplantılarda alınan kararlar ve öneriler kayıt altına alınarak düzenli bir şekilde Yönetim Kurulu'na sunulmaktadır. Yönetim Kurulu, risk yönetimi ve iç denetim faaliyetlerini komiteler aracılığıyla takip etmekte ve gerekli yönlendirmeleri yapmaktadır.

Finansal krizler, yoğunlaşan devletlerarası çıkar çatışmaları, jeopolitik faktörlerin tetiklediği güvenlik sorunları, dördüncü endüstri devrimi olarak da adlandırılmakta olan teknolojik gelişmeler, iklim değişikliğinin dramatik sonuçları ve toplumsal sorunlar dünyayı, geçmişten farklı siyasi, ekonomik ve çevresel riskler barındıran bir yer haline getirmiştir. Küresel risklerin kişilerin, şirketlerin ve devletlerin hayatını yeni ve alışılmadık şekillerde etkilemeye başlaması, tüm dünyada risklere bakış açısını farklılaştırmış ve bir disiplin olarak risk yönetiminin önemini büyük ölçüde artırmıştır.

Bu kapsamda, geçmiş yıllarda olduğu gibi 2016 yılında da risk yönetimi ve iç denetim süreçlerinin etkinliği sürekli olarak gözden geçirilmiş, kurumsal yönetimin önemli unsurlarını oluşturan söz konusu iki fonksiyon daha geniş bir perspektifle ve daha etkin bir şekilde yönetilmiştir.

İş sağlığı ve güvenliği kültürünün yayılması için İş Başı Eğitimleri

Kurumsal bir yapının tesis edilmesi, paydaşlara gereken güvencenin sağlanması, Şirket'in maddi ve maddi olmayan varlıklarının, kaynaklarının ve çevrenin korunması, belirsizliklerden kaynaklanan kayıpların en aza indirilmesi ve olası fırsatlardan en yüksek faydanın sağlanması amacıyla yapılan çalışmalar esnasında, iç denetim ve risk yönetimi fonksiyonlarının birbirleri ile olan iletişimi en üst seviyede tutulmakta ve karar verme sürecinin desteklenmesi ve yönetim etkinliğinin artırılması hedeflenmektedir.

Risk Yönetimi
Toplulukta risk yönetimi faaliyetleri, bütünsel ve proaktif bir yaklaşımla ele alınmakta, söz konusu faaliyetler kurumsal risk yönetimi uygulamaları esas alınarak sürdürülmektedir. Faaliyetler nedeniyle maruz kalınan finansal ve finansal olmayan nitelikteki bütün riskler sürekli olarak gözetilip değerlendirilmekte, böylelikle risklerin yönetimine ilişkin olarak uygulanacak stratejilerin belirlenmesi ve gereken önlemlerin alınması hedeflenmektedir.

İç Denetim
Toplulukta, köklü ve kurumsal bir yapı çerçevesinde uzun yıllardır devam eden iç denetim faaliyetlerinin amacı; Şirket'in sağlıklı bir şekilde gelişmesine, uygulamada birlik ve beraberliğin sağlanmasına yardımcı olmak, faaliyetlerin mevzuata uygun yürütülmesini sağlamak amacıyla etkin, yapıcı ve verimli kontrollerin yapılmasını, düzeltici tedbirlerin zamanında alınmasını sağlamaktır. Yıllık olağan denetim programı kapsamında yürütülen iç denetim çalışmalarında ve denetim programının oluşturulmasında risk yönetimi faaliyetlerinden elde edilen sonuçlardan da faydalanılmakta ve "risk odaklı denetim" uygulamaları hayata geçirilmektedir.

KONSOLİDASYONA GİREN ŞİRKETLERE İLİŞKİN BİLGİLER

Şişecam Soda Lukavac d.o.o
Şirket, Bosna Hersek Federasyonu Tuzla Kantonu'nda 2006 yılında kurulmuştur. Soda ve türevlerini üretmekte ve ağırlıklı olarak ülke dışına satmaktadır. Şirketteki dolaylı ortaklık payı %100'dür.

Solvay Şişecam Holding A.G.
Merkezi Viyana'da olan Şirket, Bulgaristan'da bulunan Solvay Sodi AD'ye iştirak etmek üzere 1997 yılında kurulmuş bir sermaye şirketidir. Şirketteki dolaylı ortaklık payı %25, Solvay Grubu'nun payı ise %75'tir.

Şişecam Bulgaria Ltd.
Merkezi Varna'da bulunan şirket, Bulgaristan'da soda ürünleri ticareti yapmaktadır. Şirketteki dolaylı ortaklık payı %100'dür.

Oxyvit Kimya Sanayii ve Ticaret A.Ş.
Tarsus Organize Sanayi Bölgesi'nde 1996 yılında kurulan şirketin faaliyet alanı, Vitamin K3, sodyum metabisülfit ve bunların türevlerinin üretimi ve pazarlamasıdır. Sektördeki az sayıda üreticiden biri olan ve dünya kapasitesi içinde önemli bir yere sahip olan Oxyvit, Vitamin K3 üretiminin %90'dan fazlasını ihraç etmektedir. Oxyvit'in diğer büyük ortağı, kimya ticaretinde etkinlik gösteren Türkiye'de kurulu İtalyan sermayeli Cheminvest Türkiye Deri Kimyasalları San. ve Tic. A.Ş.'dir. Şirketteki Soda Sanayii A.Ş. payı %45, Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. payı ise %5'tir.

Cromital S.p.A.
1992 yılında Bergamo/İtalya'da kurulmuş olan Cromital, deri sanayisi için temel bir kimyasal olan bazik krom sülfat üreten ve ürünlerini ağırlıklı olarak İtalya'da pazarlayan bir şirkettir. Soda Sanayii A.Ş., 2005 yılında şirketin %50 hissesini satın alarak iştirakleri arasına katmış, 2011 yılında da kalan hisseleri Cheminvest S.p.A.'dan alarak şirketin %100 hissesine sahip olmuştur. Bugün itibarıyla Soda Sanayii A.Ş'nin şirketteki dolaylı ortaklık payı %99,50 olup, kalan %0,5 pay Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.'ye aittir.

Şişecam Chem Investment B.V.
Bir portföy yönetim şirketi olarak kurulmuş olup, topluluk bünyesindeki bazı yurt dışı iştiraklere danışmanlık yapmakta ve hizmetler sunmaktadır. Soda Sanayii A.Ş.'nin %99,47 payına sahip olduğu şirketin portföyünde Cromital S.p.A'nın %99,50, Şişecam Bulgaria Ltd.'nin %100, Şişecam Soda Lukavac d.o.o'nun %100 ve Solvay Şişecam Holding AG'nin %25 hissesi bulunmaktadır.

SODA SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK – 31 ARALIK 2016 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR VE
BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

pwc

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR HAKKINDA
BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Soda Sanayii A.Ş. Yönetim Kurulu'na

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Rapor

1. Soda Sanayii A.Ş.'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2016 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar tablosu, konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarını özetleyen dipnotlar ve diğer açıklayıcı notlardan oluşan ilişikteki konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Yönetimin Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumluluğu

2. Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen konsolide finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu

3. Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak, bu konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermektir. Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanmasını ve bağımsız denetimin, konsolide finansal tabloların önemli yanlışlık içerip içermediğine dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

   Bağımsız denetim, konsolide finansal tablolardaki tutar ve açıklamalar hakkında denetim kanıtı elde etmek amacıyla denetim prosedürlerinin uygulanmasını içerir. Bu prosedürlerin seçimi, konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" risklerinin değerlendirilmesi de dahil, bağımsız denetçinin mesleki muhakemesine dayanır. Bağımsız denetçi risk değerlendirmelerini yaparken, şartlara uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla, işletmenin konsolide finansal tablolarının hazırlanması ve gerçeğe uygun sunumuyla ilgili iç kontrolü değerlendirir, ancak bu değerlendirme, işletmenin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş verme amacı taşımaz. Bağımsız denetim, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların sunumunun değerlendirilmesinin yanı sıra, Grup yönetimi tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğunun ve yapılan muhasebe tahminlerinin makul olup olmadığının değerlendirilmesini de içerir.

   Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

4. Görüşümüze göre, konsolide finansal tablolar, Soda Sanayii A.Ş.'nin ve bağlı ortaklıklarının 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını, Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

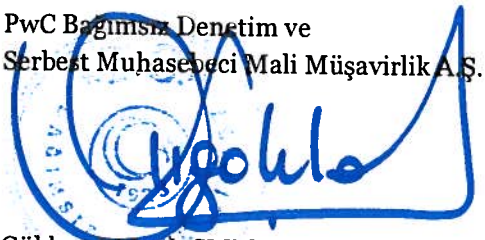
Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

5. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 6 Mart 2017 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

6. TTK'nın 402. Maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2016 hesap döneminde defter tutma düzeninin, kanun ile şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

7. TTK'nın 402. Maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve istenen belgeleri vermiştir.

PwC Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

Gökhan Yüksel, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 6 Mart 2017

Soda Sanayii A.Ş.

İçindekiler

			Sayfa No
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU			**1–2**
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOSU			**3**
KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU			**4**
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU			**5**
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU			**6–7**
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR			**8–80**
NOT	1	GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	8–9
NOT	2	FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	9–28
NOT	3	İŞLETME BİRLEŞMELERİ	28
NOT	4	DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR	28
NOT	5	BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA	29-30
NOT	6	NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	31
NOT	7	FİNANSAL YATIRIMLAR	31-34
NOT	8	BORÇLANMALAR	34-36
NOT	9	DİĞER FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLER	36
NOT	10	TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR	37-38
NOT	11	DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR	38-39
NOT	12	TÜREV ARAÇLAR	39
NOT	13	STOKLAR	39-40
NOT	14	PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER	40
NOT	15	İNŞAAT SÖZLEŞMELERİ	40
NOT	16	İŞ ORTAKLIKLARI VE İŞTİRAKLER	40-42
NOT	17	YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER	42
NOT	18	MADDİ DURAN VARLIKLAR	43-44
NOT	19	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	45
NOT	20	ŞEREFİYE	45
NOT	21	DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI	46
NOT	22	KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	46-47
NOT	23	TAAHHÜTLER	47
NOT	24	ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	47-48
NOT	25	VARLIKLARDA DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ	48
NOT	26	DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	49
NOT	27	SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ	49-53
NOT	28	HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	54
NOT	29	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ	54
NOT	30	ÇEŞİT ESASINA GÖRE SINIFLANDIRILMIŞ GİDERLER	54
NOT	31	ESAS FAALİYETLERİNDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER	55
NOT	32	YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER	55
NOT	33	FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ	56
NOT	34	SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR	56
NOT	35	GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)	57-59
NOT	36	PAY BAŞINA KAZANÇ	60
NOT	37	İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	60-66
NOT	38	FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	66-78
NOT	39	FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDE AÇIKLAMALAR)	78-79
NOT	40	RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	80
NOT	41	FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YÂ DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR	80

Soda Sanayii A.Ş.

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 Tarihleri İtibarıyla Konsolide Finansal Durum Tabloları

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

VARLIKLAR	Dipnot Referansları	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Dönen Varlıklar			
Nakit ve Nakit Benzerleri	6	971.426.420	858.107.391
Finansal Yatırımlar	7	8.051.712	812.340
Ticari Alacaklar	10,37	412.140.240	313.733.929
-İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	*37*	*105.030.129*	*60.940.914*
-İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar	*10*	*307.110.111*	*252.793.015*
Diğer Alacaklar	11,37	40.043.599	44.139.100
-İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar	*37*	*35.871.454*	*33.778.829*
-İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	*11*	*4.172.145*	*10.360.271*
Stoklar	13	203.878.982	179.296.464
Peşin Ödenmiş Giderler	14	20.806.276	9.281.749
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	35	-	160.166
Diğer Dönen Varlıklar	26	17.268.802	27.161.521
Toplam Dönen varlıklar		**1.673.616.031**	**1.432.692.660**
Duran Varlıklar			
Finansal Yatırımlar	7	99.770.052	42.914
Diğer Alacaklar	11	265.059	434.458
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	16	281.304.918	245.306.932
Maddi Duran Varlıklar	18	1.209.263.206	1.085.761.431
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	19,20	16.805.343	12.540.180
-Şerefiye	20	*8.740.506*	*7.486.410*
-Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	19	*8.064.837*	*5.053.770*
Peşin Ödenmiş Giderler	14	17.420.273	28.514.582
Ertelenmiş Vergi Varlığı	35	15.465.168	3.687.009
Diğer Duran Varlıklar	26	2.969.720	2.707.817
Toplam Duran Varlıklar		**1.643.263.739**	**1.378.995.323**
TOPLAM VARLIKLAR		**3.316.879.770**	**2.811.687.983**

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

Soda Sanayii A.Ş.

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 Tarihleri İtibarıyla Konsolide Finansal Durum Tabloları

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

KAYNAKLAR	Dipnot Referansları	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa Vadeli Yükümlülükler			
Kısa Vadeli Borçlanmalar	8	2.934.109	33.624.669
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	8	40.013.497	38.730.599
Ticari Borçlar	10,37	236.216.308	222.776.005
-İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	*37*	*75.113.126*	*59.932.078*
-İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar	*10*	*161.103.182*	*162.843.927*
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	24	3.172.785	2.373.785
Diğer Borçlar	11,37	101.728.346	42.649.802
-İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	*37*	*91.096.254*	*37.497.081*
-İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	*11*	*10.632.092*	*5.152.721*
Ertelenmiş Gelirler	14	8.998.780	5.329.377
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	35	29.916.897	7.241.999
Kısa vadeli Karşılıklar	22,24	8.245.035	8.256.175
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	26	7.005.874	6.564.956
Toplam Kısa Vadeli Yükümlülükler		**438.231.631**	**367.547.367**
Uzun Vadeli Yükümlülükler			
Uzun Vadeli Borçlanmalar	8	250.017.656	235.138.763
Diğer Borçlar	11	1.223.492	1.036.902
Uzun Vadeli Karşılıklar	24	24.472.765	23.015.411
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	35	219.299	187.833
Toplam Uzun Vadeli Yükümlülükler		**275.933.212**	**259.378.909**
Toplam Yükümlülükler		**714.164.843**	**626.926.276**
ÖZKAYNAKLAR			
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	27	**2.598.736.339**	**2.156.296.206**
Ödenmiş Sermaye		750.000.000	660.000.000
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)		186.868.860	186.000.974
- Yeniden Değerleme Ölçüm Kazançları (Kayıpları)		*186.868.860*	*186.000.974*
- Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışları (Azalışları)		*186.295.892*	*185.834.191*
- Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları (Kayıpları)		*572.968*	*166.783*
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)		228.128.320	141.017.232
- Yabancı Para Çevrim Farkları		*228.128.320*	*141.017.232*
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler		124.634.277	84.831.933
Geçmiş Yıllar Karları veya Zararları		733.299.499	650.031.393
Net Dönem Karı veya Zararı		575.805.383	434.414.674
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	27	**3.978.588**	**28.465.501**
Toplam Özkaynaklar		**2.602.714.927**	**2.184.761.707**
TOPLAM KAYNAKLAR		**3.316.879.770**	**2.811.687.983**

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

Soda Sanayii A.Ş.

1 Ocak – 31 Aralık 2016 ve 2015 Hesap Dönemlerine Ait Konsolide Kar veya Zarar Tabloları

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Hasılat	28	1.982.947.494	1.771.758.211
Satışların Maliyeti	28	(1.394.573.100)	(1.296.702.526)
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar (Zarar)		**588.374.394**	**475.055.685**
Genel Yönetim Giderleri	29,30	(70.146.945)	(69.635.447)
Pazarlama Giderleri	29,30	(93.714.971)	(81.993.116)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri	29,30	(8.387.801)	(3.598.921)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	31	91.901.333	72.904.341
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler	31	(62.615.421)	(35.166.899)
Esas Faaliyet Karı		**445.410.589**	**357.565.643**
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	32	13.701.279	582.875
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler	32	(15.614)	(3.540.140)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından/(Zararlarından) Paylar	16	72.182.985	53.560.065
Finansman Geliri (Gideri) Öncesi Faaliyet Karı (Zararı)		**531.279.239**	**408.168.443**
Finansman Gelirleri	33	254.092.856	207.219.348
Finansman Giderleri	33	(140.610.455)	(105.233.268)
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Karı (Zararı)		**644.761.640**	**510.154.523**
Sürdürülen Faaliyetler Vergi (Gideri) Geliri		**(68.137.225)**	**(69.081.504)**
- Dönem Vergi (Gideri) Geliri	35	(80.006.228)	(71.741.240)
- Ertelenmiş Vergi (Gideri) Geliri	35	11.869.003	2.659.736
Dönem Karı (Zararı)		**576.624.415**	**441.073.019**
Dönem Karının (Zararının) Dağılımı			
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	27	819.032	6.658.345
Ana Ortaklık Payları	**27**	**575.805.383**	**434.414.674**
Pay başına kazanç	**36**	**0,768**	**0,579**

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

Soda Sanayii A.Ş.

1 Ocak – 31 Aralık 2016 ve 2015 Hesap Dönemlerine Ait Konsolide Diğer Kapsamlı Gelir Tabloları

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Dönem Karı (Zararı)	27	**576.624.415**	**441.073.019**
Diğer Kapsamlı Gelirler			
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar	27	**657.704**	**186.646.794**
- Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları (Azalışları)		282.985	195.136.869
- Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/(Kayıpları)		490.281	876.473
- Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gelire İlişkin Vergiler		(129.522)	(10.990.142)
- Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Ortaklıkların Diğer Kapsamlı Gelirlerinden Paylar		13.960	1.623.594
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar	27	**90.137.324**	**50.429.983**
- Yabancı Para Çevrim Farkları		90.137.324	52.185.800
- Satılmaya Hazır Finansal Varlıkların Yeniden Değerleme ve/veya Sınıflandırma Kazançları (Kayıpları)		-	(1.848.228)
- Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Diğer Kapsamlı Gelire İlişkin Vergiler		-	92.411
Diğer Kapsamlı Gelir (Gider)		**90.795.028**	**237.076.777**
Toplam Kapsamlı Gelir (Gider)		**667.419.443**	**678.149.796**
Toplam Kapsamlı Gelirin Dağılımı			
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		3.845.268	9.548.466
Ana Ortaklık Payları		**663.574.175**	**668.601.330**
Pay başına kazanç	**36**	**0,885**	**0,891**

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

Soda Sanayii A.Ş.

1 Ocak – 31 Aralık 2016 ve 2015 Hesap Dönemlerine Ait Konsolide Özkaynaklar Değişim Tabloları

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

	Ödenmiş Sermaye	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)	Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Geçmiş Yıllar Karları veya Zararları	Net Dönem Karı veya Zararı	Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar Toplamı	Kontrol Gücü Olmayan Paylar	Özkaynaklar
1 Ocak 2015 itibarıyla bakiye	**503.000.000**	**(541.562)**	**93.372.863**	**66.715.871**	**500.690.345**	**384.457.359**	**1.547.694.876**	**19.270.046**	**1.566.964.922**
Transfer	-	-	-	78.104.560	306.352.799	(384.457.359)	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir (gider)	-	186.542.287	47.644.369	-	-	434.414.674	668.601.330	9.548.466	678.149.796
Kar Payları	-	-	-	-	(60.000.000)	-	(60.000.000)	(353.011)	(60.353.011)
Sermaye artırımı	157.000.000	-	-	(59.988.498)	(97.011.502)	-	-	-	-
Kontrol gücü olmayan pay sahipleri ile yapılan işlemler	-	249	-	-	(249)	-	-	-	-
31 Aralık 2015 itibarıyla bakiye	**660.000.000**	**186.000.974**	**141.017.232**	**84.831.933**	**650.031.393**	**434.414.674**	**2.156.296.206**	**28.465.501**	**2.184.761.707**

	Ödenmiş Sermaye	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)	Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Geçmiş Yıllar Karları veya Zararları	Net Dönem Karı veya Zararı	Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar Toplamı	Kontrol Gücü Olmayan Paylar	Özkaynaklar
1 Ocak 2016 itibarıyla bakiye	**660.000.000**	**186.000.974**	**141.017.232**	**84.831.933**	**650.031.393**	**434.414.674**	**2.156.296.206**	**28.465.501**	**2.184.761.707**
Transfer	-	-	-	39.802.344	394.612.330	(434.414.674)	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir (gider)	-	657.704	87.111.088	-	-	575.805.383	663.574.175	3.845.268	667.419.443
Sermaye artırımı	90.000.000	-	-	-	(90.000.000)	-	-	-	-
Kar Payları	-	-	-	-	(240.000.000)	-	(240.000.000)	(488.296)	(240.488.296)
Bağlı ortaklıklarda kontrol kaybı ile sonuçlanmayan pay oranı değişikliklerine bağlı artış/azalış	-	210.182	-	-	6.330.883	-	6.541.065	(6.541.065)	-
Kontrol gücü olmayan pay sahipleri ile yapılan işlemler	-	-	-	-	12.324.893	-	12.324.893	(21.302.820)	(8.977.927)
31 Aralık 2016 itibarıyla bakiye	**750.000.000**	**186.868.860**	**228.128.320**	**124.634.277**	**733.299.499**	**575.805.383**	**2.598.736.339**	**3.978.588**	**2.602.714.927**

Özkaynak değişim tablosuyla ilgili açıklamalar Dipnot 27’de sunulmuştur.

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

Soda Sanayii A.Ş.

1 Ocak – 31 Aralık 2016 ve 2015 Hesap Dönemlerine Ait Konsolide Nakit Akış Tabloları

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
A.İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		**438.048.570**	**309.983.520**
Dönem Karı (Zararı)		**576.624.415**	**441.073.019**
Dönem Net Karı (Zararı) Mutabakatı İle İlgili Düzeltmeler		**(55.579.054)**	**(14.006.053)**
-Amortisman ve itfa giderleriyle ilgili düzeltmeler	18,19	97.882.944	91.495.078
-Değer düşüklüğü (iptali) ile ilgili düzeltmeler	10,11,13, 18	1.095.578	3.481.371
-Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	22,24	4.746.859	4.342.095
-Kar payı (geliri) gideri ile ilgili düzeltmeler	32	(4.000)	(4.800)
-Faiz (gelirleri) ve giderleri ile ilgili düzeltmeler	31,33	(6.518.919)	(6.019.406)
-Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler	31,33	(135.054.091)	(122.570.192)
-Gerçeğe uygun değer kayıpları/kazançları ile ilgili düzeltmeler	7	(13.506.013)	-
-Özkaynak yöntemi ile değerlenen yatırımların dağıtılmamış karları ile ilgili düzeltmeler	16	(72.182.985)	(53.560.065)
-Vergi (geliri) gideri ile ilgili düzeltmeler	35	68.137.225	69.081.504
-Duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kayıp/kazançlar ile ilgili düzeltmeler	32	(175.652)	(251.638)
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler		**(11.946.006)**	**(24.309.146)**
-Ticari alacaklardaki artış/azalışla ilgili düzeltmeler	10,37	(63.421.162)	(27.665.326)
-Faaliyetle ilgili diğer alacaklardaki artış/azalışla ilgili düzeltmeler	11,37	4.095.501	(37.083.818)
-Stoklardaki azalışlar (artışlar) ile ilgili düzeltmeler	13	(24.585.534)	(5.582.764)
-Ticari borçlardaki artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler	10,37	11.481.886	42.883.013
-Faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler	11,14,24,37	63.546.947	11.421.473
-Türev yükümlülüklerdeki artış (azalış)	12,33	-	944.036
-İşletme sermayesinde gerçekleşen diğer artış/azalışla ilgili düzeltmeler	7,14,15,26,35	(3.063.644)	(9.225.760)
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		**509.099.355**	**402.757.820**
-Ödenen faiz	8,31,33,37	(20.608.152)	(13.569.996)
-Alınan faiz	31,33,37	10.313.129	3.293.889
-Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler	24	(3.200.437)	(2.072.618)
-Vergi iadeleri (ödemeleri)	35	(57.555.325)	(80.425.575)
B.YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI		**(157.757.111)**	**(142.622.886)**
-Başka işletmelerin veya fonların paylarının veya borçlanma araçlarının satılması sonucu elde edilen nakit girişleri	7,32	-	6.733.460
-Başka işletmelerin veya fonların paylarının veya borçlanma araçlarının edinimi için yapılan nakit çıkışları	7,16	(92.742.375)	(138.856)
-Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri	18,19,32	177.673	643.158
-Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları	18,19	(169.977.690)	(226.565.960)
-Verilen nakit avans ve borçlar	14	(3.822.509)	(52.100.411)
-Verilen nakit avans ve borçlardan geri ödemeler	14	15.637.745	57.548.405
-Alınan temettüler	16,32	75.467.407	54.210.200
-Alınan faizler	6,32,33	17.408.552	16.105.083
-Diğer nakit girişleri (çıkışları)	10,11,26	94.086	942.035

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

Soda Sanayii A.Ş.

1 Ocak – 31 Aralık 2016 ve 2015 Hesap Dönemlerine Ait Konsolide Nakit Akış Tabloları

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
C.FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		**(315.170.098)**	**(89.873.907)**
-Bağlı ortaklıklardaki kontrolün kaybına yol açmayan şekilde ortaklık payları değişmelerinden kaynaklanan nakit çıkışları	27	(8.977.927)	-
-Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri	8	15.941.665	33.112.720
-Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	8	(81.645.540)	(62.633.616)
-Ödenen temettüler	27	(240.488.296)	(60.353.011)
Yabancı Para Çevrim Farklarının Etkisinden Önce Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Net Artış/Azalış (A+B+C)		**(34.878.639)**	**77.486.727**
D.YABANCI PARA ÇEVRİM FARKLARININ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ		**147.428.010**	**132.022.200**
Kur değişiminin nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		134.337.274	125.623.349
Yabancı para çevrim farklarının etkisi		13.090.736	6.398.851
Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Net Artış/(Azalış) (A+B+C+D)		**112.549.371**	**209.508.927**
E.DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	6	**857.317.812**	**647.808.885**
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (A+B+C+D+E)	6	**969.867.183**	**857.317.812**

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

1. Grup'un Organizasyonu ve Faaliyet Konusu

Soda Sanayii Grubu ("Grup"), ana şirket olan Soda Sanayii A.Ş. ("Şirket") ile 4 bağlı ortaklık, 1 iştirak ve 1 iş ortaklığından oluşmaktadır.

Grup'un faaliyet konusu hafif soda, ağır soda, sodyum bikarbonat, sodyum bikromat, sodyum sülfür, bazik krom sülfat, kromik asit ve diğer nevi soda-krom türevleri, soda-krom içeren diğer mamullerin üretimi için fabrikalar kurmak, bunlara iştirak etmek, konuları ile ilgili her türlü ithalat ve ihracat yapmak, elektrik enerjisi üretmek amacıyla tesis kurmak ve üretilen elektrik enerjisi ile sair yan ürünlerin satışını yapmaktır.

Şirket, 16 Ekim 1969 tarihinde kurulmuş olup Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca İstanbul / Türkiye'de tescil edilmiştir. Şirket'in hisse senetleri Borsa İstanbul A.Ş.'de ("BİAŞ") eski unvanıyla İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda ("İMKB") 2000 yılından beri işlem görmektedir. Şirket'in ana ortağı ile nihai ana ortağı sırasıyla; Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. ile Türkiye İş Bankası A.Ş.'dir.

Şirket'in Merkez Adresi ve Ortaklık Yapısı

Şirket'in ortaklık yapısı Dipnot 27'de sunulmuştur.

Şişecam Genel Merkezi, İçmeler Mah. D-100 Karayolu Cad. No.44A, Tuzla / İstanbul / Türkiye

Telefon: + 90 (850) 206 50 50

Faks: + 90 (850) 208 58 88

Elektronik tebligat adresi : infosoda@sisecam.com
Kayıtlı elektronik posta (KEP) adresi: soda.krom@hs03.kep.tr
İnternet adresi : http://www.sisecamkimyasallar.com

Şirket'in Ticaret Sicil Bilgileri

Kayıtlı olduğu sicil: İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu

Sicil No : 495852/443434

Mersis No(Merkez) : 0-7720-0234-9800013

Grup'un Personel Yapısı

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Aylık ücretli	637	637
Saat ücretli	939	919
Toplam	**1.576**	**1.556**

Grup'un toplam personel sayısı içindeki 48 kişi, özkaynak yöntemiyle değerlenen iş ortaklığı çalışanlarından oluşmaktadır (31 Aralık 2015: 49 kişi).

1. Grup'un Organizasyonu ve Faaliyet Konusu (Devamı)

Konsolidasyona Dahil Edilen Şirketler

Konsolidasyona dahil edilen şirketlerin faaliyet konuları aşağıda verilmiştir:

Bağlı ortaklıklar	**Faaliyet konusu**	**Kayıtlı olduğu ülke**
Şişecam Soda Lukavac D.O.O.	Soda üretimi ve satışı	Bosna Hersek
Şişecam Bulgaria EOOD	Soda ürünleri ticareti	Bulgaristan
Cromital S.p.A.	Krom türevleri üretimi ve ticareti	İtalya
Şişecam Chem Investment B.V.	Finansman ve yatırım şirketi	Hollanda
İş ortaklıkları	**Faaliyet konusu**	**Kayıtlı olduğu ülke**
Oxyvit Kimya Sanayii ve Tic. A.Ş.	Vitamin-K üreticisi ve satışı	Türkiye
İştirakler	**Faaliyet konusu**	**Kayıtlı olduğu ülke**
Solvay Şişecam Holding AG	Finansman ve yatırım şirketi	Avusturya

Grup'un konsolidasyona dahil edilen şirketlerin sermayeleri içindeki doğrudan ve etkin ortaklık pay oranları aşağıda verilmiştir:

	31 Aralık 2016		**31 Aralık 2015**	
Şirket Ünvanı	**Doğrudan ve dolaylı ortaklık oranı (%)**	**Etkin ortaklık oranı (%)**	**Doğrudan ve dolaylı ortaklık oranı (%)**	**Etkin ortaklık oranı (%)**
Bağlı ortaklıklar				
Şişecam Soda Lukavac D.O.O.	100,00	99,47	89,30	88,82
Şişecam Bulgaria EOOD	100,00	99,47	100,00	99,46
Cromital S.p.A.	99,50	98,97	99,50	98,96
Şişecam Chem Investment B.V.	99,47	99,47	99,46	99,46
İş Ortaklıkları				
Oxyvit Kimya Sanayii ve Tic. A.Ş.	45,00	45,00	45,00	45,00
İştirakler				
Solvay Şişecam Holding AG	25,00	24,87	25,00	24,86

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları / Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TMS/TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumları ("TMS/TFRS") esas alınmıştır. Ayrıca KGK tarafından 2 Haziran 2016 tarihinde 30 sayılı kararla yayınlanan TMS taksonomisine uygun olarak sunulmuştur.

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan halka açık şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Grup finansal tabloları bu karar çerçevesinde hazırlanmıştır.

Şirket (ve Türkiye'de kayıtlı olan bağlı ortaklıklar ile iş ortaklığı), muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planını esas almaktadır. Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıklar ve iştirakler kanuni finansal tablolarını faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak hazırlamıştır. Konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen finansal varlık ve yükümlülükler, arsa ve binalar dışında, tarihi maliyet esası baz alınarak Türk Lirası olarak hazırlanmıştır. Konsolide finansal tablolar, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara TMS/TFRS uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

Kullanılan Para Birimi

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in fonksiyonel para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum para birimi olan Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.

Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Finansal Tabloların Düzeltilmesi

SPK' nun 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararı uyarınca, Türkiye'de faaliyette bulunan ve SPK Muhasebe Standartları'na (TFRS uygulamasını benimseyenler dahil) uygun olarak finansal tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmiştir. Buna istinaden, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren UMSK tarafından yayımlanmış 29 No.lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" Standardı ("UMS / TMS 29") uygulanmamıştır.

İşletmenin Sürekliliği Varsayımı

Konsolide finansal tablolar, Şirket'in ve konsolidasyona dahil edilen iştirak, iş ortaklığı ve bağlı ortaklıklarının önümüzdeki bir yılda ve faaliyetlerinin doğal akışı içerisinde varlıklarından fayda elde edeceği ve yükümlülüklerini yerine getireceği varsayımı altında işletmenin sürekliliği esasına göre hazırlanmıştır.

Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tabloların Düzeltilmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un cari dönem konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır.

KGK tarafından 2 Haziran 2016 tarihinde 30 sayılı kararla yayınlanan TMS taksonomisine uygun olarak, "Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından(Zararlarından) Paylar" cari dönemde Finansman Geliri (Gideri) Öncesi Faaliyet Karı (Zararı)'ndan önce gösterilmiş olup, önceki dönemde buna uygun olarak düzenlenmiştir.

Yabancı Ülkelerde Faaliyet Gösteren Bağlı Ortaklıkların Finansal Tabloları

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren iştirak ve bağlı ortaklıkların finansal tabloları, faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan kanun ve yönetmeliklere uygun olarak hazırlanmış olup, Grup muhasebe politikalarına göre düzenlenmiş finansal tablolarında yer alan; varlık ve yükümlülükleri konsolide rapor tarihindeki döviz kuru, gelir ve giderler ortalama döviz kuru kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Kapanış ve ortalama kur kullanımı sonucu ortaya çıkan kur farkları özkaynak içerisindeki yabancı para çevrim farkları kalemi altında takip edilmektedir.

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Yabancı Ülkelerde Faaliyet Gösteren Bağlı Ortaklıkların Finansal Tabloları (devamı)

Konsolidasyon kapsamındaki yurtdışı faaliyetlerinin çevriminde kullanılan kurlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
Döviz Cinsi	Dönem Sonu	Dönem Ortalaması	Dönem Sonu	Dönem Ortalaması
ABD Doları	3,51920	3,01809	2,90760	2,71907
Euro	3,70990	3,33755	3,17760	3,01871
Bulgar Levası	1,89684	1,70646	1,62468	1,54344
Bosna Markı	1,89684	1,70646	1,62468	1,54344

Konsolidasyona İlişkin Esaslar

Konsolide finansal tablolar aşağıdaki maddelerde belirtilen esaslara göre hazırlanan Grup hesaplarını içerir. Konsolidasyon kapsamına dâhil edilen şirketlerin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, SPK Finansal Raporlama Standartları'na uygunluk ve Grup tarafından uygulanan muhasebe politikalarına ve sunum biçimlerine uyumluluk açısından, gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yapılmıştır. Bağlı ortaklıkların faaliyet sonuçları satın alma veya elden çıkarma işlemlerine uygun olarak sözkonusu işlemlerin geçerlilik tarihlerinde dahil edilmiş veya hariç bırakılmışlardır.

Bağlı Ortaklıklar

Kontrol, bir işletmenin faaliyetlerinden fayda elde etmek amacıyla finansal ve operasyonel politikaları üzerinde kontrol gücünün olması ile sağlanır.

Bağlı Ortaklıklar, Şirket'in ya (a) doğrudan ve/veya dolaylı olarak kendisine ait olan ve Şirket'in üzerinde oy haklarına sahip olduğu hisseler neticesinde şirketlerdeki hisselerle ilgili oy hakkının %50'den fazlasını kullanma yetkisine sahip olduğu ya da (b) oy hakkının %50'den fazlasını kullanma yetkisine sahip olmamakla birlikte mali ve işletme politikaları üzerinde fiili hakimiyet etkisini kullanmak suretiyle, mali ve işletme politikalarını Şirket'in menfaatleri doğrultusunda kontrol etme yetkisi ve gücüne sahip olduğu şirketleri ifade eder.

Grup'un başka bir şirketi kontrol edip etmediğinin değerlendirilmesinde dönüştürülebilir veya kullanılabilir potansiyel oy haklarının varlığı da göz önünde bulundurulur.

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla konsolidasyona tabi tutulan Bağlı Ortaklıklar ve etkin ortaklık oranları Dipnot 1'de gösterilmiştir.

Bağlı Ortaklıklar, faaliyetleri üzerindeki kontrolün Grup'a transfer olduğu tarihten itibaren konsolidasyon kapsamına alınır ve kontrolün ortadan kalktığı tarihte de konsolidasyon kapsamından çıkartılır. Bağlı Ortaklıklar için uygulanan muhasebe politikaları Grup tarafından uygulanan muhasebe politikaları ile tutarlılığın sağlanması amacıyla değiştirilir.

Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların sonuçları, satın alım tarihinden sonra veya elden çıkarma tarihine kadar konsolide kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

Bağlı Ortaklıklar'a ait finansal durum tabloları ve kar veya zarar tabloları tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş olup Şirket ve Bağlı Ortaklıkların sahip olduğu payların kayıtlı iştirak değerleri, ilgili özkaynaklar ile karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Şirket ile Bağlı Ortaklıklar arasındaki grup içi işlemler ve bakiyeler konsolidasyon işlemi sırasında netleştirilmiştir. Şirket'in sahip olduğu hisselerin kayıtlı değerleri ve bunlardan kaynaklanan temettüler, ilgili özkaynaklar ve kapsamlı gelir tablosu hesaplarından netleştirilmiştir.

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Bağlı Ortaklıklar (devamı)

Konsolide bağlı ortaklıkların net varlıklarındaki ana ortaklık dışı paylar Grup'un özkaynağının içinde ayrı olarak belirtilir. Ana ortaklık dışı paylar, ilk işletme birleşmelerinde oluşan bu paylar ile birleşme tarihinden itibaren özkaynakta meydana gelen değişikliklerdeki ana ortaklık dışı payların toplamından oluşur.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla finansal pozisyonu ve aynı tarihte sona eren döneme ait faaliyet sonucu, gerek tek başına gerekse topluca, konsolide finansal tablolara göre parasal önemlilik arz etmeyen bağlı ortaklıkların finansal tabloları konsolide edilmemiştir. Bu bağlı ortaklıklar, konsolide finansal tablolarda, satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılmışlardır (Dipnot 7).

İş Ortaklıklarındaki Paylar

İş Ortaklıkları, Şirket ve Bağlı Ortaklıklar'ı ile bir veya daha fazla müteşebbis ortak tarafından müştereken yönetilmek üzere, bir ekonomik faaliyetin üstlenilmesi için bir sözleşme dahilinde oluşturulan şirketleri ifade etmektedir. Grup, bu müşterek kontrolü, kendisinin doğrudan ya da dolaylı olarak sahip olduğu hisselerden yararlanarak sağlamaktadır. 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Grup'un müşterek yönetime tabi işletmelerinin detayı Dipnot 1'de açıklanmıştır. Müşterek yönetime tabi ortaklıklar özkaynak yöntemi kullanılmak suretiyle konsolidasyon kapsamına alınırlar.

İştirakler

İştiraklerdeki yatırımlar özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilmektedir. Bunlar, Grup'un genel olarak oy hakkının %20 ile %50'sine sahip olduğu veya Grup'un, şirket faaliyetleri üzerinde kontrol yetkisine sahip bulunmamakla birlikte önemli etkiye sahip olduğu kuruluşlardır.

Grup ile iştirak arasındaki işlemlerden doğan gerçekleşmemiş karlar Grup'un iştirakteki payı ölçüsünde düzeltilmiş olup, gerçekleşmemiş zararlar da; işlem, transfer edilen varlığın değer düşüklüğüne uğradığını göstermiyor ise düzeltilmiştir. Grup, iştirak ile ilgili olarak söz konusu doğrultuda bir yükümlülük altına girmemiş veya bir taahhütte bulunmamış olduğu sürece iştirakteki yatırımın kayıtlı değerinin sıfır olması veya Grup'un önemli etkisinin sona ermesi durumunda özkaynak yöntemine devam edilmez. Önemli etkinin sona erdiği tarihteki yatırımın kayıtlı değeri, o tarihten sonra gerçeğe uygun değeri güvenilir olarak ölçülebildiğinde gerçeğe uygun değerinden aksi takdirde maliyet bedeli üzerinden gösterilir.

İş ortaklıkları ve iştiraklerden gelir ve giderler Grup'un esas faaliyetlerinin bir parçası olması nedeniyle "Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/Zararlarındaki Paylar" hesabı konsolide kar ve zarar tablosunda "Finansman Geliri/Gideri Öncesi Faaliyet Karı" içerisinde sunulmuştur.

Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar

Grup'un toplam oy haklarının %20'ye kadar veya %20'nin üzerinde olmakla birlikte Grup'un önemli bir etkiye sahip olmadığı veya konsolide finansal tablolar açısından önemlilik teşkil etmeyen; teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen ve gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde belirlenemeyen satılmaya hazır finansal varlıklar, maliyet bedelleri üzerinden, varsa, değer kaybı ile ilgili karşılık düşüldükten sonra konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır.

Grup'un toplam oy haklarının %20'nin altında olduğu veya Grup'un önemli bir etkiye sahip olmadığı ve aktif piyasalarda kote pazar fiyatları olan ve gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde hesaplanabilen satılmaya hazır finansal varlık, gerçeğe uygun değeriyle konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır.

2.2 TMS'ye Uygunluk Beyanı

Grup, 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren döneme ilişkin konsolide finansal tablolarını SPK'nın Seri: II–14.1 No'lu tebliği ve bu tebliğe açıklama getiren duyuruları çerçevesinde hazırlamıştır. Konsolide finansal tablolar ve notlar, SPK tarafından uygulanması tavsiye edilen formatlara uygun olarak ve zorunlu kılınan bilgiler dahil edilerek sunulmuştur.

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

2.3 Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir. 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren döneme ait konsolide finansal tabloların hazırlanması sırasında kullanılan muhasebe politikaları 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tabloların hazırlanması sırasında kullanılan muhasebe politikaları ile tutarlıdır.

2.4 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren döneme ait konsolide finansal tabloların hazırlanması sırasında kullanılan önemli tahminler, 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren döneme ait konsolide finansal tabloların hazırlanması sırasında kullanılan tahminlerle tutarlıdır.

Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

2.5 Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'ndaki (TFRS) Değişiklikler

Grup cari yılda Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) ve UMSK' nun Uluslararası Finansal Raporlama Yorumları Komitesi (UFRYK) tarafından yayınlanan ve 1 Ocak 2016 tarihinde başlayan yıla ait dönemler için geçerli olan yeni ve revize edilmiş TMS/TFRS'lerdeki değişiklik ve yorumlardan Grup'un finansal tabloları üzerinde etkisi olan değişiklik ve yorumları uygulamıştır. 1 Ocak 2016 tarihinde başlayan yıllık dönemler ve yine 1 Ocak 2016 tarihinde, 31 Aralık 2016 dönemine ait geçerli olan ve Grup'un finansal tabloları üzerinde önemli etkisi olan değişiklik ve yorum yoktur.

a. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

- TFRS 11, "Müşterek Antlaşmalar"daki değişiklik; 1 Ocak 2016 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Müşterek faaliyetlerde pay edinimi ile ilgilidir. Standarttaki değişiklik ile işletme tanımına giren bir müşterek faaliyette pay satın ediniminde bu payın nasıl muhasebeleşeceği konusunda açıklık getirilmiştir.

- TMS 16, "Maddi duran varlıklar", ve TMS 41 "Tarımsal faaliyetler", 1 Ocak 2016 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinden itibaren geçerlidir. Bu değişiklik üzüm asması, kauçuk ağacı, palmiye ağacı gibi bitkilerin finansal raporlamasını değiştirmektedir. Taşıyıcı bitkilerin, maddi duran varlıkların üretim sürecinde kullanılmasına benzemesi sebebiyle, maddi duran varlıklarla aynı şekilde muhasebeleştirilmesine karar verilmiştir. Buna bağlı olarak değişiklik bu bitkileri TMS 41'in kapsamından çıkararak TMS 16'nın kapsamına alınmıştır. Taşıyıcı bitkiler üzerinde büyüyen ürünler ise TMS 41 kapsamındadır.

- TMS 16 ve TMS 38'deki değişiklik: "Maddi duran varlıklar" ve "Maddi olmayan duran varlıklar", 1 Ocak 2016 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikle bir varlığın kullanımını içeren bir faaliyetten elde edilen hasılatın, genellikle varlığın ekonomik yararlarının tüketimi dışındaki etkenleri yansıttığından, hasılat esaslı amortisman ve itfa yöntemi kullanımının uygun olmadığına açıklık getirmiştir.

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

2.5 Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'ndaki (TFRS) Değişiklikler (devamı)

a. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı):

- TFRS 14, "Düzenleyici erteleme hesapları"; 1 Ocak 2016 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklik, ilk defa TFRS uygulayacak şirketlerin, düzenleyici erteleme hesap bakiyelerini önceki genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre finansal tablolarına yansıtmaya devam etmesine izin vermektedir. Ancak daha önce TFRS uygulamış ve ilgili tutarı muhasebeleştirmeyecek diğer şirketlerle karşılaştırılabilirliği sağlamak adına, tarife düzenlemesinin etkisinin diğer kalemlerden ayrı olarak sunulması istenmektedir.

- TMS 27, "Bireysel finansal tablolar"; 1 Ocak 2016 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklik, işletmelere, bağlı ortaklık, iştirakler ve iş ortaklıklarındaki yatırımlarını muhasebeleştirirken özkaynak yöntemini kullanmalarına izin vermektedir.

- TFRS 10, "Konsolide finansal tablolar" ve TMS 28 "İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar"; 1 Ocak 2016 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklik TFRS 10'un gereklilikleri ve TMS 28 arasındaki, yatırımcı ve iştiraki ya da iş ortaklığı arasında bir varlığın satışı ya da iştiraki konusundaki uyumsuzluğa değinmektedir. Bu değişikliğin nihai sonucunda, işletme tanımına giren bir işlem gerçekleştiğinde (bağlı ortaklığa ilişkin ya da değil) işlem sonucu oluşan kayıp veya kazancın tamamı muhasebeleştirilirken; bu işlem eğer bir varlık alış veya satışı ise söz konusu işlemden doğan kayıp veya kazancın bir bağlı ortaklığa ilişkin olmasa bile bir kısmı muhasebeleştirilir.

- 2014 Dönemi Yıllık İyileştirmeler; 1 Ocak 2016 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. İyileştirmeler 4 standartta değişiklik getirmiştir:
  - TFRS 5, "Satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar ve durdurulan faaliyetler", satış yöntemlerine ilişkin değişiklik
  - TFRS 7, "Finansal araçlar: Açıklamalar", TFRS 1'e bağlı olarak yapılan, hizmet sözleşmelerine ilişkin değişiklik
  - TMS 19, "Çalışanlara sağlanan faydalar" iskonto oranlarına ilişkin değişiklik
  - TMS 34, "Ara dönem finansal raporlama" bilgilerin açıklanmasına ilişkin değişiklik.

- TMS 1, "Finansal Tabloların Sunuluşu"; 1 Ocak 2016 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler ile finansal raporların sunum ve açıklamalarını iyileştirmek amaçlanmıştır.

- TFRS 10, "Konsolide finansal tablolar" ve TMS 28 "İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar"; 1 Ocak 2016 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler yatırım işletmeleri ve onların bağlı ortaklıkları için konsolidasyon muafiyeti uygulamasına açıklık getirir.

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

2.5 Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'ndaki (TFRS) Değişiklikler (devamı)

b. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla yayınlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar, değişiklikler ve yorumlar:

- TMS 7, "Nakit akış tabloları";1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler finansal tablo okuyucularının finansman faaliyetlerinden kaynaklanan yükümlülük değişikliklerini değerlendirebilmelerine imkan veren ek açıklamalar getirmiştir. Değişiklikler UMSK'nın "açıklama inisiyatifi" projesinin bir parçası olarak finansal tablo açıklamalarının nasıl geliştirilebileceğine dair çıkarılmıştır.

- TMS 12, "Gelir vergileri"; 1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Değişiklik bir varlığın gerçeğe uygun değerinden ölçülmesi durumunda ve gerçeğe uygun değerinin vergi matrahının altında kalması durumunda ertelenmiş verginin muhasebeleştirilmesi ile ilgili netleştirme yapmaktadır. Ayrıca ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilmesi ile ilgili diğer bazı yönleri de açıklığa kavuşturmaktadır.

- TFRS 2, "Hisse bazlı ödemeler"; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Değişiklik nakde dayalı hisse bazlı ödemelerin ölçüm esaslarını ve bir ödüllendirmeyi nakde dayalıdan özkaynağa dayalıya çeviren değişikliklerin nasıl muhasebeleştirileceğini açıklamaktadır. Bu değişiklik aynı zamanda bir işverenin çalışanının hisse bazlı ödemesine ilişkin bir miktarı kesmek ve bunu vergi dairesine ödemekle yükümlü olduğu durumlarda, TFRS 2'nin esaslarına bir istisna getirerek bu ödül sanki tamamen özkaynağa dayalıymışçasına işlem görmesini gerektirmektedir.

- TFRS 15, "Müşterilerle yapılan sözleşmelerinden doğan hasılat"; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Amerika'da Kabul Görmüş Muhasebe Standartları ile yapılan uyum çalışması sonucu ortaya çıkan yeni standart hasılatın finansal raporlamasını ve finansal tabloların toplam gelirlerinin dünya çapında karşılaştırılabilir olmasını sağlamayı amaçlamıştır. Bu değişikliklerle edim (performans) yükümlülüklerini belirleyen uygulama rehberliğine, fikri mülkiyet lisanslarının muhasebesine ve işletmenin asil midir yoksa aracı mıdır değerlendirmesine (net hasılat sunumuna karşın brüt hasılat sunumu) ilişkin açıklamaları içermektedir. Uygulama rehberliğindeki bu alanların her biri için yeni ve değiştirilmiş açıklayıcı örnekler eklenmiştir. UMSK, aynı zamanda yeni hasılat standardına geçiş ile ilgili ek pratik tedbirler dahil etmiştir.

- TFRS 9, "Finansal araçlar"; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart TMS 39'un yerini almaktadır. Finansal varlıklar ve yükümlülüklerin sınıflandırması ve ölçülmesi ile ilgili zorunlulukları ve aynı zamanda şuanda kullanılmakta olan, gerçekleşen değer düşüklüğü zararı modelinin yerini alacak olan beklenen kredi riski modelini de içermektedir.

- TFRS 16, 'Kiralama İşlemleri'; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yeni standart mevcut TMS 17 rehberliğinin yerini alır ve özellikli kiralayanlar açısından muhasebesinde geniş kapsamlı bir değişiklik yapar. Şu anki TMS 17 kurallarına göre kiralayanlar bir kiralama işlemine taraf olduklarında bu işlem için finansal kiralama (bilanço içi) ya da faaliyet kiralaması (bilanço dışı) ayrımı yapmak zorundalar. Fakat TFRS 16'ya göre artık kiralayanlar neredeyse tüm kiralama sözleşmeleri için gelecekte ödeyecekleri kiralama yükümlülüklerini ve buna karşılık olarak da bir "varlık kullanım hakkı"nı bilançolarına yazmak zorunda olacaklardır. UMSK kısa dönemli kiralama işlemleri ve düşük değerli varlıklar için bir istisna öngörmüştür fakat bu istisna sadece kiraya verenler açısından uygulanabilir. Kiraya verenler için muhasebe neredeyse aynı kalmaktadır.

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

2.5 Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'ndaki (TFRS) Değişiklikler (devamı)

b. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla yayınlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar, değişiklikler ve yorumlar: (devamı)

Ancak UMSK'nın kiralama işlemlerinin tanımını değiştirmesinden ötürü (sözleşmelerdeki içeriklerin birleştirilmesi ya da ayrıştırılmasındaki rehberliği değiştirdiği gibi) kiraya verenler de bu yeni standarttan etkileneceklerdir. En azından yeni muhasebe modelinin kiraya verenler ve kiralayanlar arasında pazarlıklara neden olacağı beklenmektedir. TFRS 16'ya göre bir sözleşme belirli bir süre için belirli bir tutar karşılığında bir varlığın kullanım hakkını ve o varlığı kontrol etme hakkını içeriyorsa o sözleşme bir kiralama sözleşmesidir ya da kiralama işlemi içermektedir.

- TFRS 4 "Sigorta Sözleşmeleri"'ndeki değişiklikler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. UFRS 4'de yapılan değişiklik sigorta şirketleri için iki farklı çözüm sunmaktadır: "örtülü yaklaşım (overlay approach)" ve "erteleyici yaklaşım (deferral approach)". Yeni değiştirilmiş standart:
  - Sigorta sözleşmeleri tanzim eden tüm şirketlere yeni sigorta sözleşmeleri standardı yayınlanmadan önce TFRS 9 uygulandığında çıkabilecek dalgalanmayı kar veya zarardan ziyade diğer kapsamlı gelirlerde muhasebeleştirme hakkı sağlayacaktır.
  - Faaliyetleri ağırlıklı olarak sigorta ile bağlantılı olan şirketlere isteğe bağlı olarak 2021 yılına kadar geçici TFRS 9'u uygulama muafiyeti getirecektir. TFRS 9 uygulamayı erteleyen işletmeler hâlihazırda var olan TMS 39 "Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme" standardını uygulamaya devam edeceklerdir.

- TMS 40 "Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller" standardındaki değişiklikler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin sınıflandırılmasına ilişkin yapılan bu değişiklikler, kullanım amacında değişiklik olması durumunda yatırım amaçlı gayrimenkullere ya da gayrimenkullerden yapılan sınıflandırmalarla ilgili netleştirme yapmaktadır. Bir gayrimenkulün kullanımının değişmesi durumunda bu gayrimenkulün "Yatırım Amaçlı Gayrimenkul" tanımlarına uyup uymadığının değerlendirilmesinin yapılması gerekmektedir. Bu değişim kanıtlarla desteklenmelidir.

- 2014-2016 Dönemi yıllık iyileştirmeler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler 3 standardı etkilemektedir:
  - TFRS 1, "Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulaması", TFRS 7, TMS 19 ve TFRS 10 standartlarının ilk kez uygulama aşamasında kısa dönemli istisnalarının 1 Ocak 2018'den itibaren geçerli olmak üzere kaldırmıştır.
  - TFRS 12 "Diğer İşletmelerdeki Paylara İlişkin Açıklamalar", standardın kapsamına ilişkin bir netleştirme yapılmıştır. 1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinden itibaren geriye dönük olarak uygulanacaktır.
  - TMS 28 "İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar", 1 Ocak 2018'den itibaren geçerli olarak bir iştirak ya da iş ortaklığının gerçeğe uygun değerden ölçülmesine ilişkin değişiklik.
- TFRS Yorum 22 "Yabancı Para Cinsinden Yapılan İşlemler ve Avanslar Ödemeleri", 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum yabancı para cinsinden yapılan işlemler ya da bu tür işlemlerin bir parçası olarak yapılan ödemelerin yabancı bir para cinsinden yapılması ya da fiyatlanması konusunu ele almaktadır. Bu yorum tek bir ödemenin yapılması/alınması durumunda ve birden fazla ödemenin yapıldığı/alındığı durumlara rehberlik etmektedir. Bu rehberliğin amacı uygulamadaki çeşitliliği azaltmaktır.

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

Türev Araçlar

Türev araçlar ilk olarak sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyeti üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değer ile değerlenmektedir. Grup'un türev araçlarını vadeli döviz alım-satım işlemleri oluşturmaktadır. Söz konusu türev araçlar ekonomik olarak Grup için risklere karşı etkin bir koruma sağlamakla birlikte, genellikle risk muhasebesi yönünden gerekli koşulları taşımaması nedeniyle konsolide finansal tablolarda alım-satım amaçlı türev finansal araçlar olarak muhasebeleştirilmiştir.

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

Gelirlerin Kaydedilmesi
Gelirler, mal ve hizmet satışlarından alınan veya alınacak olan bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır. Net satışlar, teslim edilmiş malların ve gerçekleşmiş hizmetlerin fatura bedelinin, satış indirimleri ve iadelerinden arındırılmış halidir. Satışların içerisinde önemli bir finansman unsuru bulunması durumunda, gerçeğe uygun bedel gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman unsuru içerisinde yer alan faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Fark, tahakkuk esasına göre esas faaliyetlerden diğer gelirler olarak ilgili dönemlere kaydedilir (Dipnot 28, 31).

Malların Satışı
Malların satışından elde edilen gelir, aşağıdaki şartlar karşılandığında muhasebeleştirilir:

- Grup'un mülkiyetle ilgili tüm önemli riskleri ve kazanımları alıcıya devretmesi,
- Grup'un mülkiyetle ilişkilendirilen ve süregelen bir idari katılımının ve satılan mallar üzerinde etkin bir kontrolünün olmaması,
- Gelir tutarının güvenilir bir şekilde ölçülmesi,
- İşlemle ilişkili ekonomik faydaların Grup'a akışının olası olması ve
- İşlemden kaynaklanacak maliyetlerin güvenilir bir şekilde ölçülmesi.

Elektrik satış geliri elektrik teslimatının gerçekleşmesi durumunda tahakkuk esasına göre kaydedilir.

Faiz Geliri
Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ve ilgili finansal varlıktan beklenen ömrü boyunca elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın net defter değerine getiren etkin faiz yöntemi esas alınarak ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Temettü Geliri
Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman konsolide finansal tablolara yansıtılır. Temettü borçları kar dağıtımının bir unsuru olarak genel kurul onayı sonrasında yükümlülük olarak konsolide finansal tablolara yansıtılır.

Stoklar

Stoklar, net gerçekleşebilir değer ya da maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlenir. Maliyet, ağırlıklı ortalama maliyet metodu ile hesaplanmaktadır. Stoklara dâhil edilen maliyeti oluşturan unsurlar malzeme, direkt işçilik ve genel üretim giderleridir. Kredi maliyetleri stok maliyetlerine dâhil edilmemektedir. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından, tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli satış maliyetlerinin indirilmesiyle elde edilen tutardır. Stoklar, ilk madde ve malzeme, yarı mamüller, mamüller, işletme malzemesi, ticari mallar ve diğer stokları kapsamaktadır (Dipnot 13).

Maddi Duran Varlıklar

Arsa, arazi ve binalar dışındaki maddi duran varlıklar, elde etme maliyetinden birikmiş amortismanın ve kalıcı değer kayıplarının düşülmesi ile bulunan net değerleri ile gösterilmektedir. Arsa, arazi ve binalar ise; yeniden değerleme tarihindeki gerçeğe uygun değerinden, müteakip birikmiş amortisman ve müteakip birikmiş değer düşüklüğü zararlarının indirilmesiyle bulunan değerle gösterilmektedir.

Arsa, arazi ve binalar yeniden değerleme modeli ile net yönteme göre muhasebeleştirilmiştir. Bu muhasebe politikası değişikliği 31 Aralık 2015 tarihli finansal tablolardan başlamak üzere uygulanmıştır.

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Maddi Duran Varlıklar (devamı)

Mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılan veya idari amaçlı kullanılacak ve inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma veya satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, borçlanma maliyetleri Grup'un ilgili muhasebe politikası uyarınca aktifleştirilir. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortismana tabi tutulur.

Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortismana tabi tutulur. Arazi ve arsalar için sınırsız ömürleri olması sebebi ile amortisman ayrılmamaktadır. Arsalardan, topraktaki tuzdan faydalanmak üzere kullanılanlar, önceki dönemlerde yeraltı ve yerüstü düzenlerine sınıflandırılmakta, cari dönemde ise diğer maddi olmayan varlıklara sınıflandırılmıştır. Grup, tuzdan faydalanmaya başladığında amortismana tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, artık değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir (Dipnot 18).

Maddi duran varlıkların, tahmin edilen ekonomik ömürleri aşağıdaki gibidir:

	Ekonomik Ömür
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	5-50 yıl
Binalar	7-50 yıl
Tesis, makina ve cihazlar	2-25 yıl
Taşıtlar	4-10 yıl
Demirbaşlar	2-20 yıl
Özel maliyetler	3-15 yıl

Maddi duran varlıklar olası bir değer düşüklüğünün tespiti amacıyla incelenir ve maddi duran varlığın kayıtlı değeri geri kazanılabilir değerinden fazla ise, karşılık ayrılmak suretiyle kayıtlı değeri geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer, ilgili maddi duran varlığın mevcut kullanımından gelecek net nakit akışları ile satış maliyeti düşülmüş gerçeğe uygun değerinden yüksek olanı olarak kabul edilir.

Maddi bir duran varlığa yapılan normal bakım ve onarım harcamaları, gider olarak muhasebeleştirilmektedir. Maddi duran varlığın kapasitesini genişleterek kendisinden gelecekte elde edilecek faydayı arttıran nitelikteki yatırım harcamaları, maddi duran varlığın maliyetine eklenmekte ve ilgili maddi duran varlığın kalan tahmini faydalı ömrü üzerinden amortismana tabi tutulmaktadır.Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın net defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve cari dönemde "Yatırım faaliyetlerinden gelirler/giderler" hesaplarına yansıtılır.

Maddi duran varlık kalemlerine ilişkin özkaynaklarda yer alan değerleme artışı, ilgili varlığın tamamen itfa olması, kullanımdan çekilmesi ya da elden çıkarılması gibi nedenlerle finansal durum tablosu dışı bırakıldığında doğrudan geçmiş yıl karlarına aktarılmaktadır.

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Satın Alınan Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarlarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen ekonomik ömürlerine göre doğrusal itfa yöntemi kullanılarak itfaya tabi tutulur. Beklenen ekonomik ömür ve itfa yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir ve tahminlerdeki değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir. Söz konusu maliyetler, alım maliyetlerini kapsamaktadır ve ekonomik ömürlerine göre (3-5 yıl) itfaya tabi tutulur (Dipnot 19).

Bilgisayar Yazılımı

Satın alınan bilgisayar yazılımları, satın alımı sırasında ve satın almadan kullanıma hazır olana kadar geçen sürede oluşan maliyetler üzerinden aktifleştirilir. Söz konusu maliyetler, ekonomik ömürlerine göre (3-5 yıl) itfa edilir.

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Maddi Olmayan Duran Varlıklar (devamı)

Bilgisayar yazılımlarını geliştirmek ve sürdürmekle ilişkili maliyetler, oluştukları dönemde konsolide kapsamlı gelir tablosuna kaydedilmektedir. Kontrolü Grup'un elinde olan, saptanabilir ve kendine özgü yazılım ürünleri ile direk ilişkilendirilebilen ve bir yıldan fazla süre ile maliyetinin üzerinde ekonomik fayda sağlayacak harcamalar maddi olmayan duran varlık olarak değerlendirilir. Maliyetler, yazılımı geliştiren çalışanların maliyetlerini ve genel üretim giderlerinin bir kısmını da içermektedir. Maddi olmayan duran varlık olarak değerlendirilen bilgisayar yazılım geliştirme maliyetleri, ekonomik ömürleri üzerinden (5 yılı geçmemek kaydıyla) itfaya tabi tutulurlar (Dipnot 19).

İşletme Birleşmesi Yoluyla Elde Edilen Maddi Olmayan Duran Varlıklar

İşletme birleşmesi yoluyla elde edilen maddi olmayan duran varlıklar, maddi olmayan duran varlık tanımını karşılaması ve gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi durumunda şerefiye tutarından ayrı olarak tanımlanır ve muhasebeleştirilir. Bu tür maddi olmayan duran varlıkların maliyeti, satın alma tarihindeki gerçeğe uygun değeridir. İşletme birleşmesi yoluyla elde edilen maddi olmayan duran varlıklar başlangıç muhasebeleştirmesi sonrasında ayrı olarak satın alınan maddi olmayan duran varlıklar gibi maliyet değerlerinden birikmiş itfa ve tükenme payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler (Dipnot 19).

Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Grup, şerefiye dışındaki tüm maddi ve maddi olmayan duran varlıkları için, her rapor tarihinde söz konusu varlığa ilişkin değer düşüklüğü olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın taşınmakta olan değeri, kullanım veya satış yoluyla elde edilecek olan tutarlardan yüksek olanı ifade eden net gerçekleşebilir değer ile karşılaştırılır. Eğer söz konusu varlığın veya o varlığın ait olduğu nakit üreten herhangi bir birimin kayıtlı değeri, kullanım veya satış yoluyla geri kazanılacak tutardan yüksekse, değer düşüklüğü meydana gelmiştir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü zararları konsolide kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün konsolide finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortismana tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali konsolide kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Finansal Kiralamalar

a) Grup - kiracı olarak

Faaliyet kiralaması
Mülkiyete ait risk ve getirilerin önemli bir kısmının kiralayana ait olduğu kiralama işlemi, faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır. Faaliyet kiraları olarak (kiralayandan alınan teşvikler düşüldükten sonra) yapılan ödemeler, kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile konsolide kar veya zarar tablosuna gider olarak kaydedilir.

b) Grup - kiralayan olarak

Faaliyet kiralaması
Faaliyet kiralamasında, kiralanan varlıklar, gayrimenkuller, arsa ve yatırım amaçlı elde tutulan gayrimenkuller hariç, konsolide finansal durum tablosunda maddi duran varlıklar altında sınıflandırılır ve elde edilen kira gelirleri kiralama dönemi süresince, eşit tutarlarda konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılır. Kira geliri kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Borçlanma Maliyetleri

Banka kredileri, alındıkları tarihlerde, işlem maliyetleri düşürülmüş gerçeğe uygun değerleri üzerinden kayda alınırlar. Müteakip dönemlerde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleriyle değerlenir ve işlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, konsolide kapsamlı gelir tablosuna kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak yansıtılır (Dipnot 8 ve 33).

Finansman faaliyetlerinin içerisinde kur farkı gelirleri yer alması durumunda, söz konusu gelirler aktifleştirilmiş bulunan toplam finansman giderlerinden indirilir.

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen özellikli varlıklar söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile ilişki kurulabilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemlerde konsolide kapsamlı gelir tablosuna kaydedilmektedir.

Banka kredilerine ilişkin kur farkları, faiz giderleri ile ilişkilendirildikleri sürece aktifleştirilirler. Faiz giderleriyle birlikte aktifleştirilecek kur farkı gelir ve giderleri şirketin kendi fonksiyonel para biriminde borçlanması halinde katlanacağı borçlanma giderleri ile hâlihazırda yabancı para cinsinden borçlanma yoluyla katlandığı borçlanma giderleri arasındaki değer farkı göz önünde bulundurularak belirlenir.

İlişkili Taraflar

Bu konsolide finansal tabloların amacı doğrultusunda, ortaklar, üst düzey yönetim (genel müdürler, grup başkanları, genel müdür yardımcıları, başkan yardımcıları ve fabrika müdürleri) ve yönetim kurulu üyeleri, aileleri ve onlar tarafından kontrol edilen ve önemli etkinliğe sahip bulunulan şirketler ile konsolidasyona dahil edilmeyen bağlı ortaklıklar ve iştirakler "ilişkili taraflar" olarak kabul edilmişlerdir (Dipnot 37).

Netleştirme/Mahsup

İçerik ve tutar itibarıyla önemlilik arz eden her türlü kalem, benzer nitelikte dahi olsa, finansal tablolarda ayrı gösterilir. Önemli olmayan tutarlar, esasları ve fonksiyonları açısından birbirine benzeyen kalemler itibarıyla toplanarak gösterilir. Varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hak olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyet olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin eş zamanlı olduğu durumlarda net olarak gösterilirler.

Finansal Yatırımlar

Sınıflandırma

Grup, finansal varlıklarını şu şekilde sınıflandırmıştır: krediler ve alacaklar, satılmaya hazır finansal varlıklar, vadesine kadar elde tutulacak finansal varlıklar. Sınıflandırma, finansal varlıkların alınma amaçlarına göre yapılmıştır. Yönetim, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapar.

Alacaklar

Alacaklar, sabit veya belirli ödemeleri olan, aktif bir piyasada işlem görmeyen ve türev araç olmayan finansal varlıklardır. Vadeleri rapor tarihinden itibaren 12 aydan kısa ise dönen varlıklar, 12 aydan uzun ise duran varlıklar olarak sınıflandırılırlar. Alacaklar finansal durum tablosunda 'ticari ve diğer alacaklar' olarak sınıflandırılırlar (Dipnot 10, Dipnot 11).

Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar

Satılmaya hazır finansal varlıklar, bu kategoride sınıflandırılan ve diğer kategorilerin içinde sınıflandırılmayan türev araç olmayan varlıklardır. Yönetim, ilgili varlıkları rapor tarihinden itibaren 12 ay içinde elden çıkarmaya niyetli değilse söz konusu varlıklar duran varlıklar içerisinde sınıflandırılırlar (Dipnot 7).

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Yatırımlar (devamı)

Vadeye Kadar Elde Tutulacak Finansal Varlıklar

Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar, vadesine kadar saklama niyetiyle elde tutulan ve fonlama kabiliyeti dâhil olmak üzere vade sonuna kadar elde tutulabilmesi için gerekli koşulların sağlanmış olduğu, sabit veya belirlenebilir ödemeleri ile sabit vadesi bulunan ve işletme kaynaklı krediler ve alacaklar dışında kalan finansal varlıklardır. Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedel üzerinden değerlenmektedir (Dipnot 7).

Muhasebeleştirme ve Ölçümleme

Düzenli olarak alınıp-satılan finansal varlıklar, alım-satımın yapıldığı tarihte kayıtlara alınır. Alım-satım yapılan tarih, yönetimin varlığı alım satım yapmayı vaat ettiği tarihtir. Finansal varlıklar deftere ilk olarak gerçeğe uygun değerine işlem maliyeti eklenmek suretiyle kaydedilir. Finansal varlıklardan doğan nakit akış alım hakları sona erdiğinde veya transfer edildiğinde ve Grup tüm risk ve getirilerini transfer ettiğinde, finansal varlıklar defterlerden çıkartılır. Satılmaya hazır finansal varlıklar müteakip dönemlerde gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilmektedirler.

Krediler ve alacaklar etkin faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş değerleriyle muhasebeleştirilmektedir.

Satılmaya hazır olarak sınıflandırılmış yabancı para cinsinden parasal finansal varlıkların gerçeğe uygun değerlerindeki değişikliklerde, finansal varlığın iskonto edilmiş değerindeki değişiklikler ile finansal varlığın kayıtlı değerindeki diğer değişikliklerden oluşan kur farkları analiz edilirler. Parasal finansal varlıklardan oluşan kur farkları kar veya zarar tablosuna, parasal olmayan finansal varlıklardan oluşan kur farkları özkaynaklara yansıtılır. Satılmaya hazır finansal varlıklar olarak kaydedilen parasal ve parasal olmayan finansal varlıkların gerçeğe uygun değerindeki değişimler özkaynaklara yansıtılır. Satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılan finansal varlıklar, satıldığında veya değer düşüklüğü oluştuğunda özkaynaklarda gösterilen birikmiş gerçeğe uygun değer düzeltmeleri kar veya zarar tablosuna finansal varlıklardan doğan kar ve zararlar olarak aktarılır.

Grup satılmaya hazır finansal varlıklara ilişkin temettü ödemelerini almaya hak kazandığında, satılmaya hazır finansal varlıklardan elde edilen temettü geliri, kar veya zarar tablosunda yatırım faaliyetlerinden gelirler içinde gösterilir. Borsada işlem gören satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değerleri piyasa alış fiyatlarına göre belirlenmektedir.

Finansal varlıklar için aktif bir piyasanın (borsada işlem görmeyen menkul kıymetler) bulunmaması durumlarında, Grup ilgili finansal varlığın gerçeğe uygun değerini değerleme yöntemleri kullanarak hesaplamaktadır. Bu yöntemler piyasa verilerinden yararlanılarak muvazaasız benzer işlemlerin kullanılmasını, benzer enstrümanların gerçeğe uygun değerlerinin referans alınmasını indirgenmiş nakit akışları analizini ve opsiyon fiyatlandırma modelleri yöntemlerini içerir. Teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen ve gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde belirlenemeyen satılmaya hazır finansal varlıklar, maliyet bedelleri üzerinden, varsa, değer kaybı ile ilgili karşılık düşüldükten sonra konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır.

Grup, rapor tarihinde, finansal varlıklarının değer düşüklüğü ile ilgili nesnel kanıt olup olmadığını değerlendirir. Satılmaya hazır olarak sınıflandırılan hisse senetlerinin gerçeğe uygun değerinin maliyetinin altına önemli ölçüde ve uzun süreli olarak düşmesi değer düşüklüğü göstergesi olarak değerlendirilir. Satılmaya hazır finansal varlıkların değer düşüklüğü ile ilgili nesnel kanıtların varlığı durumunda ilgili finansal varlığın elde etme maliyeti ile gerçeğe uygun değeri arasındaki farktan oluşan toplam zarardan daha önce kar veya zarar tablosuna yansıtılan değer düşüklüğü tutarı çıkarıldıktan sonra kalan zarar özkaynaklardan çıkarılarak kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir. Sermaye araçları ile ilgili kar veya zarar tablosuna kaydedilen değer düşüklüğü giderleri, takip eden dönemlerde söz konusu değer düşüklüğünün ortadan kalkması durumunda dahi kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilmez.

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Ticari Alacaklar

Alıcıya ürün veya elektrik sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar tahakkuk etmemiş finansman gelirlerinden netleştirilmiş olarak gösterilirler. Tahakkuk etmemiş finansman gelirleri sonrası ticari alacaklar, orijinal fatura değerinden kayda alınan alacakların izleyen dönemlerde elde edilecek tutarlarının etkin faiz yöntemi ile iskonto edilmesi ile hesaplanır. Belirlenmiş faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar, orijinal etkin faiz oranının etkisinin çok büyük olmaması durumunda, maliyet değerleri üzerinden gösterilmiştir.

Tahsil imkanının kalmadığına dair objektif bir bulgu olduğu takdirde ilgili ticari alacaklar için değer düşüklüğü karşılığı ayrılmaktadır. Söz konusu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar da dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, oluşan ticari alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen değeridir.

Değer düşüklüğü karşılığı ayrılmasını takiben, değer düşüklüğüne uğrayan alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan değer düşüklüğü karşılığından düşülerek esas faaliyetlerden diğer gelirlere kaydedilir (Dipnot 10).

Ticari işlemlere ilişkin vade farkı gelirleri/giderleri ile kur farkı kar/zararları, konsolide kar veya zarar tablosunda "Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler/Giderler" hesabı içerisinde muhasebeleştirilirler (Dipnot 10 ve Dipnot 31).

Nakit ve Nakit Benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemler, eldeki nakit, vadesiz mevduat ve vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, nakde kolayca çevrilebilen ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır (Dipnot 6). Vadesi 3 aydan uzun 1 yıldan kısa olan banka mevduatları kısa vadeli finansal yatırımlar altında sınıflandırılır (Dipnot 7).

Finansal Yükümlülükler

Finansal yükümlülükler, ilk muhasebeleştirilmesi sırasında gerçeğe uygun değerinden ölçülür. İlgili finansal yükümlülüğün yüklenimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de söz konusu gerçeğe uygun değere ilave edilir.

Finansal yükümlülükler ya gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler olarak ya da diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

Diğer finansal yükümlülükler
Diğer finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir (Dipnot 8 ve Dipnot 9).

Etkin faiz yöntemi; finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Ticari Borçlar

Ticari borçlar, olağan faaliyetler içerisinde tedarikçilerden sağlanan mal ve hizmetlere ilişkin yapılması gereken ödemeleri ifade etmektedir. Ticari borçlar, ilk olarak gerçeğe uygun değerinden ve müteakip dönemlerde etkin faiz yöntemiyle hesaplanan itfa edilmiş maliyetinden ölçülürler (Dipnot 10).

İşletme Birleşmeleri ve Şerefiye

İşletme birleşmeleri, ayrı tüzel kişiliklerin veya işletmelerin raporlama yapan tek bir işletme şeklinde birleşmesi olarak değerlendirilmektedir. İşletme birleşmeleri, TFRS 3 kapsamında, satın alma yöntemine göre muhasebeleştirilir (Dipnot 3).

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

İşletme Birleşmeleri ve Şerefiye (devamı)

İktisap maliyeti, alım tarihinde verilen varlıkların gerçeğe uygun değeri, çıkarılan sermaye araçları, değişimin yapıldığı tarihte varsayılan veya katlanılan yükümlülükler ve buna ilave iktisapla ilişkilendirilebilecek maliyetleri içerir. İşletme birleşmesi sözleşmesi gelecekte ortaya çıkacak olaylara bağlı olarak maliyetin düzeltilebileceğini öngören hükümler içerirse; bu düzeltmenin muhtemel olması ve değerinin tespit edilebilmesi durumunda, edinen işletme birleşme tarihinde birleşme maliyetine bu düzeltmeleri dahil eder. Alıma ilişkin maliyetler oluştukları dönemde giderleştirilir. Bağlı ortaklık alımı, iştirak edinimi ve iş ortaklıklarının kurulmasından ortaya çıkan şerefiye ödenen bedelin Grup'un edinilen işletmedeki net tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve koşullu yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerinin oranı ve edinilen işletmedeki kontrol gücü olmayan payı tutarını aşan kısmıdır.

Değer düşüklüğü testi için şerefiye, nakit üreten birimlere dağıtılır. Dağıtım, şerefiyenin oluştuğu işletme birleşmesinden fayda sağlaması beklenen nakit üreten birimlere veya nakit üreten birim gruplarına yapılır. Şerefiyenin dağıtıldığı her bir birim veya birim grubu işletme içi yönetsel amaçlarla, şerefiyenin izlendiği işletmenin en küçük varlık grubudur. Şerefiye faaliyet bölümleri bazında takip edilir. Şerefiyedeki değer düşüklüğü gözden geçirmeleri yılda bir kez veya olay veya şartlardaki değişikliklerin değer düşüklüğü ihtimalini işaret ettiği durumlarda daha sık yapılmaktadır. Şerefiyenin defter değeri kullanım değeri ve satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değerinin büyük olanı geri kazanılabilir değer ile karşılaştırılır. Herhangi bir değer düşüklüğü durumunda zarar derhal muhasebeleştirilir ve takip eden dönemde geri çevrilmez.

Grup tarafından kontrol edilen işletmeler arasında gerçekleşen yasal birleşmeler TFRS 3 kapsamında değerlendirilmemektedir. Dolayısıyla, bu tür birleşmelerde şerefiye hesaplanmamaktadır. Ayrıca, yasal birleşmelerde taraflar arasında ortaya çıkan işlemler konsolide finansal tabloların hazırlanması esnasında düzeltme işlemlerine tabi tutulur.

Kontrol Gücü Olmayan Paylar ile Yapılan Kısmi Hisse Alış - Satış İşlemleri
Grup, kontrol gücü olmayan paylar ile gerçekleştirdiği hali hazırda kontrol etmekte olduğu ortaklıklara ait hisselerin alış ve satış işlemlerini Grup'un özkaynak sahipleri arasındaki işlemler olarak değerlendirmektedir. Buna bağlı olarak, kontrol gücü olmayan paylardan ilave hisse alış işlemlerinde, elde etme maliyeti ile ortaklığın satın alınan payı nispetindeki net varlıklarının kayıtlı değeri arasındaki fark özkaynaklar içerisinde muhasebeleştirilir. Kontrol gücü olmayan paylara hisse satış işlemlerinde, satış bedeli ile ortaklığın satılan payı nispetindeki net varlıklarının kayıtlı değeri arasındaki fark sonucu oluşan kayıp veya kazançlar da özkaynaklar içerisinde muhasebeleştirilir.

Kur Değişiminin Etkileri

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in fonksiyonel para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum para birimi olan Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.

Her bir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (TL dışındaki para birimleri ya da ilgili işletmenin fonksiyonel para birimi dışındaki para birimleri) gerçekleşen işlemler, işlem tarihindeki kurlar esas alınmak suretiyle kaydedilmektedir. Finansal durum tablosunda yer alan dövize endeksli parasal varlık ve yükümlülükler rapor tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL'ye çevrilmektedir.

Gerçeğe uygun değeri ile izlenmekte olan parasal olmayan kalemlerden yabancı para cinsinden kaydedilmiş olanlar, gerçeğe uygun değerin belirlendiği tarihteki kurlar esas alınmak suretiyle TL'ye çevrilmektedir. Tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrilmeye tabi tutulmazlar.

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kur Değişiminin Etkileri (devamı)

Grup'un yabancı faaliyetlerindeki varlık ve yükümlülükler, konsolide finansal tablolarda rapor tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL cinsinden ifade edilir. Gelir ve gider kalemleri, işlemlerin gerçekleştiği tarihteki kurların kullanılması gereken dönem içerisindeki döviz kurlarında önemli bir dalgalanma olmadığı takdirde (önemli dalgalanma olması halinde, işlem tarihindeki kurlar kullanılır), dönem içerisindeki ortalama kurlar kullanılarak çevrilir. Oluşan kur farkı özkaynak olarak sınıflandırılır ve Grup'un yabancı para çevrim farkları fonuna transfer edilir. Söz konusu çevrim farklılıkları yabancı faaliyetin elden çıkarıldığı dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Yurtdışında faaliyet satın alımından kaynaklanan şerefiye ve gerçeğe uygun değer düzeltmeleri, yurtdışındaki faaliyetin varlık ve yükümlüğü olarak ele alınır ve dönem sonu kuru kullanılarak çevrilir.

Pay Başına Kazanç

Konsolide kar veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç, ana ortaklık payına düşen konsolide net karın ilgili yıl içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Türkiye'deki şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan ve özkaynak enflasyon düzeltmesi farkları hesabından hisseleri oranında hisse dağıtarak ("bedelsiz hisseler") sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla pay başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, çıkarılan bedelsiz hisselerin geriye dönük olarak dikkate alınması suretiyle elde edilir (Dipnot 36).

Raporlama Tarihinden Sonraki Olaylar

Grup, rapor tarihinden sonra düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, konsolide finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Raporlama tarihinden sonra ortaya çıkan düzeltme gerektirmeyen hususlar, finansal tablo kullanıcılarının ekonomik kararlarını etkileyen hususlar olmaları halinde konsolide finansal tablo dipnotlarında açıklanır.

Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Borçlar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, rapor tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır.

Paranın zaman değeri etkisinin önemli olduğu durumlarda, karşılık tutarı, yükümlülüğün yerine getirilmesi için gerekli olması beklenen giderlerin bugünkü değeri olarak belirlenir. Karşılıkların bugünkü değerlerine indirgenmesinde kullanılacak iskonto oranının belirlenmesinde, ilgili piyasalarda oluşan faiz oranı ile söz konusu yükümlülükle ilgili risk dikkate alınır. Söz konusu iskonto oranı vergi öncesi olarak belirlenir ve gelecekteki nakit akışlarının tahmini ile ilgili riski içermez.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir (Dipnot 22).

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Bilgilerin Bölümlere Göre Raporlanması

Grup'un bölümlere göre faaliyet bilgileri, Grup'un faaliyetlerine ilişkin karar almaya yetkili mercii tarafından düzenli olarak gözden geçirilmektedir. Grup'un karar almaya yetkili mercii Yönetim Kurulu'dur.

Grup'un karar almaya yetkili mercii, bölümlere tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümlerin performansının değerlendirilmesi amacıyla sonuçları ve faaliyetleri ürün çeşitleri bazında ve coğrafi dağılımlar bazında incelemektedir. Grup'un faaliyetleri ürün grupları bazında krom ürünleri ve soda ürünleri-enerji-diğer olarak iki faaliyet kolundan oluşmaktadır. Grup'un faaliyetleri coğrafi olarak Türkiye ve Avrupa olarak incelenmektedir. Bazı gelir ve giderler merkezi olarak yönetildiği için bölümlere dahil edilmemiştir.

Bir faaliyet bölümünün, raporlanabilir bölüm olarak belirlenebilmesi için, işletme dışı müşterilere yapılan satışlar ve bölümler arası satışlar veya transferler de dahil olmak üzere, hasılatının, işletme içi ve dışı tüm faaliyet bölümlerinin toplam hasılatının %10'unu veya daha fazlasını oluşturması, raporlanan kâr veya zararının %10'u veya daha fazlası olması veya varlıklarının, tüm faaliyet bölümlerinin toplam varlıklarının %10'u veya daha fazlası olması gerekmektedir.

Devlet Teşvik ve Yardımları

Devlet bağışları, bağışların alınacağına ve Grup'un uymakla yükümlü olduğu şartları karşıladığına dair makul bir güvence olduğunda gerçeğe uygun değerleri üzerinden kayda alınırlar (Dipnot 21).

Dönem Vergi Gideri ve Ertelenen Vergi

Vergi gideri, cari dönem vergi giderini ve ertelenmiş vergi giderini kapsar. Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, kar veya zarar tablosuna dahil edilir (Dipnot 35). Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

Dönem vergi gideri, rapor tarihi itibarıyla Grup'un bağlı ortaklıklarının ve özkaynak yöntemiyle değerlenen yatırımlarının faaliyet gösterdiği ülkelerde yürürlükte olan vergi kanunları dikkate alınarak hesaplanır.

Ertelenmiş vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin konsolide finansal tablolarda yer alan değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Bununla birlikte, işletme birleşmeleri dışında, hem ticari hem de mali karı veya zararı etkilemeyen varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınması durumunda ertelenmiş vergi varlığı veya yükümlülüğü finansal tablolara alınmaz.

Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri, yürürlükte olan veya rapor tarihi itibarıyla yürürlüğe giren vergi oranları ve vergi mevzuatı dikkate alınarak, vergi varlığının gerçekleşeceği veya yükümlülüğünün ifa edileceği dönemde uygulanması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır.

Başlıca geçici farklar, maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki farktan, hâlihazırda vergiden indirilemeyen/vergiye tabi gider karşılıklarından ve kullanılmayan vergi indirim ve istisnalarından doğmaktadır.

Ertelenen vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir.

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Kıdem tazminatı karşılığı, Grup'un Türk İş Kanunu ve bağlı ortaklıkların faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan kanunlar uyarınca personelin emekliye ayrılmasından doğacak gelecekteki olası yükümlülüklerinin tahmini toplam karşılığının bugünkü değerini ifade eder.

Türkiye'de geçerli olan çalışma hayatını düzenleyen yasalar ve Türk İş Kanunu uyarınca, Grup, en az bir yıllık hizmetini tamamlayan kendi isteği ile işten ayrılması veya uygunsuz davranışlar sonucu iş akdinin feshedilmesi dışında kalan sebepler yüzünden işten çıkarılan, vefat eden veya emekliye ayrılan her personeline toplu olarak kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Tanımlanmış sosyal yardım yükümlülüğünün bugünkü değeri ile ilgili ayrılan karşılık öngörülen yükümlülük yöntemi kullanılarak hesaplanır. Tüm aktüeryal karlar ve zararlar konsolide kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir (Dipnot 24).

Kullanılmamış izin haklarından doğan yükümlülükler, hak kazanıldıkları dönemlerde tahakkuk edilir.

Nakit Akış Tablosu

Grup, net varlıklarındaki değişimleri, finansal yapısını ve nakit akışlarının tutar ve zamanlamasında değişen şartlara göre yönlendirme yeteneği hakkında finansal tablo kullanıcılarına bilgi vermek üzere, diğer finansal tabloların ayrılmaz bir parçası olarak nakit akış tablosu düzenlemektedir. Döneme ilişkin nakit akışları işletme, yatırım ve finansman faaliyetleri olarak sınıflandırılmaktadır.

İşletme faaliyetlerden kaynaklanan nakit akışları, Grup'un faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarını gösterir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akışları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akışlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Temettüler

Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman konsolide finansal tablolara yansıtılır. Temettü borçları kar dağıtımının bir unsuru olarak genel kurul onayı sonrasında yükümlülük olarak konsolide finansal tablolara yansıtılır.

2.7 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

Konsolide finansal tabloların hazırlanması, rapor tarihi itibarıyla raporlanan varlık ve yükümlülüklerin tutarlarını, şarta bağlı varlık ve yükümlülüklerin açıklanmasını ve hesap dönemi boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları, geçmiş tecrübe, diğer faktörler ile o günün koşullarıyla gelecekteki olaylar hakkında makul beklentiler dikkate alınarak sürekli olarak değerlendirilir. Bu tahmin ve varsayımlar, yönetimlerin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen, fiili sonuçlar, varsayımlardan farklılık gösterebilir. Gelecek finansal raporlama döneminde, varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerinde önemli düzeltmelere neden olabilecek tahmin ve varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Grup vergiye esas finansal tabloları ile SPK Finansal Raporlama Standartlarına göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirmektedir. Grup şirketlerinin gelecekte oluşacak karlardan indirilebilecek kullanılmamış mali zararlar ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki kar projeksiyonları, cari dönemlerde oluşan zararlar, kullanılmamış zararların ve diğer vergi varlıklarının son kullanılabileceği tarihler ve gerektiğinde kullanılabilecek vergi planlama stratejileri göz önünde bulundurulmuştur.

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

2.7 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (devamı)

Yapılan değerlendirme neticesinde, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla vergi indirimlerinden kaynaklanan geçici farklar üzerinden öngörülebilir ve vergi kanunları çerçevesinde vergi indirim hakkının devam edebileceği süre içerisinde yararlanılabileceği sonucuna varılan vergiden mahsup edilebilecek geçmiş yıl mali zararı üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi varlığı bulunmamaktadır (31 Aralık 2015: Bulunmamaktadır). 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde, indirimli kurumlar vergisinden kaynaklanan geçici farklar üzerinden öngörülebilir ve vergi kanunları çerçevesinde indirimli kurumlar vergisi hakkının devam edebileceği süre içerisinde yararlanılabileceği sonucuna varılan 44.574.895 TL (31 Aralık 2015: 28.071.888 TL) indirimli kurumlar vergisi için ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilmiştir (Dipnot 35).

Şirket, Yönetim Kurulu'nun 30 Aralık 2015 tarihli toplantısında; Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) 16 kapsamında "maliyet modeli" ile değerlendirilmekte olan gayrimenkullerin (arsa, arazi ve binaların), 31 Aralık 2015 tarihli finansal tablolarından geçerli olmak üzere, 30 Eylül 2015 tarihindeki bahse konu gayrimenkuller baz alınarak "yeniden değerleme modeli" ile değerlendirilmesi ve bu politika değişikliğinin Grup'un tüm şirketlerinde uygulanmasına karar vermiştir.

Kullanım amaçlı gayrimenkuller üzerinden hesaplanan değer artışları özkaynaklarda "Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç/Kayıpları" hesabında, değer düşüklükleri ise; kar veya zarar tablosunda "Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)" hesabında muhasebeleştirilmiştir.

Grup'un arsa, arazi ve binaları TMS 16 yeniden değerleme modeli kapsamında finansal tablolarında rayiç değeri üzerinden değerlenmektedir. 31 Aralık 2015 tarihli finansal tablolardaki rayiç değerler söz konusu gayrimenkuller hakkında yeterli bilgi ve mesleki birikime sahip bağımsız değerleme şirketleri tarafından hazırlanan ekspertiz raporlarına dayanmaktadır.

Makul değer hesaplamalarında en etkin ve verimli kullanım değerlendirmesi yapılarak hâlihazırdaki kullanım amaçları en etkin ve verimli kullanım olarak saptanmış olup, arsa ve araziler için emsal karşılaştırma yöntemi aksi durumsa ise maliyet yaklaşımı yöntemi kullanılmıştır.

Emsal karşılaştırma yönteminde mevcut pazar bilgilerinden faydalanılmış, bölgede yakın dönemde pazara çıkarılmış benzer gayrimenkuller dikkate alınarak, pazar değerini etkileyebilecek kriterler çerçevesinde fiyat ayarlaması yapılmış ve rapora konu arsalar için ortalama m2 satış değeri belirlenmiştir. Bulunan emsaller, konum, büyüklük, imar durumu, fiziksel özellikleri gibi kriterler dahilinde karşılaştırılmış, emlak pazarının güncel değerlendirilmesi için emlak pazarlama firmaları ile görüşülmüş, ayrıca bağımsız profesyonel değerleme şirketinin mevcut bilgilerinden faydalanılmıştır.

Maliyet yaklaşımı yönteminde ise arsa üzerindeki yatırım maliyetlerinin amortize edildikten (herhangi bir çıkar veya kazanç varsa eklendikten sonra, yıpranma payının çıkartılması) sonra arsa değerine eklenmesi ile gayrimenkulün değeri belirlenmiştir. Maliyet yaklaşımı yönteminde ele alınan bileşenlerden arsa değerinin hesaplanmasında da yukarıda açıklanan emsal karşılaştırma yöntemi kullanılmıştır.

Alım/ satım işlemlerinin gerçekleşmesi esnasında oluşabilecek değerler, bu değerlerden farklılık gösterebilir.

Emsal karşılaştırma ve maliyet yaklaşımı yöntemi ile tespit edilen değerler, finansal tablolara ilk yansıtıldığı tarih ve ilgili dönem sonları itibariyle, TMS 36 "Varlıklarda Değer Düşüklüğü" standardındaki hükümlere göre, değer düşüklüğü göstergelerinin olup olmadığı değerlendirilmiş ve değer düşüklüğükleri dönem kar/ zarar tablosu ile ilişkilendirilmiştir.

İlgili varlıkların başlangıçta defter değerleri yeniden değerlenmiş tutarlarına getirilmiş ve oluşan ilave değer özkaynaklardaki yeniden değerleme fonuna ertelenmiş vergi etkisi netlenerek kaydedilmiştir.

2. Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (Devamı)

2.7 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2015 dönemi için, bağımsız değerleme kuruluşu tarafından tespit edilen gerçeğe uygun değerler %1 daha düşük/yüksek olsaydı, dönem toplam kapsamlı geliri 1.858.342 TL daha düşük/yüksek olacaktı.

3. İşletme Birleşmeleri

1 Ocak – 31 Aralık 2016 döneminde işletme birleşmesi olmamıştır (2015 yılında işletme birleşmesi olmamıştır).

4. Diğer İşletmelerdeki Paylar

Grup'un, bağlı ortaklıkları, iş ortaklıkları ve iştiraklerinin unvanı, faaliyet konusu, kayıtlı olduğu ülke ve sahiplik oranına ilişkin bilgiler Dipnot 1'de açıklanmıştır.

5. Bölümlere Göre Raporlama

Grup'un iç raporlamasına dayanan faaliyet bölümlerine ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

1 Ocak-31 Aralık 2016	Krom Ürünleri	Soda Ürünleri, Enerji ve Diğer	Toplam	Konsolidasyon Düzeltmeleri	Konsolide
Hasılat	480.755.379	1.502.474.157	1.983.229.536	(282.042)	1.982.947.494
Satışların Maliyeti (-)	(295.400.914)	(1.110.936.014)	(1.406.336.928)	11.763.828	(1.394.573.100)
Brüt Kar	185.354.465	391.538.143	576.892.608	11.481.786	588.374.394
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımları	12.364.067	157.613.623	169.977.690	-	169.977.690
Amortisman, itfa ve tükenme payları	(15.150.374)	(95.043.955)	(110.194.329)	12.311.385	(97.882.944)

1 Ocak-31 Aralık 2015	Krom Ürünleri	Soda Ürünleri, Enerji ve Diğer	Toplam	Konsolidasyon Düzeltmeleri	Konsolide
Hasılat	455.886.151	1.317.829.828	1.773.715.979	(1.957.768)	1.771.758.211
Satışların Maliyeti (-)	(276.142.563)	(1.024.863.081)	(1.301.005.644)	4.303.118	(1.296.702.526)
Brüt Kar	179.743.588	292.966.747	472.710.335	2.345.350	475.055.685
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımları	7.648.352	218.450.053	226.098.405	467.555	226.565.960
Amortisman, itfa ve tükenme payları	(14.905.515)	(79.374.762)	(94.280.277)	2.785.199	(91.495.078)

- Varlıklar faaliyet bölümleri bazında takip edilmemektedir.

5. Bölümlere Göre Raporlama (Devamı)

1 Ocak-31 Aralık 2016	Türkiye	Avrupa	Toplam	Konsolidasyon düzeltmeleri	Konsolide
Net satışlar (*)	1.559.446.108	473.067.867	2.032.513.975	(49.566.481)	1.982.947.494
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımları	154.574.397	15.403.293	169.977.690	-	169.977.690
Amortisman, itfa ve tükenme payları	(71.912.773)	(38.281.556)	(110.194.329)	12.311.385	(97.882.944)
Varlıklar toplamı (31 Aralık 2016)	**2.987.735.217**	**849.712.553**	**3.837.447.770**	**(520.568.000)**	**3.316.879.770**

1 Ocak-31 Aralık 2015	Türkiye	Avrupa	Toplam	Konsolidasyon düzeltmeleri	Konsolide
Net satışlar (*)	1.428.168.973	387.082.301	1.815.251.274	(43.493.063)	1.771.758.211
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımları	165.118.292	60.980.113	226.098.405	467.555	226.565.960
Amortisman, itfa ve tükenme payları	(63.663.433)	(30.616.844)	(94.280.277)	2.785.199	(91.495.078)
Varlıklar toplamı (31 Aralık 2015)	**2.579.410.977**	**754.722.395**	**3.334.133.372**	**(522.445.389)**	**2.811.687.983**

(*) Net satışların coğrafi bölgelere dağılımı, satışları gerçekleştiren şirketlerin bulunduğu ülkelere göre verilmiştir.

6. Nakit ve Nakit Benzerleri

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kasa	32.364	21.929
Bankadaki nakit	971.394.056	858.085.462
- Vadesiz mevduatlar	50.680.826	23.312.860
- Vadesi üç aydan kısa vadeli mevduatlar	920.713.230	834.772.602
	971.426.420	**858.107.391**

Vadeli Mevduatlar

Para cinsi	Faiz oranı (%)	Vade	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
ABD Doları	1,50-2,45	Gecelik-Ocak Şubat 2017	515.758.230	770.947.266
Euro	0,94-1,10	Gecelik-Ocak 2017	307.743.358	5.503.072
Türk Lirası	9,75-10,60	Gecelik-Mart 2017	90.897.554	49.707.969
Diğer dövizlerin TL karşılığı		Gecelik	6.314.088	8.614.295
			920.713.230	**834.772.602**

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla konsolide nakit akış tablolarında yer alan nakit ve nakit benzeri değerler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Nakit ve nakit benzerleri	971.426.420	858.107.391
Eksi: Faiz tahakkukları	(1.559.237)	(789.579)
	969.867.183	**857.317.812**

7. Finansal Yatırımlar

a) Kısa Vadeli Finansal Yatırımlar

Kısa vadeli finansal yatırımlar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Vadesi üç aydan uzun bir yıldan kısa vadeli mevduatlar (*)	2.845.260	812.340
Vadeye kadar elde tutulacak finansal yatırımlar (**)	5.206.452	-
	8.051.712	**812.340**

(*) Söz konusu mevduat 1.500.000 BAM karşılığı olup, 1.000.000 BAM'ın faiz oranı %2 olup vadesi 18 Eylül 2017, 500.000 BAM'ın faiz oranı %1,1 olup vadesi 29 Aralık 2017 tarihinde dolacaktır.

(**) Uzun vadeli altı ayda bir sabit getirili ABD Doları para birimindeki menkul kıymetlerin kısa vadeli kısmını ifade etmektedir.

7. Finansal Yatırımlar (Devamı)

b) Uzun Vadeli Finansal Yatırımlar

Satılmaya hazır finansal varlıklar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Aktif bir piyasası olmayan finansal yatırımlar	42.914	42.914
	42.914	**42.914**
Vadeye kadar elde tutulacak finansal yatırımlar	99.727.138	-
Toplam uzun vadeli finansal yatırımlar	**99.770.052**	**42.914**

Satılmaya hazır finansal yatırımların dönem içi hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Dönem başı - 1 Ocak	42.914	8.226.209
Gerçeğe uygun değer değişimi	-	(1.848.228)
Çıkışlar	-	(6.335.067)
	42.914	**42.914**

Aktif bir piyasası olmayan finansal yatırımlar	Hisse Oranı %	31 Aralık 2016	Hisse Oranı %	31 Aralık 2015
Camiş Elektrik Üretim A.Ş.	<1	42.914	<1	42.914

Konsolide edilmeyen bağlı ortaklıklar	Hisse Oranı %	31 Aralık 2016	Hisse Oranı %	31 Aralık 2015
Şişecam Shanghai Trade Co. Ltd.	100,00	655.448	100,00	655.448
Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	-	(655.448)	-	(655.448)
		-		-

Vadeye kadar elde tutulacak finansal yatırımlar

Menkul kıymet ihracı yapan şirket	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	19.991.258	-
Türkiye İş Bankası A.Ş.	25.875.201	-
Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.	14.114.019	-
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	10.866.785	-
Arçelik A.Ş.	10.134.303	-
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	10.183.525	-
Anadolu Efes Biracılık Ve Malt Sanayii A.Ş.	3.593.696	-
Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.	6.111.270	-
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	2.582.057	-
Türk Telekomünikasyon A.Ş.	1.481.476	-
	104.933.590	**-**

7. Finansal Yatırımlar (Devamı)

Vadeye kadar elde tutulacak finansal yatırımlar (devamı)

Grup, vadeye kadar elde tutmayı amaçladığı sabit getirili menkul kıymetleri etkin faiz oranı kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden muhasebeleştirmiştir. Söz konusu bono niteliğindeki menkul kıymetler ABD Doları cinsinden olup, altı ayda bir sabit faiz ödemelidir.

Vadeye kadar elde tutulacak finansal yatırımların aktif bir piyasası olup, piyasa fiyatlarına göre (kirli fiyatlara göre) değerleri ise; aşağıdaki gibidir:

Menkul kıymet ihracı yapan şirket	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	19.280.962	-
Türkiye İş Bankası A.Ş.	25.087.340	-
Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.	13.529.701	-
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	10.399.124	-
Arçelik A.Ş.	9.804.690	-
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	9.858.956	-
Anadolu Efes Biracılık Ve Malt Sanayii A.Ş.	3.471.664	-
Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.	6.133.030	-
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	2.599.740	-
Türk Telekomünikasyon A.Ş.	1.388.020	-
	101.553.227	**-**

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
3 Aydan kısa	757.603	-
3 Ay - 12 Ay arası	4.448.849	-
1 - 5 yıl arası	65.354.228	-
5 yıl ve üzeri	34.372.910	-
	104.933.590	**-**

Vadeye kadar elde tutulacak finansal yatırımların dönem içi hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Dönem başı - 1 Ocak	-	-
Dönem içinde alınan	92.742.375	-
Dönem içinde tahsil edilen faiz	(1.314.798)	-
Değerleme farkı	13.506.013	-
	104.933.590	**-**

7. Finansal Yatırımlar (Devamı)

Vadeye kadar elde tutulacak finansal yatırımlar (devamı)

Vadeye kadar elde tutma niyetiyle alınan finansal yatırımların kupon faiz oranları ve son itfa tarihleri aşağıdaki gibidir:

Menkul kıymet ihracı yapan şirket	ISIN Kodu	Kupon Faiz Oranı (%)	Son İtfa Tarihi
Türkiye İş Bankası A.Ş.	XS1390320981	5,375	06.10.2021
Türkiye İş Bankası A.Ş.	XS1079527211	5,000	25.06.2021
Türkiye İş Bankası A.Ş.	XS1508390090	5,500	21.04.2022
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	XS0882347072	3,875	05.02.2020
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	XS1188073081	4,750	11.02.2021
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	XS1439838548	5,000	13.07.2021
Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.	XS1298711729	5,750	15.10.2025
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	XS1412393172	4,875	18.05.2021
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	XS1219733752	5,125	22.04.2020
Arçelik A.Ş.	XS0910932788	5,000	03.04.2023
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	USM8931TAF68	5,250	13.09.2022
Anadolu Efes Biracılık Ve Malt Sanayii A.Ş.	XS0848940523	3,375	01.11.2022
Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.	XS1508914691	5,500	27.10.2021
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	XS0874840688	4,000	22.01.2020
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	XS1028938915	5,125	22.10.2019
Türk Telekomünikasyon A.Ş.	XS1028951264	4,875	19.06.2024

Söz konusu menkul kıymetlerin etkin faiz oranı ise; %5,484'tür (31 Aralık 2015:Yoktur).

Vadeye kadar elde tutulan menkul kıymetler İş Portföy Yönetimi A.Ş. hesaplarında muhafaza edilmektedir.

8. Borçlanmalar

Kısa vadeli borçlanmalar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa vadeli krediler	2.934.109	33.624.669

Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Uzun vadeli kredilerin kısa vadeli anapara taksitleri ve faizleri	39.416.043	38.339.446
İlişkili taraflara finansal borçlar (Not 37)	740.976	532.470
İlişkili taraflara finansal borçlar ihraç farkı ve komisyonları	(143.522)	(141.317)
Toplam uzun vadeli kredilerin kısa vadeli kısımları	40.013.497	38.730.599
Toplam kısa vadeli borçlanmalar	**42.947.606**	**72.355.268**

Uzun vadeli borçlanmalar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Uzun vadeli kredilerin uzun vadeli kısmı	74.398.850	90.236.342
İlişkili taraflara finansal borçlar (Not 37)(*)	175.960.000	145.380.000
İlişkili taraflara finansal borçlar ihraç farkı ve komisyonları	(341.194)	(477.579)
Toplam uzun vadeli borçlanmalar	**250.017.656**	**235.138.763**
Toplam borçlanmalar	**292.965.262**	**307.494.031**

8. Borçlanmalar (Devamı)

(*) T.Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. 9 Mayıs 2013 tarihinde nominal tutarı 500 milyon ABD Doları ve itfa tarihi Mayıs 2020 olan 7 yıl vadeli, sabit faizli tahvil ihraç etmiştir. Söz konusu tahviller için faiz oranı yüzde 4,25 olarak belirlenmiş olup, altı ayda bir faiz ödemelidir (Etkin faiz oranı %4,415). Ana para ödemesi ise vade tarihinde yapılacaktır. Bu tahvillerin ihracı sonrasında sağlanan 50 milyon ABD Doları tutarındaki fon Grup'a aktarılmış ve Grup'a sağlanan fon tutarı kadar anapara, faiz ve benzeri ödemeleri için münferiden garanti verilmiştir.

Grup'un rapor tarihi itibarıyla, kredilerinin faiz oranlarındaki değişim riski ve sözleşmedeki yeniden fiyatlama tarihleri aşağıdaki gibidir:

Kredilerin yeniden fiyatlandırma dönemleri	**31 Aralık 2016**	**31 Aralık 2015**
3 aydan kısa	2.934.109	38.213.804
3 ay - 12 ay arası	39.416.043	33.750.311
1 - 5 yıl arası	72.914.890	90.236.342
5 yıl ve üzeri	1.483.960	-
	116.749.002	**162.200.457**

İskontolama işleminin etkisinin önemli olmamasından dolayı kısa vadeli kredilerin kayıtlı değerinin gerçeğe uygun değerine yakınsadığı öngörülmektedir. Gerçeğe uygun değerler, ortalama etkin yıllık faiz oranları kullanılarak belirlenmiştir. Uzun vadeli kredilerin genellikle üç ile altı ay arasında yeniden fiyatlandırmaya tabi olmaları ve uzun vadeli kredilerin önemli bir kısmının yabancı para cinsinden kullanılmış olması nedeniyle, etkin faiz oranı yöntemi benimsenerek, kayıtlı değerlerinin gerçeğe uygun değerlerine yakınsadığı öngörülmüştür.

Finansal borçlanmaların 1 Ocak – 31 Aralık 2016 dönemi içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

Banka kredileri	**Anapara**	**Faiz**	**Komisyon**	**Toplam**
Dönem başı - 1 Ocak	161.886.200	856.635	(542.378)	162.200.457
Yabancı para çevrim farkları	17.645.784	78.841	(66.319)	17.658.306
Kur farkı kar/(zararı)	2.948.093	-	-	2.948.093
Dönem içinde alınan-ayrılan karşılık	15.941.665	4.407.219	-	20.348.884
Dönem içinde ödenen-iptal edilen karşılık	(81.645.540)	(4.981.142)	219.944	(86.406.738)
31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla	**116.776.202**	**361.553**	**(388.753)**	**116.749.002**

İlişkili taraflara finansal borçlar	**Anapara**	**Faiz**	**İhraç farkı**	**Komisyon**	**Toplam**
Dönem başı - 1 Ocak	145.380.000	532.470	(438.532)	(180.364)	145.293.574
Kur farkı kar/(zararı)	30.580.000	-	-	-	30.580.000
Dönem içinde alınan-ayrılan karşılık	-	6.661.388	-	-	6.661.388
Dönem içinde ödenen-iptal edilen karşılık	-	(6.452.882)	93.343	40.837	(6.318.702)
31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla	**175.960.000**	**740.976**	**(345.189)**	**(139.527)**	**176.216.260**

Finansal borçlanmaların 1 Ocak – 31 Aralık 2015 dönemi içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

Banka kredileri	**Anapara**	**Faiz**	**Komisyon**	**Toplam**
Dönem başı - 1 Ocak	169.332.379	1.335.002	(724.770)	169.942.611
Yabancı para çevrim farkları	17.969.400	136.092	(77.999)	18.027.493
Kur farkı kar/(zararı)	4.105.317	-	-	4.105.317
Dönem içinde alınan-ayrılan karşılık	33.112.720	4.974.974	-	38.087.694
Dönem içinde ödenen-iptal edilen karşılık	(62.633.616)	(5.589.433)	260.391	(67.962.658)
31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla	**161.886.200**	**856.635**	**(542.378)**	**162.200.457**

8. Borçlanmalar (Devamı)

İlişkili taraflara finansal borçlar	Anapara	Faiz	İhraç farkı	Komisyon	Toplam
Dönem başı - 1 Ocak	115.945.000	377.286	(527.570)	(221.200)	115.573.516
Kur farkı kar/(zararı)	29.435.000	-	-	-	29.435.000
Dönem içinde alınan-ayrılan karşılık	-	6.071.077	-	-	6.071.077
Dönem içinde ödenen-iptal edilen karşılık	-	(5.915.893)	89.038	40.836	(5.786.019)
31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla	**145.380.000**	**532.470**	**(438.532)**	**(180.364)**	**145.293.574**

Kısa ve uzun vadeli borçlanmalara ilişkin özet bilgiler aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2016

Döviz Cinsi	Vade	Faiz Aralığı (%) (*)	Kısa Vadeli	Uzun Vadeli	Toplam
ABD Doları	2017-2020	Libor + 4,50	6.521.791	183.608.943	190.130.734
Euro	2017-2022	Euribor + 2,20-6,00	36.407.164	66.408.713	102.815.877
TL	2017	-	18.651	-	18.651
			42.947.606	**250.017.656**	**292.965.262**

(*) Alt ve üst oranları ifade etmekte olup, ağırlıklı ortalama maliyeti Euro için Euribor + %3,30, ABD Doları için Libor + %4,50'dir (Ortalama etkin yıllık faiz oranı Euro için %3,30, ABD Doları için %4,27'dir).

31 Aralık 2015

Döviz Cinsi	Vade	Faiz Aralığı (%) (*)	Kısa Vadeli	Uzun Vadeli	Toplam
ABD Doları	2016-2020	Libor + 4,50	5.286.803	156.395.672	161.682.475
Euro	2016-2020	Euribor + 2,20-6,00	67.057.185	78.743.091	145.800.276
TL	2016	-	11.280	-	11.280
			72.355.268	**235.138.763**	**307.494.031**

(*) Alt ve üst oranları ifade etmekte olup, ağırlıklı ortalama maliyeti Euro için Euribor + %3,43, ABD Doları için Libor + %4,50'dir (Ortalama etkin yıllık faiz oranı Euro için %3,32, ABD Doları için %4,26'dır).

Finansal borçların geri ödeme vadeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
1 yıl içerisinde ödenecek	42.947.606	72.355.268
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	31.024.476	33.109.679
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	21.214.709	25.224.193
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	194.810.551	16.795.561
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek	1.483.960	160.009.330
5 yıl ve daha uzun vadeli	1.483.960	-
	292.965.262	**307.494.031**

9. Diğer Finansal Yükümlülükler

Bulunmamaktadır (31 Aralık 2015 : Bulunmamaktadır).

10. Ticari Alacak ve Borçlar

Ticari Alacaklar

Kısa Vadeli Ticari Alacaklar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Alıcılar	301.887.498	247.607.112
Alacak senetleri	7.660.961	6.467.008
Diğer ticari alacaklar	5.114	11.402
Alacak senetleri reeskontu (-)	(507.587)	(514.047)
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Dipnot 37)	105.030.129	60.940.914
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(1.935.875)	(778.460)
	412.140.240	**313.733.929**

Soda ürünleri ile ilgili Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. topluluk içi satış vadesi 60 gün (31 Aralık 2015:30 gün), yurt içi topluluk dışı satış vadesi ortalama 55 gündür (31 Aralık 2015: 49 gün). Vadesinden sonraki ödemelerde %2 gecikme faizi uygulanır (31 Aralık 2015: %2). Krom ürünleri ile ilgili yurtiçi satış vadesi döviz bazında ortalama 20 gündür (31 Aralık 2015: 24 gün), vadesinden sonra ödemelerde aylık döviz bazında %1 gecikme faizi uygulanır (31 Aralık 2015: %1). Yurt dışı satışlarda ortalama satış vadesi 66 gündür (31 Aralık 2015: 65 gün).

Grup tahsil imkanı kalmayan alacakları için karşılık ayırmıştır. Şüpheli alacak karşılığı geçmiş tahsil edilememe tecrübesine dayanılarak belirlenmiştir. Grup, alacaklarının tahsil edilip edilemeyeceğine karar verirken, söz konusu alacakların kredi kalitesinde, ilk oluştuğu tarihten rapor tarihine kadar bir değişiklik olup olmadığını değerlendirir. Soda ve Krom türevleri satışlarıyla ilgili olarak çok sayıda müşteriyle çalıştığından dolayı Grup'un kredi riski dağılmış durumdadır ve önemli bir kredi riski yoğunlaşması yoktur. Grup yönetimi finansal tablolarda yer alan şüpheli alacak karşılığından daha fazla bir karşılığa gerek olmadığı inancındadır.

Şüpheli ticari alacaklar karşılığında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Açılış bakiyesi, 1 Ocak	(778.460)	(486.889)
Yabancı para çevrim farkları	(61.837)	(23.903)
Dönem gideri	(1.095.578)	(267.668)
	(1.935.875)	**(778.460)**

Grup'un ticari alacakları için almış olduğu teminatlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Eximbank ihracat sigortası	142.454.983	117.056.191
Teminat mektupları	30.999.804	38.896.614
Akreditif	3.145.269	3.743.012
Factoring	751.310	116.100
İpotekler	228.657	512.750
Diğer	5.364.536	4.566.791
	182.944.559	**164.891.458**

10. Ticari Alacak ve Borçlar (Devamı)

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla ticari alacakların 44.495.839 TL tutarındaki (31 Aralık 2015: 23.234.662 TL) kısmının vadesi geçmiş olduğu halde, bu alacaklara ilişkin karşılık ayrılmamıştır. Söz konusu alacaklar yakın zamanda tahsil edilememe riski yaşanmamış çok sayıda farklı müşteriye aittir. Bahse konu ticari alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	22.881.199	14.440.218
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	15.766.825	4.074.546
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	5.505.320	3.586.522
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	342.495	1.133.376
Toplam vadesi geçen alacaklar	**44.495.839**	**23.234.662**
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı	(32.697.674)	(14.201.441)

Uzun vadeli ticari alacak bulunmamaktadır (31 Aralık 2015:Bulunmamaktadır).

Ticari Borçlar

Kısa Vadeli Ticari Borçlar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Satıcılar	161.345.944	163.483.186
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 37)	75.113.126	59.932.078
Diğer ticari borçlar	502.047	172.773
Borç senetleri reeskontu	(744.809)	(812.032)
	236.216.308	**222.776.005**

Kromit alımlarına ilişkin ödemeler ilk dokuz ay peşin son üç ay 15 gün (31 Aralık 2015:Peşin), antrasit ödemeleri ise 30-45 gün vadeli olarak yapılmaktadır (31 Aralık 2015: İlk 9 ay peşin, son çeyrek 50 gün). Diğer ticari borçlar için ortalama ödeme vadesi 45-60 gündür (31 Aralık 2015: 32-47 gün). Grup'un, tüm borçlarının kredilendirme süresi içerisinde ödenmesini temin etmek üzere uygulamaya koyduğu finansal risk yönetimi politikaları bulunmaktadır.

Uzun vadeli ticari borç bulunmamaktadır (31 Aralık 2015: Bulunmamaktadır).

11. Diğer Alacaklar ve Borçlar

Kısa Vadeli Diğer Alacaklar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
İlişkili taraflardan diğer alacaklar (Dipnot 37)	35.871.454	33.778.829
Personelden alacaklar	51.310	35.314
Verilen depozito ve teminatlar	2.876.246	838.626
Diğer çeşitli alacaklar	1.278.101	9.519.843
Şüpheli diğer alacaklar karşılığı	(33.512)	(33.512)
	40.043.599	**44.139.100**

Şüpheli diğer alacaklar karşılığında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir :

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Açılış bakiyesi, 1 Ocak	(33.512)	(33.512)
Dönem içinde ayrılan karşılık	-	-
	(33.512)	**(33.512)**

11. Diğer Alacaklar ve Borçlar (Devamı)

Uzun Vadeli Diğer Alacaklar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Verilen depozito ve teminatlar	265.059	434.458
	265.059	**434.458**

Kısa Vadeli Diğer Borçlar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
İlişkili taraflara diğer borçlar (Dipnot 37)	91.096.254	37.497.081
Alınan depozito ve teminatlar	10.535.424	5.049.827
Diğer çeşitli borçlar	96.668	102.894
	101.728.346	**42.649.802**

Uzun Vadeli Diğer Borçlar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Diğer çeşitli borçlar	1.223.492	1.036.902
	1.223.492	**1.036.902**

12. Türev Araçlar

1 Ocak – 31 Aralık 2016 döneminde türev finansal araç bulunmamaktadır.

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Dönem başı - 1 Ocak	-	-
Kar zararda muhasebeleştirilen kur farkı geliri/(gideri)	-	944.036
Realize olan kur farkı nakit çıkış/(girişleri)	-	(944.036)
Net varlık/(yükümlülük)	**-**	**-**

1 Ocak – 31 Aralık 2015 döneminde, Grup, vadeli döviz alım satım işlemleri kapsamında;

T.İş Bankası A.Ş. ile 18 Haziran 2015 tarihinden 18 Aralık 2015 tarihine kadar farklı tarihlerde olmak üzere toplamda 17 Milyon Euro'yu satıp, Türk Lirası alım sözleşmesi imzalamıştır. Söz konusu satım sözleşmelerinin tamamı realize olmuştur.

13. Stoklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
İlk madde ve malzeme	88.820.416	78.937.708
Yarı mamüller	5.614.400	3.433.122
Mamüller	76.257.766	74.893.279
Ticari mallar	5.513.503	2.595.018
Yoldaki mallar	26.890.910	15.733.726
Diğer stoklar	803.030	3.721.638
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(21.043)	(18.027)
	203.878.982	**179.296.464**

13. Stoklar (Devamı)

Stok değer düşüklüğü karşılığında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

Stok değer düşüklüğü karşılığı hareketleri	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Dönem başı - 1 Ocak	(18.027)	(16.002)
Yabancı para çevrim farkı	(3.016)	(2.025)
	(21.043)	**(18.027)**

14. Peşin Ödenmiş Giderler ve Ertelenmiş Gelirler

Dönen varlıklar içerisindeki peşin ödenmiş giderler	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Stoklar için verilen sipariş avansları	18.132.734	6.404.203
Gelecek aylara ait giderler	2.673.542	2.877.546
	20.806.276	**9.281.749**

Duran varlıklar içerisindeki peşin ödenmiş giderler	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar için verilen avanslar	5.858.319	16.117.462
Gelecek yıllara ait giderler	11.561.954	12.397.120
	17.420.273	**28.514.582**

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Alınan sipariş avansları	8.998.780	5.329.377
	8.998.780	**5.329.377**

Uzun vadeli ertelenmiş gelir bulunmamaktadır (31 Aralık 2015:Bulunmamaktadır).

15. İnşaat Sözleşmeleri

Bulunmamaktadır (31 Aralık 2015: Bulunmamaktadır).

16. İş Ortaklıkları ve İştirakler

Özkaynak yöntemine göre değerlenen yatırımların finansal durum tablosunda yer alan net varlık tutarları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Solvay Şişecam Holding AG	272.696.606	236.304.976
Oxyvit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	8.608.312	9.001.956
	281.304.918	**245.306.932**

16. İş Ortaklıkları ve İştirakler (Devamı)

Özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilen iştirakin özet finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

Solvay Şişecam Holding AG	**31 Aralık 2016**	**31 Aralık 2015**
Dönen varlıklar	331.392.011	325.550.926
Duran varlıklar	929.906.212	767.800.259
Toplam varlıklar	**1.261.298.223**	**1.093.351.185**
Kısa vadeli yükümlülükler	97.359.893	86.801.601
Uzun vadeli yükümlülükler	50.962.447	41.824.165
Toplam borçlar	**148.322.340**	**128.625.766**
Kontrol gücü olmayan paylar	22.189.461	19.505.515
Şirkete ait net varlıklar	**1.090.786.422**	**945.219.904**
Grup pay oranı (%)		
- Doğrudan ve dolaylı ortaklık oranı (%)	25,00	25,00
- Etkin ortaklık oranı (%)	24,87	24,86
Net varlıklarda Grup'un payı	**272.696.606**	**236.304.976**

	1 Ocak-31 Aralık 2016	**1 Ocak-31 Aralık 2015**
Hasılat	774.095.630	672.885.111
Sürdürülen faaliyetlerden net dönem karı	187.155.479	142.204.703
Dönem karından ödenen avans temettü	95.106.825	63.008.930
Sürdürülen faaliyetlerden kar	**282.262.304**	**205.213.633**
Diğer kapsamlı kar / (zarar)	157.057.791	106.630.950
Toplam kapsamlı kar	**439.320.095**	**311.844.583**
Sürdürülen faaliyetlerden karın içindeki Grup'un payı	**70.565.576**	**51.303.408**
Geçmiş yıllar karlarından dağıtılan temettü tutarı	**198.646.751**	**149.312.642**
Dağıtılan toplam temettü'den Grup'un payı	**73.438.394**	**53.080.393**

Solvay Şişecam Holding AG; Bulgaristan Cumhuriyeti yasalarına göre kurulmuş, Bulgaristan – Devnya bölgesinde yerleşik bir anonim şirket olan Solvay Sodi AD ve bağlı ortaklıklarının hisselerine doğrudan ve dolaylı olarak %97,95 oranında sahip olmak ve bu bağlı ortaklığı yönetmek amacı ile Avusturya – Viyana'da kurulmuş bir sermaye şirketidir.

16. İş Ortaklıkları ve İştirakler (Devamı)

Oxyvit Kimya Sanayii ve Tic. A.Ş.	**31 Aralık 2016**	**31 Aralık 2015**
Dönen varlıklar	22.021.351	19.045.486
Duran varlıklar	13.364.868	14.412.178
Toplam varlıklar	**35.386.219**	**33.457.664**
Kısa vadeli yükümlülükler	11.347.003	8.995.728
Uzun vadeli yükümlülükler	4.909.761	4.457.722
Toplam borçlar	**16.256.764**	**13.453.450**
Net varlıklar	**19.129.455**	**20.004.214**
Grup pay oranı (%)		
- Doğrudan ve dolaylı ortaklık oranı (%)	45,00	45,00
- Etkin ortaklık oranı (%)	45,00	45,00
Net varlıklarda Grup'un payı	**8.608.312**	**9.001.956**

	1 Ocak-31 Aralık 2016	**1 Ocak-31 Aralık 2015**
Hasılat	36.125.159	40.959.851
Sürdürülen faaliyetlerden kar	**3.594.220**	**5.014.760**
Diğer kapsamlı gelir	31.023	3.607.963
Toplam kapsamlı kar	**3.625.243**	**8.622.723**
Sürdürülen faaliyetlerden karın içindeki Grup'un payı	**1.617.409**	**2.256.657**
Geçmiş yıllar karlarından temettü dağıtımları	**4.500.000**	**2.500.000**
Dağıtılan temettü'den Grup'un payı	**2.025.013**	**1.125.007**

İş ortaklığının Grup dışındaki payları Cheminvest Türkiye Deri Kimyasalları Sanayii ve Tic. A.Ş. şirketine aittir.

	31 Aralık 2016	**31 Aralık 2015**
Dönem başı - 1 Ocak	245.306.932	217.532.079
İştiraklerden ve iş ortaklıklarından gelirler	72.182.985	53.560.065
Temettü gelirleri	(75.463.407)	(54.205.400)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/kayıpları	13.960	6.918
Pay alım etkisi	-	138.856
Maddi duran varlık yeniden değerleme değer artışları	-	1.616.676
Yabancı para çevrim farkları	39.264.448	26.657.738
	281.304.918	**245.306.932**

17. Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Bulunmamaktadır (31 Aralık 2015 : Bulunmamaktadır).

18. Maddi Duran Varlıklar

	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis, makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Diğer Maddi Varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet Değeri									
Dönem başı - 1 Ocak	241.042.272	179.538.436	101.987.884	1.476.426.922	5.527.425	26.950.978	5.250.955	168.907.912	2.205.632.784
Yeniden düzenlemeler (*)	(4.101.819)	-	-	22.924.756	-	-	-	-	18.822.937
Yabancı para çevrim farkları	4.165.990	2.935.904	11.788.032	63.792.469	613.377	261.246	48.026	3.728.924	87.333.968
Alımlar	-	-	-	2.058.805	-	255.110	2.331.060	165.330.508	169.975.483
Çıkışlar	-	-	-	(794.187)	(181.953)	(4.496)	-	-	(980.636)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	5.081.559	12.530.723	32.220.109	261.389.775	100.719	1.529.182	-	(312.852.067)	-
31 Aralık 2016 itibarıyla kapanış bakiyesi	**246.188.002**	**195.005.063**	**145.996.025**	**1.825.798.540**	**6.059.568**	**28.992.020**	**7.630.041**	**25.115.277**	**2.480.784.536**
Birikmiş Amortismanlar									
Dönem başı - 1 Ocak	(2.105.266)	(95.500.729)	(5.417.023)	(985.405.783)	(3.514.883)	(22.944.446)	(4.983.223)	-	(1.119.871.353)
Yeniden düzenlemeler (*)	-	-	-	(22.924.756)	-	-	-	-	(22.924.756)
Yabancı para çevrim farkları	(6.488)	(661.683)	(1.141.276)	(30.482.235)	(410.891)	(200.079)	(25.621)	-	(32.928.273)
Dönem gideri (**)	-	(13.873.312)	(5.421.548)	(75.652.913)	(584.703)	(1.130.747)	(112.340)	-	(96.775.563)
Çıkışlar	-	-	-	794.187	181.953	2.475	-	-	978.615
31 Aralık 2016 itibarıyla kapanış bakiyesi	**(2.111.754)**	**(110.035.724)**	**(11.979.847)**	**(1.113.671.500)**	**(4.328.524)**	**(24.272.797)**	**(5.121.184)**	**-**	**(1.271.521.330)**
31 Aralık 2016 itibarıyla net defter değeri	**244.076.248**	**84.969.339**	**134.016.178**	**712.127.040**	**1.731.044**	**4.719.223**	**2.508.857**	**25.115.277**	**1.209.263.206**
31 Aralık 2015 itibarıyla net defter değeri	**238.937.006**	**84.037.707**	**96.570.861**	**491.021.139**	**2.012.542**	**4.006.532**	**267.732**	**168.907.912**	**1.085.761.431**

(*) Grup, maddi duran varlıklarını yeniden gözden geçirmiş, ekonomik ömrü dolanlar dahil olmak üzere ilgili hesap sınıflama ve netleştirmelerini yapmıştır. Söz konusu varlıkların kar/(zarar) üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

(**) Dönem amortisman giderinin dağılımı Dipnot 28 ve Dipnot 30'da verilmiştir.

18. Maddi Duran Varlıklar (Devamı)

	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis, makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Diğer Maddi Varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet Değeri									
Dönem başı - 1 Ocak	49.938.740	162.119.325	119.226.585	1.366.909.668	5.610.108	25.388.113	4.994.639	45.611.819	1.779.798.997
Yeniden düzenlemeler (*)	-	1.382.366	(1.382.366)	-	-	-	-	-	-
Yeniden değerleme	188.350.974	-	(35.351.056)	-	-	-	-	-	152.999.918
Yabancı para çevrim farkları	2.617.256	1.893.265	7.960.324	35.734.425	467.355	170.886	16.896	5.460.065	54.320.472
Alımlar	135.302	-	7.683	3.738.810	119.267	67.925	300.350	217.452.923	221.822.260
Çıkışlar	-	-	(753.084)	(1.123.767)	(1.261.360)	(109.722)	(60.930)	-	(3.308.863)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	-	14.143.480	12.279.798	71.167.786	592.055	1.433.776	-	(99.616.895)	-
31 Aralık 2015 itibarıyla kapanış bakiyesi	**241.042.272**	**179.538.436**	**101.987.884**	**1.476.426.922**	**5.527.425**	**26.950.978**	**5.250.955**	**168.907.912**	**2.205.632.784**
Birikmiş Amortismanlar									
Dönem başı - 1 Ocak	-	(82.864.929)	(41.662.670)	(897.363.540)	(3.408.305)	(21.774.856)	(4.743.355)	-	(1.051.817.655)
Yeniden düzenlemeler (*)	-	(281.888)	281.888	-	-	-	-	-	-
Yeniden değerleme	-	-	42.136.951	-	-	-	-	-	42.136.951
Yabancı para çevrim farkları	(1.936)	(345.461)	(1.182.233)	(16.373.535)	(276.427)	(113.027)	(9.416)	-	(18.302.035)
Dönem gideri (**)	-	(12.008.451)	(4.449.531)	(72.789.314)	(569.296)	(1.143.887)	(233.382)	-	(91.193.861)
Çıkışlar	-	-	568.945	1.120.606	739.145	87.324	2.930	-	2.518.950
Değer düşüklüğü karşılığı	(2.103.330)	-	(1.110.373)	-	-	-	-	-	(3.213.703)
31 Aralık 2015 itibarıyla kapanış bakiyesi	**(2.105.266)**	**(95.500.729)**	**(5.417.023)**	**(985.405.783)**	**(3.514.883)**	**(22.944.446)**	**(4.983.223)**	**-**	**(1.119.871.353)**
31 Aralık 2015 itibarıyla net defter değeri	**238.937.006**	**84.037.707**	**96.570.861**	**491.021.139**	**2.012.542**	**4.006.532**	**267.732**	**168.907.912**	**1.085.761.431**
31 Aralık 2014 itibarıyla net defter değeri	**49.938.740**	**79.254.396**	**77.563.915**	**469.546.128**	**2.201.803**	**3.613.257**	**251.284**	**45.611.819**	**727.981.342**

(*) Grup, maddi duran varlıklarını yeniden gözden geçirmiş, ekonomik ömrü dolanlar dahil olmak üzere ilgili hesap sınıflama ve netleştirmelerini yapmıştır. Söz konusu varlıkların kar/(zarar) üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

(**) Dönem amortisman giderinin dağılımı Dipnot 28 ve Dipnot 30'da verilmiştir.

19. Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Maliyet Değeri	Haklar	Geliştirme Giderleri	Diğer	Toplam
Dönem başı - 1 Ocak	10.246.845	953.220	5.079.566	16.279.631
Yeniden düzenlemeler	-	-	4.101.819	4.101.819
Yabancı para çevrim farkları	242.170	159.680	82.929	484.779
Alımlar	2.207	-	-	2.207
31 Aralık 2016 itibarıyla kapanış bakiyesi	**10.491.222**	**1.112.900**	**9.264.314**	**20.868.436**
Birikmiş İtfa Payları				
Dönem başı - 1 Ocak	(9.685.748)	(953.220)	(586.893)	(11.225.861)
Yabancı para çevrim farkları	(227.748)	(159.680)	(82.929)	(470.357)
Dönem gideri (*)	(120.191)	-	(987.190)	(1.107.381)
31 Aralık 2016 itibarıyla kapanış bakiyesi	**(10.033.687)**	**(1.112.900)**	**(1.657.012)**	**(12.803.599)**
31 Aralık 2016 itibarıyla net defter değeri	**457.535**	**-**	**7.607.302**	**8.064.837**
31 Aralık 2015 itibarıyla net defter değeri	**561.097**	**-**	**4.492.673**	**5.053.770**

Maliyet Değeri	Haklar	Geliştirme Giderleri	Diğer	Toplam
Dönem başı - 1 Ocak	8.807.357	846.156	1.557.547	11.211.060
Yeniden düzenlemeler	1.106.383	-	(1.106.383)	-
Yabancı para çevrim farkları	162.205	107.064	55.602	324.871
Alımlar	170.900	-	4.572.800	4.743.700
31 Aralık 2015 itibarıyla kapanış bakiyesi	**10.246.845**	**953.220**	**5.079.566**	**16.279.631**
Birikmiş İtfa Payları				
Dönem başı - 1 Ocak	(8.362.735)	(846.156)	(1.424.627)	(10.633.518)
Yeniden düzenlemeler	(955.847)	-	955.847	-
Yabancı para çevrim farkları	(146.073)	(107.064)	(37.989)	(291.126)
Dönem gideri (*)	(221.093)	-	(80.124)	(301.217)
31 Aralık 2015 itibarıyla kapanış bakiyesi	**(9.685.748)**	**(953.220)**	**(586.893)**	**(11.225.861)**
31 Aralık 2015 itibarıyla net defter değeri	**561.097**	**-**	**4.492.673**	**5.053.770**
31 Aralık 2014 itibarıyla net defter değeri	**444.622**	**-**	**132.920**	**577.542**

(*) Dönem itfa ve tükenme payları giderlerinin dağılımı Dipnot 28 ve Dipnot 30'da verilmiştir.

20. Şerefiye

Şerefiye tutarının dönem içindeki değişimleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Açılış bakiyesi, 1 Ocak	7.486.410	6.645.555
Yabancı para çevrim farkları	1.254.096	840.855
	8.740.506	**7.486.410**

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Cromital S.p.A.	8.740.506	7.486.410
	8.740.506	**7.486.410**

21. Devlet Teşvik ve Yardımları

94/6401 sayılı İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı çerçevesinde Para Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 9 Eylül 1998 tarih ve 98/16 sayılı Kararı'na istinaden yayımlanan 98/10 sayılı Araştırma - Geliştirme Yardımına İlişkin Tebliğ çerçevesinde Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından, sanayi kuruluşlarının uzman kurumlar tarafından Ar-Ge niteliğine sahip olduğu tespit edilen projeleri kapsamında izlenip değerlendirilebilen giderlerinin belli bir oranı hibe şeklinde karşılanmakta veya bu projelere geri ödeme koşuluyla sermaye desteği sağlanmaktadır.

Maliye Bakanlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından tespit edilen usul ve esaslar doğrultusunda yapılan ihracat işlemleri ile diğer döviz kazandırıcı faaliyetler damga vergisi ve harçlardan istisna edilmiştir. İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı'na dayanılarak hazırlanan Para Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 16 Aralık 2004 tarihli ve 2004/11 sayılı Kararı'na istinaden yurt dışı fuar katılımlarının desteklenmesi amacıyla devlet yardımı ödenmektedir.

22. Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler

Kısa vadeli karşılıklar	**31 Aralık 2016**	**31 Aralık 2015**
Maliyet giderleri karşılığı	4.234.371	5.486.072
Çalışanlara sağlanan faydalar ilişkin karşılıklar	423.175	459.023
Dava karşılıkları	3.040.916	2.058.080
Diğer kısa vadeli karşılıklar	546.573	253.000
	8.245.035	**8.256.175**

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup aleyhine açılan davalar için Grup yönetimi hukuk danışmanlarının da görüşünü alarak ileriki dönemde muhtemel nakit çıkışını 3.040.916 TL olarak hesaplamış ve ilgili tutar için karşılık ayırmıştır (31 Aralık 2015 : 2.058.080 TL).

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla Şirket'in diğer yükümlülükleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016			
Şirket Tarafından Verilen TRİ'ler	**TL karşılıkları**	**ABD Doları**	**Euro**	**TL**
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Verilen	22.789.041	3.659.785	437.320	8.287.112
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Verilen	99.986.880	-	26.951.368	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3'üncü Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Verilen	Yoktur	Yoktur	Yoktur	Yoktur
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı	175.960.000	50.000.000	-	-
i. Ana Ortak Lehine Verilen (*)	175.960.000	50.000.000	-	-
ii. B ve C Maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Topluluk Şirketleri Lehine Verilen	Yoktur	Yoktur	Yoktur	Yoktur
iii. C maddesi kapsamına Girmeyen 3'üncü Kişiler Lehine Verilen	Yoktur	Yoktur	Yoktur	Yoktur
	298.735.921	**53.659.785**	**27.388.688**	**8.287.112**

(*) Grup'un finansman ihtiyaçlarının bir kısmı Grup'un ana ortağı olan Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. tarafından temin edilmekte ve aynı şartlarla bağlı ortaklıklarına kullandırılmaktadır.
Bu kapsamda, Tablonun D-i "Ana Ortaklık Lehine Verilen" bölümünde yer alan 50 milyon USD tutarındaki TRİ'ler; Şişecam tarafından 9 Mayıs 2013 tarihinde yurtdışına ihraç edilen 7 yıl vadeli ve toplam 500 milyon USD nominal değerdeki tahvillerden elde edilen fonların, 50 milyon USD kadarının Grup'a aktarılması yoluyla sağlanan fon tutarı kadar anapara, faiz ve benzeri ödemeleri Grup garanti etmiş olup, üçüncü kişiler lehine garanti vermemiştir.

22. Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler (Devamı)

	31 Aralık 2015			
Şirket Tarafından Verilen TRİ'ler	**TL karşılıkları**	**ABD Doları**	**Euro**	**TL**
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Verilen	22.433.765	3.912.951	661.120	8.955.694
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Verilen	144.353.829	-	45.428.571	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3'üncü Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Verilen	Yoktur	Yoktur	Yoktur	Yoktur
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı	145.380.000	50.000.000	-	-
i. Ana Ortak Lehine Verilen (*)	145.380.000	50.000.000	-	-
ii. B ve C Maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Topluluk Şirketleri Lehine Verilen	Yoktur	Yoktur	Yoktur	Yoktur
iii. C maddesi kapsamına Girmeyen 3'üncü Kişiler Lehine Verilen	Yoktur	Yoktur	Yoktur	Yoktur
	312.167.594	**53.912.951**	**46.089.691**	**8.955.694**

Şirket'in vermiş olduğu diğer TRİ'lerin Şirket'in özkaynaklarına oranı 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla %6,76'dır (31 Aralık 2015 : %6,65).

(*) Grup'un finansman ihtiyaçlarının bir kısmı Grup'un ana ortağı olan Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. tarafından temin edilmekte ve aynı şartlarla bağlı ortaklıklarına kullandırılmaktadır.
Bu kapsamda, Tablonun D-i "Ana Ortaklık Lehine Verilen" bölümünde yer alan 50 milyon USD tutarındaki TRİ'ler; Şişecam tarafından 9 Mayıs 2013 tarihinde yurtdışına ihraç edilen 7 yıl vadeli ve toplam 500 milyon USD nominal değerdeki tahvillerden elde edilen fonların, 50 milyon USD kadarının Grup'a aktarılması yoluyla sağlanan fon tutarı kadar anapara, faiz ve benzeri ödemeleri Grup garanti etmiş olup, üçüncü kişiler lehine garanti vermemiştir.

23. Taahhütler

Diğer taahhütler

Şirket'in 2017 yılında doğalgaz alım taahhüdü bulunmamaktadır (31 Aralık 2015: 367.605.807 sm^3).

24. Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar kapsamında borçlar

	31 Aralık 2016	**31 Aralık 2015**
Personele borçlar	3.172.785	2.373.785

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar	**31 Aralık 2016**	**31 Aralık 2015**
Yıllık izin karşılığı	423.175	459.023

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2016	**31 Aralık 2015**
Yurt içi	21.689.795	20.815.130
Yurt dışı	2.782.970	2.200.281
	24.472.765	**23.015.411**

24. Çalışanlara Sağlanan Faydalar (Devamı)

Kıdem tazminatı karşılıkları

Yürürlükteki İş Yasası hükümleri uyarınca, çalışanlardan kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde iş sözleşmesi sona erenlere hak kazandıkları yasal kıdem tazminatlarının ödenmesi yükümlülüğü vardır. Ayrıca, halen yürürlükte bulunan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 6 Mart 1981 tarih, 2422 sayılı ve 25 Ağustos 1999 tarih, 4447 sayılı Yasalar ile Değişik 60'ıncı Maddesi hükmü gereğince kıdem tazminatını alarak işten ayrılma hakkı kazananlara da yasal kıdem tazminatlarını ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Emeklilik öncesi hizmet şartlarıyla ilgili bazı geçiş karşılıkları, ilgili kanunun 23 Mayıs 2002 tarihinde değiştirilmesi ile Kanun'dan çıkarılmıştır.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı her hizmet yılı için bir aylık maaş üzerinden 4.297,21 TL (31 Aralık 2015: 3.828,37 TL) tavanına tabidir. Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2017 tarihinden itibaren geçerli olan 4.426,16 TL tavan tutarı dikkate alınmıştır (31 Aralık 2015: 1 Ocak 2016 tarihinden itibaren geçerli olan 4.092,53 TL). Kıdem tazminatı yükümlülüğü zorunluluk olmadığından dolayı herhangi bir fonlamaya tabi değildir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü şirketin çalışanlarının emekli olmasından doğan gelecekteki olası yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminine göre hesaplanır. TMS 19 "Çalışanlara Sağlanan Faydalar", işletmenin yükümlülüklerini tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerleme yöntemleri kullanılarak hesaplanmasını öngörür. Toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir. Aktüeryal kayıp / (kazanç) kapsamlı gelir tablosunda "Değer Artış Fonları" içerisinde muhasebeleştirilmiştir.

Esas varsayım her hizmet yılı için azami yükümlülüğün enflasyona paralel olarak artmasıdır. Dolayısıyla uygulanan iskonto oranı gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel faiz oranını ifade eder. Sonuçta 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla ekli konsolide finansal tablolarda yükümlülükler çalışanların emekliliğinden kaynaklanan geleceğe ait olası yükümlülüğün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. Rapor tarihindeki karşılıklar yıllık %6,00 enflasyon (31 Aralık 2015: %5,00) ve %11,50 iskonto oranı (31 Aralık 2015: %10,13) varsayımlarına göre yaklaşık %5,19 olarak elde edilen reel iskonto oranı (31 Aralık 2015: %4,89) kullanılmak suretiyle hesaplanmıştır. İsteğe bağlı işten ayrılmalar neticesinde ödenmeyip Grup'a kalacak olan kıdem tazminatı tutarlarının tahmini oranı da dikkate alınmıştır.Çalışanların emekliliğe kadar işten ayrılmama olasılığı 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla %98,76 (31 Aralık 2015:%99,35)'dir.

Kıdem tazminatı karşılığında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Dönem başı - 1 Ocak	23.015.411	20.631.981
Yabancı para çevrim farkları	390.073	243.714
Hizmet maliyeti	3.762.264	4.325.464
Faiz maliyeti	995.735	763.343
Aktüeryal kayıp/(kazanç)	(490.281)	(876.473)
Dönem içinde yapılan ödemeler	(3.200.437)	(2.072.618)
	24.472.765	**23.015.411**

25. Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Varlıklardaki değer düşüklükleri	**31 Aralık 2016**	**31 Aralık 2015**
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı	1.935.875	778.460
Şüpheli diğer alacaklar karşılığı	33.512	33.512
Stok değer düşüklüğü karşılığı	21.043	18.027
Satılmaya hazır finansal varlıklar değer düşüklüğü karşılığı	655.448	655.448
	2.645.878	**1.485.447**

Satılmaya hazır finansal varlıklardaki değer düşüklüklerinin detayı	**31 Aralık 2016**	**31 Aralık 2015**
Şişecam Shanghai Trade Co. Ltd.	655.448	655.448
	655.448	**655.448**

26. Diğer Varlık ve Yükümlülükler

Diğer dönen varlıklar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
İndirilecek KDV	3.510.757	4.137.116
Yurtdışı satışlardan kaynaklanan terkin edilecek KDV	13.713.333	22.559.193
Diğer	44.712	465.212
	17.268.802	**27.161.521**

Diğer duran varlıklar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Gelecek yıllar ihtiyacı stok	2.932.621	2.676.041
Diğer duran varlıklar	37.099	31.776
	2.969.720	**2.707.817**

Kısa vadeli diğer yükümlülükler	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ödenecek vergi ve fonlar	2.855.124	2.854.848
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	2.676.964	2.233.077
Gider tahakkukları	200.939	172.108
Diğer	1.272.847	1.304.923
	7.005.874	**6.564.956**

Uzun vadeli yükümlülük bulunmamaktadır (31 Aralık 2015:Bulunmamaktadır).

27. Sermaye, Yedekler ve Diğer Özkaynak Kalemleri

Özkaynak kalemlerinden "Çıkarılmış Sermaye", "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili maddesi gereğince yasal yedek statüsünde olan "Hisse Senedi İhraç Primleri" yasal kayıtlardaki tutarları ile gösterilmiştir. Bu kapsamda SPK Raporlama Standartları çerçevesinde yapılan değerlemelerde ortaya çıkan ve rapor tarihi itibarıyla kar dağıtımına veya sermaye artırımına konu edilemeyen farkların (enflasyon düzeltmelerinden kaynaklanan farklılıklar gibi) çıkarılmış sermaye ile ilgili kısmı çıkarılmış sermaye kaleminden sonra gelen "Sermaye Düzeltmesi Farkları" kalemiyle, "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve "Hisse Senedi İhraç Primleri" nden kaynaklanan farklar ise "Geçmiş Yıllar Karları / Zararları"'yla ilişkilendirilmiştir.

a) Sermaye / Karşılıklı Sermaye Düzeltmesi

Şirket'in çıkarılmış sermayesi her biri 1 Kr (Bir Kuruş) itibari değerde 75.000.000.000 adet nama yazılı paya bölünmüştür.

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kayıtlı sermaye tavanı	1.000.000.000	1.000.000.000
Onaylı çıkarılmış sermaye	750.000.000	660.000.000

	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
Ortaklar	**Pay Tutarı TL**	**Hisse Oranı (%)**	**Pay Tutarı TL**	**Hisse Oranı (%)**
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	454.840.150	60,64	401.259.333	60,80
Anadolu Cam Sanayii A.Ş.	-	-	82.795.651	12,54
Camiş Madencilik A.Ş.	197.304	0,03	173.628	0,03
Denizli Cam San. ve Tic. A.Ş.	-	-	164.341	0,02
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	-	-	67.224.608	10,19
Diğer (*)	294.962.546	39,33	108.382.439	16,42
Nominal sermaye	**750.000.000**	**100,00**	**660.000.000**	**100,00**

(*) Şirket'in halka açık kısmını oluşturmaktadır.

27. Sermaye, Yedekler ve Diğer Özkaynak Kalemleri (Devamı)

Şirket'in dolaylı yoldan nihai ortakları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
Ortaklar	**Pay Tutarı TL**	**Hisse Oranı (%)**	**Pay Tutarı TL**	**Hisse Oranı (%)**
T. İş Bankası A.Ş. Mensupları Munzam Sosyal Güvenlik ve Yardımlaşma Sandığı Vakfı	158.341.085	21,11	177.993.310	26,97
Atatürk Hisseleri (Cumhuriyet Halk Partisi)	84.611.324	11,28	94.983.820	14,39
Diğer (*)	507.047.591	67,61	387.022.870	58,64
Nominal sermaye	**750.000.000**	**100,00**	**660.000.000**	**100,00**

(*) T. İş Bankası A.Ş.'nin diğer ortaklarını ve halka açık kısmını temsil etmektedir.

b) Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler

	31 Aralık 2016	**31 Aralık 2015**
Maddi duran varlık yeniden değerleme artışları (azalışları)	186.295.892	185.834.191
-Arsa, arazi ve binaların yeniden değerleme değer artış fonu	*186.295.892*	*185.834.191*
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)	572.968	166.783
	186.868.860	**186.000.974**

Arsa, arazi ve binaların yeniden değerleme değer artış fonu

Grup, finansal durumunu gerçeğe uygun değeriyle sunmak amacıyla 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla arsa, arazi ve binalarını yeniden değerleme modeliyle değerlemeye karar vermiş, oluşan değer artışını özkaynaklarda, ertelenmiş vergi ve kontrol gücü olmayan payların etkilerini de dikkate alarak muhasebeleştirmiştir.

Maddi duran varlıklar yeniden değerleme fonundaki dönem içi değişim aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	**31 Aralık 2015**
Dönem başı - 1 Ocak	185.834.191	-
Kontrol gücü olmayan paylardaki değişimin etkisi	210.182	-
Dönem içinde oluşan	-	195.136.869
Çevrim farkı	282.985	84.530
Ertelenmiş vergi etkisi	(31.466)	(10.814.847)
İş ortaklığından gelen	-	1.616.676
Kontrol gücü olmayan paylar	-	(189.037)
	186.295.892	**185.834.191**

Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları(kayıpları)

TMS–19 "Çalışanlara Sağlanan Faydalar" standardındaki değişiklikle birlikte kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında dikkate alınan aktüeryal kayıp kazançların gelir tablosunda muhasebeleştirilmesine izin vermemektedir. Aktüeryal varsayımların değişmesi sonucu oluşan kayıp ve kazançlar özkaynaklar içerisinde muhasebeleştirilmiştir. Kıdem tazminatı karşılığı aktüeryal kayıp/kazanç fonu kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak niteliktedir.

27. Sermaye, Yedekler ve Diğer Özkaynak Kalemleri (Devamı)

b) Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler (devamı)

Kıdem tazminatı karşılığı aktüeryal kayıp/kazanç fonundaki dönem içi değişim aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Dönem başı - 1 Ocak	166.783	(541.562)
Konsolidasyon oranı değişim etkisi	-	249
Dönem içinde oluşan	504.241	883.391
Ertelenmiş vergi etkisi	(98.056)	(175.295)
	572.968	**166.783**

c) Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler

Değer Artış Fonları	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Yabancı para çevrim farkları	228.128.320	141.017.232
Finansal varlık değer artış fonu	-	-
	228.128.320	**141.017.232**

Yabancı para çevrim farkları

Grup'un Türkiye dışındaki bağlı ortaklık ve iştiraklerin finansal tablolarının TL raporlama para birimine dönüştürülmesi ile oluşan ve özkaynaklara yansıtılan yabancı para çevrim farklarından oluşmaktadır.

Finansal varlık değer artış fonu

Finansal Varlık Değer Artış Fonu satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değerlerinden değerlemesi sonucu ortaya çıkar. Gerçeğe uygun değeriyle değerlenen bir finansal aracın elden çıkarılması durumunda, değer artış fonunun satılan finansal varlıkla ilişkili parçası doğrudan kar/zararda muhasebeleştirilir. Yeniden değerlenen bir finansal aracın değer düşüklüğüne uğraması durumunda ise değer artış fonunun değer düşüklüğüne uğrayan finansal varlıkla ilişkili kısmı kar/zararda muhasebeleştirilir.

Finansal varlık değer artış fonundaki dönem içi değişim aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Dönem başı - 1 Ocak	-	1.755.817
Gerçeğe uygun değer değişimi	-	(1.848.228)
Ertelenmiş vergi etkisi	-	92.411
	-	**-**

d) Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

Ana ortaklığa ait kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Yasal yedekler	124.329.304	84.526.960
Sermayeye eklenecek gayrimenkul satış kazançları	304.973	304.973
	124.634.277	**84.831.933**

Kanuni defterlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabilirler.

27. Sermaye, Yedekler ve Diğer Özkaynak Kalemleri (Devamı)

d) Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler (devamı)

Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşılıncaya kadar kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise dağıtılan karın ödenmiş sermayenin %5'ini aşan kısmının %10'u oranında ayrılır.

Halka açık şirketler temettü dağıtımlarını SPK tarafından yayımlanan standartlar ve tebliğlerin öngördüğü esaslar çerçevesinde yaparlar.

Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili maddesi gereğince ayrılan "Yasal Yedekler" ve kar dağıtımı dışındaki belli amaçlar (vergi avantajı elde edebilmek için ayrılan iştirak satış kazançları) için ayrılmış yasal yedekler kayıtlardaki tutarları ile gösterilmiştir. Bu kapsamda TFRS esasları çerçevesinde yapılan değerlemelerde ortaya çıkan ve rapor tarihi itibarıyla kar dağıtımına veya sermaye artırımına konu edilmeyen enflasyon düzeltmelerinden kaynaklanan farklılıkları geçmiş yıllar karları / zararlarıyla ilişkilendirilmiştir.

e) Geçmiş Yıllar Karları

Rapor tarihi itibarıyla 733.299.499 TL (31 Aralık 2015: 650.031.393 TL) tutarındaki konsolide geçmiş yıl karları içerisinde yer alan ana ortaklığın yasal olağanüstü yedek akçe tutarı 804.320.475 TL'dır (31 Aralık 2015: 792.374.725 TL).

Kar Dağıtımı

Kar dağıtımının SPK'nın Seri: II–19.1 sayılı "Kar Payı Tebliği'nde yer alan esaslar, ortaklıkların esas sözleşmelerinde bulunan hükümler ve şirketler tarafından kamuya açıklanmış olan kar dağıtım politikaları çerçevesinde gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.

Bunun yanında söz konusu SPK Kararı ile konsolide finansal tablo düzenleme yükümlülüğü bulunan şirketlerin, yasal kayıtlarında bulunan kaynaklarından karşılanabildiği sürece, net dağıtılabilir kar tutarını, Seri: II–14.1 sayılı Tebliğ çerçevesinde hazırlayıp kamuya ilan edecekleri konsolide finansal tablolarında yer alan net dönem karlarını dikkate alarak hesaplamaları gerektiği düzenlenmiştir.

Kar dağıtımına konu edilebilecek kaynaklar
Şirket'in rapor tarihi itibarıyla yasal kayıtlarında yer alan net dağıtılabilir dönem karı ile kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynakların tutarı aşağıda belirtilmiştir.

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Net dönem karı	474.281.524	382.046.886
I. Tertip yasal yedek karşılığı	(23.714.076)	(19.102.344)
KVK 5/1-e maddesi gereği özel fona alınan tutar	-	(298.791)
Dağıtılabilir net dönem karı	**450.567.448**	**362.645.751**
Olağanüstü yedek	804.320.475	792.374.725
	1.254.887.923	**1.155.020.476**

Şirket'in 23 Mart 2016 tarihinde yapılan Ortaklar Olağan Genel Kurul toplantısında mevcut çıkarılmış sermayenin % 36,36363 oranına tekabül eden 240.000.000 Türk Lirası tutarındaki brüt temettünün nakden, 90.000.000 Türk Lirası tutarındaki temettünün ise bedelsiz pay olarak dağıtılmasına, nakit temettünün ödeme tarihinin 29 Nisan 2016 olarak belirlenmesine ve bedelsiz payların ise yasal sürecin tamamlanmasını takiben dağıtılmasına karar verilmiştir. Sermaye artışıyla ilgili Sermaye Piyasası Kurulu'nun 24.06.2016 tarih 20/681 sayılı kurul toplantısında izin alınmış ve sermaye artış işlemleri ile sermaye artışına ilişkin Esas Sözleşmenin Sermaye Maddesi değişikliği 14 Temmuz 2016 tarihinde tescil edilerek, pay dağıtımı 18 Temmuz 2016 tarihinde tamamlanmıştır.

27. Sermaye, Yedekler ve Diğer Özkaynak Kalemleri (Devamı)

f) Kontrol gücü olmayan paylar

Konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklıkların ödenmiş / çıkarılmış sermaye dahil bütün özkaynak hesap grubu kalemlerinden ana ortaklık dışı paylara isabet eden tutarlar indirilir ve konsolide finansal durum tablosunda özkaynak hesap grubunda "Kontrol Gücü Olmayan Paylar" kaleminde gösterilir.

Konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklıkların net dönem kar veya zararlarından ana ortaklık dışındaki paylara isabet eden kısım dönem karı / (zararı) kaleminden sonra dönem karı / (zararının) dağılımı altında kontrol gücü olmayan paylar adıyla gösterilir.

Kontrol gücü olmayan payların 1 Ocak – 31 Aralık 2016 döneminde yaptığı sermaye katkıları:

Şişecam Chem Investment B.V.'nin nakdi sermaye artışına kontrol gücü olmayan ortaklar katılmamıştır.

Kontrol gücü olmayan payların 1 Ocak – 31 Aralık 2015 döneminde yaptığı sermaye katkıları:

Dönem içerisinde işlem gerçekleşmemiştir.

Grup şirketlerimizin yeniden yapılandırılması kapsamında 1 Ocak – 31 Aralık 2016 döneminde yapılan işlemler:

Şirket'in bağlı ortaklığı Şişecam Chem Investment B.V.'nin sermayesi Şubat 2016 ayı içinde nakit olarak artırılmıştır. Nakit sermaye artışına sadece Şirket'in katılması nedeniyle, Şirket'in Şişecam Chem Investment B.V.'deki katılım oranı %99,46'dan %99,47'ye çıkmıştır.

Bağlı ortaklıklarımızdan Şişecam Chem Investment B.V. portföyünde bulunan Şişecam Soda Lukavac D.O.O.'nun 13.050.400 BAM değerdeki azınlık paylarını 14 Mart 2016 tarihinde 5.500.000 BAM ödeyerek satın almıştır.

Grup şirketlerimizin yeniden yapılandırılması kapsamında 1 Ocak – 31 Aralık 2015 döneminde yapılan işlemler:

Şirket, Cam Elyaf Sanayii A.Ş. portföyünde bulunan 3.350,00 TL ve Camiş Elektrik Üretim A.Ş. portföyünde bulunan 1,00 TL olmak üzere toplam 3.351,00 TL nominal değerli Oxyvit Kimya Sanayii ve Tic. A.Ş. paylarını 138.865 TL peşin bedelle satın almıştır.

Bu işlemler iştirakler ve bağlı ortaklıkların efektif sermaye yapılarını da etkilemekte olup, özkaynaklardaki etkisi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	**31 Aralık 2015**
Ana ortaklığa ait özkaynak	18.865.958	-
Kontrol gücü olmayan paylar	(27.843.885)	-
	(8.977.927)	**-**

g) Bağlı ortaklık satışı

1 Ocak – 31 Aralık 2016 döneminde bağlı ortaklık satışı olmamıştır (31 Aralık 2015:Yoktur).

28. Hasılat ve Satışların Maliyeti

Hasılat	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
Hasılat	1.721.696.245	1.512.698.875
Elektrik satışları (*)	270.725.924	272.580.665
Diğer gelirler	906.139	790.052
Satış iadeleri	(2.256.573)	(7.268.158)
Satış iskontoları	(8.110.051)	(7.043.223)
Satışlardan diğer indirimler	(14.190)	-
	1.982.947.494	**1.771.758.211**

(*) 1 Ocak-31 Aralık 2016 hesap döneminde 1.857.529.400 kwh elektrik satılmıştır (2015:1.610.168.722 kwh).

Satışların Maliyeti	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
İlk madde ve malzeme giderleri	(508.789.605)	(518.325.395)
Doğrudan işçilik giderleri	(39.630.419)	(34.252.819)
Genel üretim giderleri	(504.973.136)	(490.176.446)
Amortisman giderleri	(94.330.227)	(88.217.482)
Yarı mamul stoklarındaki değişim	2.181.278	1.533.484
Mamul stoklarındaki değişim	1.364.487	17.676.470
Satılan mamullerin maliyeti	**(1.144.177.622)**	**(1.111.762.188)**
Satılan ticari mallar maliyeti	(250.395.478)	(184.940.338)
	(1.394.573.100)	**(1.296.702.526)**

29. Genel Yönetim Giderleri, Pazarlama Giderleri, Araştırma ve Geliştirme Giderleri

	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
Genel yönetim giderleri	(70.146.945)	(69.635.447)
Pazarlama giderleri	(93.714.971)	(81.993.116)
Araştırma ve geliştirme giderleri	(8.387.801)	(3.598.921)
	(172.249.717)	**(155.227.484)**

30. Çeşit Esasına Göre Sınıflandırılmış Giderler

	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
Malzeme giderleri	(3.546.767)	(2.706.475)
İşçi ve personel ücret giderleri	(45.961.443)	(41.388.548)
Dışardan sağlanan hizmet giderleri	(52.557.582)	(49.745.547)
Çeşitli giderler	(62.485.178)	(54.658.873)
Vergi, resim ve harçlar	(4.146.030)	(3.450.445)
Amortisman ve itfa payları giderleri	(3.552.717)	(3.277.596)
	(172.249.717)	**(155.227.484)**

31. Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler ve Giderler

Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
Esas faaliyetlerle ilgili kur farkı geliri	61.871.328	54.787.009
Esas faaliyetlerle ilgili vade farkı geliri	3.324	145.755
Reeskont faiz gelirleri	386.855	562.288
Konusu kalmayan karşılıklar	-	535.306
Hizmet gelirleri	5.869.708	3.681.827
Kira gelirleri	89.509	68.627
Hurda satış karları	2.943.727	1.745.643
Temettü stopajı iadesi	-	7.263.922
Hammadde malzeme satış karı	9.753.567	-
Sigorta hasar tazminatları	80.660	532.778
Diğer esas faaliyetlerden gelirler	10.902.655	3.581.186
	91.901.333	**72.904.341**

Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
Esas faaliyetlerle ilgili kur farkı gideri	(33.468.031)	(28.042.713)
Esas faaliyetlerle ilgili vade farkı gideri	(255.249)	(280.163)
Reeskont faiz giderleri	(447.618)	(568.658)
Komisyon giderleri	(146.098)	(318.508)
Hammadde malzeme satış zararları	(9.413.707)	-
Hurda satış zararı	(131.068)	-
Dava giderleri	(1.325.780)	(792.487)
Karşılık giderleri	(1.095.578)	(267.668)
Diğer esas faaliyetlerden giderler	(16.332.292)	(4.896.702)
	(62.615.421)	**(35.166.899)**

32. Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler ve Giderler

Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
Temettü gelirleri	4.000	4.800
Finansal varlık değerleme farkı (*)	13.506.013	-
Satılmaya hazır fin. varlık satış karı	-	398.393
Maddi duran varlık satış karları	191.266	179.682
	13.701.279	**582.875**

Yatırım Faaliyetlerinden Giderler	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
Maddi duran varlık satış zararları	(15.614)	(326.437)
Maddi duran varlık değer düşüklüğü karşılığı	-	(3.213.703)
	(15.614)	**(3.540.140)**

(*) Menkul kıymetlerdeki faiz gelirleri finansal varlık değerleme farkı ile netleştirilmiştir.

33. Finansman Gelirleri ve Giderleri

Finansman Gelirleri	**1 Ocak-31 Aralık 2016**	**1 Ocak-31 Aralık 2015**
Kambiyo karları	226.919.639	187.838.341
- Nakit ve nakit benzerleri	*203.122.052*	*171.731.025*
- Banka kredileri	*1.512.190*	*943.538*
- Çıkarılmış tahviller	*13.995.000*	*7.300.000*
- Türev ürünler	*-*	*1.397.736*
- Diğer	*8.290.397*	*6.466.042*
Faiz gelirleri	27.173.217	19.381.007
- Vadeli mevduatlar	*16.863.412*	*16.232.873*
- Diğer	*10.309.805*	*3.148.134*
	254.092.856	**207.219.348**

Finansman Giderleri	**1 Ocak-31 Aralık 2016**	**1 Ocak-31 Aralık 2015**
Kambiyo zararları	(120.268.845)	(92.012.445)
- Nakit ve nakit benzerleri	*(68.784.778)*	*(46.107.676)*
- Banka kredileri	*(4.460.283)*	*(5.048.855)*
- Çıkarılmış tahviller	*(44.575.000)*	*(36.735.000)*
- Türev ürünler	*-*	*(453.700)*
- Diğer	*(2.448.784)*	*(3.667.214)*
Faiz giderleri	(20.341.610)	(13.220.823)
- Banka kredileri	*(4.407.219)*	*(4.974.974)*
- Çıkarılmış tahviller	*(6.661.388)*	*(6.071.077)*
- Diğer	*(9.273.003)*	*(2.174.772)*
	(140.610.455)	**(105.233.268)**

Finansman Gelirleri / Giderleri (Net)	**1 Ocak-31 Aralık 2016**	**1 Ocak-31 Aralık 2015**
Kambiyo kar/(zararları)	106.650.794	95.825.896
- Nakit ve nakit benzerleri	*134.337.274*	*125.623.349*
- Banka kredileri	*(2.948.093)*	*(4.105.317)*
- Çıkarılmış tahviller	*(30.580.000)*	*(29.435.000)*
- Türev ürünler	*-*	*944.036*
- Diğer	*5.841.613*	*2.798.828*
Faiz gelir/(giderleri)	6.831.607	6.160.184
- Banka mevduat ve kredileri	*12.456.193*	*11.257.899*
- Çıkarılmış tahviller	*(6.661.388)*	*(6.071.077)*
- Diğer	*1.036.802*	*973.362*
	113.482.401	**101.986.080**

34. Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar

Bulunmamaktadır (31 Aralık 2015: Bulunmamaktadır).

35. Gelir Vergileri(Ertelenmiş Vergi Varlık ve Yükümlülükleri Dahil)

Ertelenmiş Vergi Varlık ve Yükümlülükleri

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile SPK Finansal Raporlama Standartları'na göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri muhasebeleştirmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarları ile SPK Finansal Raporlama Standartları'na göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmaktadır.

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve bağlı ortaklıklarına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır. Bu kapsamda ekli konsolide finansal tablolarda konsolide edilen işletmelere ait ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri de netleştirilmeden ayrı olarak gösterilmiştir.

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ertelenmiş vergi varlıkları	15.465.168	3.687.009
Ertelenmiş vergi yükümlülükleri(-)	(219.299)	(187.833)
Ertelenmiş vergi varlıkları/(yükümlülükleri)(net)	**15.245.869**	**3.499.176**

Ertelenmiş vergiye baz teşkil eden zamanlama farklılıkları	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değerleme ve ekonomik ömür farklılıkları	191.562.371	156.839.407
Kıdem tazminatı karşılıkları	(24.472.765)	(23.015.411)
Stokların yeniden değerlemesi	431.135	188.126
Hasılat ertelemesi	(20.225.347)	(11.568.673)
İndirimli kurumlar vergisi	(222.874.473)	(140.359.439)
Diğer	532.454	176.743
	(75.046.625)	**(17.739.247)**

Ertelenmiş vergi (varlıkları)/yükümlülükleri:	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değerleme ve ekonomik ömür farklılıkları	(38.093.416)	(31.433.485)
Kıdem tazminatı karşılıkları	4.996.378	4.670.215
Stokların yeniden değerlemesi	(86.227)	(37.625)
Hasılat ertelemesi	4.045.069	2.313.735
İndirimli kurumlar vergisi	44.574.895	28.071.888
Diğer	(190.830)	(85.552)
	15.245.869	**3.499.176**

Mali zararlar, gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kardan düşülmek üzere Türkiye'de maksimum 5 yıl taşınabilir.

Ertelenmiş vergi varlığı hesaplanmamış mali zarar yoktur (31 Aralık 2015: Yoktur).

35. Gelir Vergileri(Ertelenmiş Vergi Varlık ve Yükümlülükleri Dahil) (Devamı)

Ertelenmiş Vergi Varlık ve Yükümlülükleri (devamı)

Ertelenen vergi varlık / (yükümlülüklerinin) hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Dönem başı - 1 Ocak	3.499.176	11.741.355
Yabancı para çevrim farkı	7.212	(4.184)
Özkaynaklar ile ilişkilendirilen	(129.522)	(10.897.731)
Kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilen	11.869.003	2.659.736
	15.245.869	**3.499.176**

Kurumlar vergisi

Şirket Türkiye'de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Türk Vergi Kanunu ana şirket ve bağlı ortaklıklarının konsolide bir vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Dolayısıyla ekteki konsolide finansal tablolarda yansıtılan vergi karşılıkları konsolide edilen şirketleri ayrı tüzel kişilik bazında dikkate alarak hesaplanmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler (varsa geçmiş yıl zararları) düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

Türkiye'de ki kurumlar vergisi vergi oranı %20'dir (31 Aralık 2015: %20).

Ülkeler itibarıyla ertelenmiş vergi hesaplamasında kullanılan vergi oranları (%) aşağıdaki gibidir:

Ülke	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Bosna Hersek	10,0	10,0
Bulgaristan	10,0	10,0
İtalya	31,4	31,4

Türkiye'de geçici vergi üçer aylık dönemler itibarıyla hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. 2016 yılı kurum kazançlarının geçici vergi dönemleri itibarıyla vergilendirilmesi aşamasında kurum kazançları üzerinden hesaplanması gereken geçici vergi oranı %20'dir (2015: %20). Zararlar gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kardan düşülmek üzere, maksimum 5 yıl taşınabilir.

Türkiye'de vergi değerlendirmesiyle ilgili kesin ve kati bir mutabakatlaşma prosedürü bulunmamaktadır. Şirketler ilgili yılın hesap kapama dönemini takip eden yılın 1-25 Nisan tarihleri arasında vergi beyannamelerini hazırlamaktadır. Vergi Dairesi tarafından bu beyannameler ve buna baz olan muhasebe kayıtları 5 yıl içerisinde incelenerek değiştirilebilir.

Gelir Vergisi Stopajı

Kurumlar vergisine ek olarak, dağıtılması durumunda kar payı elde eden ve bu kar paylarını kurum kazancına dahil ederek beyan eden tam mükellef kurumlara ve yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubelerine dağıtılanlar hariç olmak üzere kar payları üzerinden ayrıca gelir vergisi stopajı yapılması gerekmektedir. Gelir vergisi stopajı 23 Temmuz 2006 tarihinden itibaren tüm şirketlerde %15 olarak uygulanmaktadır. Dağıtılmayıp sermayeye ilave edilen kar payları gelir vergisi stopajına tabi değildir.

35. Gelir Vergileri(Ertelenmiş Vergi Varlık ve Yükümlülükleri Dahil) (Devamı)

İndirimli Kurumlar Vergisi Uygulaması

2009/15199 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımlarda, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde, indirim kurumlar vergisi desteği alınmaktadır. Teşvik belgesinde belirtilen yatırıma katkı oranına göre hesaplanan yatırıma katkı tutarına ulaşılana kadar her yıl ödenecek kurumlar vergisi tutarı eksik ödenmek suretiyle bu teşvikten yararlanılmaktadır. Aynı Karar kapsamında alınan yatırım teşvik belgeleri gereğince KDV ve gümrük vergisi teşvikinden de yararlanılmaktadır.

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla vergi karşılıkları aşağıdaki gibidir:

Cari vergi yükümlülüğü:	**31 Aralık 2016**	**31 Aralık 2015**
Kurumlar vergisi karşılığı	80.230.223	71.834.280
Peşin ödenen vergi ve fonlar	(50.313.326)	(64.592.281)
Bilançodaki vergi karşılığı	**29.916.897**	**7.241.999**

	1 Ocak-31 Aralık 2016	**1 Ocak-31 Aralık 2015**
Cari dönem kurumlar vergisi gideri	(80.230.223)	(71.834.280)
Yabancı para çevrim farkı	223.995	93.040
Ertelenmiş vergi gideri	11.869.003	2.659.736
Gelir tablosundaki vergi karşılığı	**(68.137.225)**	**(69.081.504)**

Vergi karşılığının mutabakatı	**1 Ocak-31 Aralık 2016**	**1 Ocak-31 Aralık 2015**
Vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar	644.761.640	510.154.523
Geçerli vergi oranı	20%	20%
Hesaplanan vergi	**(128.952.328)**	**(102.030.905)**
Ayrılan ile hesaplanan vergi karşılığının mutabakatı		
- Kanunen kabul edilmeyen giderler	(2.598.567)	(2.156.006)
- Temettü ve vergiden muaf diğer gelirler	25.959.292	13.610.339
- Vergiden mahsup edilebilecek geçmiş yıl zararları	-	5.562.688
- Farklı vergi oranlarına tabi yurtdışı şirketlerin etkisi	6.933.673	5.197.084
- İndirimli kurumlar vergisi	32.878.282	10.348.785
- Diğer	(2.357.577)	386.511
Gelir tablosundaki vergi karşılığı	**(68.137.225)**	**(69.081.504)**

Şirket'in Bosna Hersek'te bulunan bağlı ortağı Şişecam Soda Lukavac D.O.O. yatırım teşvik kapsamında yapmış olduğu yatırımlardan dolayı, Bosna Hersek vergi mevzuatı uyarınca vergiden muaftır.

Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	**31 Aralık 2016**	**31 Aralık 2015**
Peşin ödenen vergiler ve fonlar	-	160.166

36. Pay Başına Kazanç

Pay Başına Kazanç	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
Dönem boyunca mevcut olan hisselerin ortalama sayısı (tam değeri)	750.000.000	750.000.000
Ana şirket hissedarlarına ait net dönem karı	575.805.383	434.414.674
Pay başına kazanç	0,768	0,579
Ana şirket hissedarlarına ait toplam kapsamlı gelir	663.574.175	668.601.330
Toplam kapsamlı gelirden elde edilen Pay başına kazanç	0,885	0,891

37. İlişkili Taraf Açıklamaları

Grup ile ilişkili taraflar arasındaki işlemlerin detayları aşağıda açıklanmıştır.

İlişkili taraflarda tutulan mevduatlar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
T.İş Bankası A.Ş.		
- Vadesiz	4.920.189	3.816.307
- Vadeli	914.796.125	794.110.206
	919.716.314	**797.926.513**
İşbank AG		
- Vadesiz	341.862	36.639
- Vadeli	-	2.790.149
	341.862	**2.826.788**

İlişkili taraflardan kullanılan krediler	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
T.İş Bankası A.Ş.	18.651	36.703.761
T.Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	13.914.474	16.388.901
IFC	99.900.419	107.597.751
T. Şişe ve Cam Fabr. A.Ş. aracılığıyla finansal borçlanmalar (*)	176.216.260	145.293.574
	290.049.804	**305.983.987**

(*) T.Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. 9 Mayıs 2013 tarihinde nominal tutarı 500 milyon USD ve itfa tarihi Mayıs 2020 olan 7 yıl vadeli, sabit faizli tahvil ihraç etmiştir. Söz konusu tahviller için faiz oranı yüzde 4,25 olarak belirlenmiştir. Ana para ödemesi ise vade tarihinde yapılacaktır. Bu tahvillerin ihracı sonrasında sağlanan 50 milyon USD tutarındaki fon Grup'a aktarılmış ve Grup'a sağlanan fon tutarı kadar anapara, faiz ve benzeri ödemeleri için münferiden garanti verilmiştir.

Vadeye kadar elde tutulacak finansal yatırımlar:

Vadeye kadar elde tutulacak finansal yatırımlar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
T.İş Bankası A.Ş.	25.875.201	-
T.Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	10.866.785	-
	36.741.986	**-**

37. İlişkili Taraf Açıklamaları (Devamı)

Vadeye kadar elde tutulacak finansal yatırımların kupon faiz oranları ve nominal tutarları aşağıdaki gibidir:

Menkul kıymet ihraççısı	ISIN Kodu	Kupon Faiz Oranı (%)	31 Aralık 2016 Nominal Tutar (USD)	31 Aralık 2015 Nominal Tutar (USD)
T.İş Bankası A.Ş.	XS1390320981	5,375	3.696.400	-
T.İş Bankası A.Ş.	XS1079527211	5,000	2.190.000	-
T.İş Bankası A.Ş.	XS1508390090	5,500	1.500.000	-
			7.386.400	**-**
T.Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	XS1219733752	5,125	600.000	-
T.Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	XS1412393172	4,875	2.502.700	-
			3.102.700	**-**
			10.489.100	**-**

İlişkili taraflardan ticari alacaklar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Şişecam Enerji A.Ş.	28.725.957	30.589.525
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	17.664.418	4.998.591
Trakya Yenişehir Cam Sanayii A.Ş.	11.588.322	4.870.786
Trakya Glass Bulgaria EAD	10.538.490	4.832.492
Anadolu Cam Yenişehir Sanayi A.Ş.	7.648.344	1.693.004
Trakya Polatlı Cam Sanayii A.Ş.	5.955.039	2.929.276
Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.	4.869.432	2.241.066
Anadolu Cam Eskişehir Sanayi A.Ş.	4.697.363	2.697.501
Anadolu Cam Sanayii A.Ş.	4.228.657	1.615.655
Solvay Şişecam Holding AG	3.131.602	1.671.941
Paşabahçe Bulgaria EAD	2.763.168	1.101.392
HNG Float Glass Limited	1.583.640	-
Oxyvit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	1.210.564	536.374
Cam Elyaf Sanayii A.Ş.	161.913	116.768
İş Merkezleri Yönetim ve İşletim A.Ş.	118.872	-
Denizli Cam Sanayii ve Tic. A.Ş.	114.654	38.451
Fabrika Cementa Lukavac D.D.(FCL)	29.694	20.244
JSC Mina	-	965.799
İş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.	-	22.049
	105.030.129	**60.940.914**

37. İlişkili Taraf Açıklamaları (Devamı)

İlişkili taraflardan diğer alacaklar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	9.465.980	57.850
Trakya Yenişehir Cam Sanayii A.Ş.	5.562.485	556.734
Oxyvit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	5.021.695	4.216.394
Anadolu Cam Yenişehir Sanayi A.Ş.	3.785.961	714.322
Trakya Polatlı Cam Sanayi A.Ş.	3.620.665	-
Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.	3.222.882	-
Anadolu Cam Eskişehir Sanayi A.Ş.	2.697.445	2.749.999
Anadolu Cam Sanayii A.Ş.	2.158.088	-
Madencilik San.Tic.A.Ş.	161.379	-
Cam Elyaf Sanayii A.Ş.	108.848	-
Denizli Cam Sanayii ve Tic. A.Ş.	50.714	102.096
İş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.	15.312	-
T.Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	-	22.867.094
Camiş Madencilik A.Ş.	-	619.952
Camiş Elektrik Üretim A.Ş.	-	273.721
Şişecam Enerji A.Ş.	-	1.620.667
	35.871.454	**33.778.829**

İlişkili taraflara ticari borçlar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Solvay Şişecam Holding AG	35.830.174	33.199.433
Şişecam Enerji A.Ş.	27.147.469	14.470.585
Şişecam Dış Ticaret A.Ş.	8.462.326	10.066.379
T. Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	2.362.339	1.141.527
Rudnik Krecnjaka Vijenac D.O.O.	1.092.467	1.015.329
Oxyvit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	157.343	-
İş Portföy Yönetimi A.Ş.	33.482	-
Anadolu Anonim Türk Sigorta A.Ş.	16.750	3.472
Camiş Ambalaj Sanayii A.Ş.	10.776	-
İş Merkezleri Yönetim ve İşletim A.Ş.	-	22.335
Anadolu Cam İnvestment BV	-	12.120
Paşabahçe Mağazaları A.Ş.	-	898
	75.113.126	**59.932.078**

İlişkili taraflara diğer borçlar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
T.Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	55.366.652	-
Şişecam Dış Ticaret A.Ş.	34.431.290	13.879.738
Şişecam Enerji A.Ş.	928.040	-
Şişecam Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	171.242	157.605
Oxyvit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	168.622	168.622
Camiş Madencilik A.Ş.	25.766	-
Paşabahçe Mağazaları A.Ş.	2.840	78.168
Çayırova Cam Sanayii A.Ş.	1.802	230.573
Cam Elyaf Sanayii A.Ş.	-	18.503.748
Camiş Ambalaj Sanayii A.Ş.	-	439.639
Anadolu Cam Sanayii A.Ş.	-	2.855.565
Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.	-	1.067.465
Trakya Polatlı Cam Sanayii A.Ş.	-	115.958
	91.096.254	**37.497.081**

37. İlişkili Taraf Açıklamaları (Devamı)

İlişkili taraflara satışlar	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
Şişecam Enerji A.Ş. (*)	256.978.893	247.240.651
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	76.416.673	54.841.910
Trakya Yenişehir Cam Sanayii A.Ş.	53.866.477	41.569.902
Trakya Glass Bulgaria EAD	51.013.132	49.533.791
Anadolu Cam Yenişehir Sanayi A.Ş.	35.237.627	30.872.886
Trakya Polatlı Cam Sanayii A.Ş.	35.191.021	25.320.627
Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.	27.495.660	25.178.859
Anadolu Cam Eskişehir Sanayi A.Ş.	26.552.033	18.445.419
Anadolu Cam Sanayii A.Ş.	20.666.289	21.175.912
Paşabahçe Bulgaria EAD	12.436.916	-
JSC Mina	6.513.554	5.067.623
Oxyvit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	5.124.658	4.353.401
Saint Gobain Glass Egypt S.A.E.	3.881.802	4.919.637
HNG Float Glass Limited	1.897.890	-
Denizli Cam Sanayii ve Tic. A.Ş.	508.820	402.438
Cam Elyaf Sanayii A.Ş.	356.540	394.432
Fabrika Cementa Lukavac D.D.(FCL)	73.181	25.930
İş Merkezleri Yönetim ve İşletim A.Ş.	-	1.059.301
Bayek Tedavi Sağlık Hizm. ve İşlt. A.Ş.	-	330.570
	614.211.166	**530.733.289**

(*) Şişecam Enerji A.Ş.'nin faaliyet konusu doğalgaz ve elektrik ticaretidir.

Grup'un 1 Ocak – 31 Aralık 2016 hesap döneminde yaptığı ihracatın 771.464.753 TL'lık kısmı (1 Ocak – 31 Aralık 2015: 769.627.147 TL) Şişecam Dış Ticaret A.Ş. aracılığıyla yapılmıştır.

İlişkili taraflardan alımlar	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
Şişecam Enerji A.Ş. (*)	221.190.036	147.364.971
Solvay Şişecam Holding AG	184.915.365	159.057.266
Rudnik Krecnjaka Vijenac D.O.O.	9.843.130	8.148.999
Oxyvit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	713.348	793.413
Çayırova Cam Sanayii A.Ş.	361.473	257.801
Camiş Ambalaj Sanayii A.Ş.	72.180	373.502
	417.095.532	**315.995.952**

İlişkili taraflardan temettü gelirleri	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
Camiş Elektrik Üretim A.Ş.	4.000	4.800
	4.000	**4.800**

37. İlişkili Taraf Açıklamaları (Devamı)

İlişkili taraflarla ilgili faiz gelirleri	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
T.İş Bankası A.Ş.	15.488.976	14.225.360
Şişecam Enerji A.Ş.	2.860.032	687.238
Camiş Madencilik A.Ş.	1.480.422	24.632
T.Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	1.404.878	1.416.098
Trakya Yenişehir Cam Sanayii A.Ş.	872.738	28.125
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	710.858	61.930
Anadolu Cam Eskişehir Sanayi A.Ş.	624.610	151.617
Trakya Polatlı Cam Sanayii A.Ş.	575.895	60.994
Anadolu Cam Yenişehir Sanayi A.Ş.	552.362	21.985
Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.	497.045	25.764
Anadolu Cam Sanayii A. Ş.	399.550	45.126
Oxyvit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	296.533	147.929
Denizli Cam Sanayii ve Tic. A.Ş.	16.565	1.903
Camiş Elektrik Üretim A.Ş.	14.822	88.408
Cam Elyaf Sanayii A.Ş.	3.495	362.637
İşbank AG	-	45.284
Şişecam Dış Ticaret A.Ş.	-	23.633
Camiş Ambalaj Sanayii A.Ş.	-	115
	25.798.781	**17.418.778**

Grup'un ticari olmayan borç ve alacakları, yıl içerisinde Grup'un ve bağlı bulunan Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Topluluğu şirketlerinin finansman ihtiyacını karşılamak amacıyla verilen ve alınan borç ve alacaklardan oluşmaktadır. Ticari olmayan borç ve alacaklar belirli bir vadeye bağlı olmayıp, Şirket dönem sonlarında ilgili borç ve alacaklara, Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Topluluğu tarafından yapılan değerlendirmeler ve para piyasalarında ortaya çıkan gelişmeler dikkate alınarak aylık olarak belirlenen cari hesap faizi oranını kullanmak suretiyle faiz tahakkuk ettirmektedir. Bu kapsamda 2016 Aralık ayı cari hesap faizi aylık %0,983 (2015 Aralık: %0,90) olarak uygulanmıştır.

İlişkili taraflarla ilgili diğer gelirler	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
Solvay Şişecam Holding AG	3.077.275	2.913.891
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	2.903.369	3.129.554
Camiş Madencilik A.Ş.	1.935.872	2.418.850
Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.	926.892	932.716
Cam Elyaf Sanayii A.Ş.	694.903	880.070
Rudnik Krecnjaka Vijenac d.o.o.	329.076	346.067
T.Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	298.628	307.684
Oxyvit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	186.557	257.993
Camiş Elektrik Üretim A.Ş.	-	918.132
	10.352.572	**12.104.957**

İlişkili taraflara ödenen hizmet bedeli	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
T.Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	18.864.116	22.029.154
	18.864.116	**22.029.154**

37. İlişkili Taraf Açıklamaları (Devamı)

İlişkili taraflarla ilgili faiz giderleri	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
T.Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	4.630.622	749.852
IFC	3.344.608	2.864.869
Şişecam Dış Ticaret A.Ş.	2.666.052	287.479
Cam Elyaf Sanayii A.Ş.	1.158.835	414.334
T.Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	797.881	822.143
T.İş Bankası A.Ş.	353.675	1.164.097
Şişecam Enerji A.Ş.	174.833	1.589
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	144.536	85.242
Anadolu Cam Sanayii A.Ş.	72.076	41.153
Çayırova Cam Sanayii A.Ş.	36.256	17.500
Camiş Ambalaj Sanayii A.Ş.	26.559	20.752
Paşabahçe Mağazaları A.Ş.	9.110	2.322
Trakya Polatlı Cam Sanayi A.Ş.	-	18.545
İşbank AG	-	138.944
Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.	-	102.447
Camiş Madencilik A.Ş.	-	36.090
Denizli Cam Sanayii ve Tic. A.Ş.	-	4.333
Anadolu Cam Yenişehir Sanayi A.Ş.	-	2.366
Oxyvit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	-	503
	13.415.043	**6.774.560**

İlişkili taraflarla ilgili diğer giderler	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
Şişecam Dış Ticaret A.Ş.	4.175.268	4.136.194
Şişecam Enerji A.Ş.	4.140.173	646.896
Şişecam Shanghai Trading Co. Ltd.	2.355.834	2.035.038
İş Gayrimenkul Yatırım Ort. A.Ş.	1.538.350	1.756.053
Rudnik Krecnjaka Vijenac D.O.O.	1.037.606	965.771
T.Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	768.816	643.033
T.İş Bankası A.Ş.	609.698	1.484.417
Anadolu Anonim Türk Sigorta A.Ş.	569.158	230.956
İş Merkezleri Yönetim ve İşletim A.Ş.	540.180	718.772
İş Portföy Yönetimi A.Ş.	116.336	-
Çayırova Cam Sanayii A.Ş.	81.207	478.639
Solvay Şişecam Holding AG	40.034	32.888
Camiş Madencilik A.Ş.	23.180	1.319
Cam Elyaf Sanayii A.Ş.	11.571	4.344
Camiş Ambalaj Sanayii A.Ş.	3.462	2.274
Paşabahçe Mağazaları A.Ş.	3.318	54.786
Trakya Glass Bulgaria EAD	436	-
Anadolu Cam İnvestment BV	-	11.514
İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	-	19.475
	16.014.627	**13.222.369**

37. İlişkili Taraf Açıklamaları (Devamı)

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Ana Şirket	4.502.518	3.867.837
Konsolidasyona tabi diğer şirketler	1.713.566	2.264.496
	6.216.084	**6.132.333**

Şirket'in üst düzey yöneticileri, Yönetim Kurulu Üyeleri ile genel müdür, direktörler, genel müdür yardımcıları ve başkan yardımcılarından oluşmaktadır. 1 Ocak- 31 Aralık 2016 ve 1 Ocak – 31 Aralık 2015 dönemlerinde üst yönetime emeklilik sosyal yardımları, işten çıkartma, ayrılma nedeniyle sağlanan faydalar, hisse bazlı ödemeler ve diğer uzun vadeli faydalar sağlanmamıştır.

38. Finansal Araçlardan Kaynaklanan Risklerin Niteliği ve Düzeyi

a) Sermaye riski yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karlılığını artırmayı hedeflemektedir. Grup'un sermaye yapısı, Dipnot 8 ve 10'da açıklanan kredileri de içeren borçlanmalar, Dipnot 6'da açıklanan nakit ve nakit benzerleri ve Dipnot 27'de açıklanan sırasıyla çıkarılmış sermaye, sermaye yedekleri, kar yedekleri ve geçmiş yıl karlarını da içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup'un sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskler şirket yönetimi tarafından değerlendirilir. Üst yönetim değerlendirmelerine dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle olduğu kadar, temettü ödemeleri, yeni hisse ihracı yoluyla dengede tutulması amaçlanmaktadır.

Grup sermayeyi borç/toplam sermaye oranını kullanarak izler. Bu oran net borcun toplam sermayeye bölünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam borç tutarından (finansal durum tablosunda gösterildiği gibi finansal borçlar ve yükümlülükleri ve ticari borçları içerir) düşülmesiyle hesaplanır.

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla net borç/toplam sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Finansal ve ticari borçlar	529.181.570	530.270.036
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri	(971.426.420)	(858.107.391)
Net borç	**(442.244.850)**	**(327.837.355)**
Toplam özkaynak	2.602.714.927	2.184.761.707
Net borç/ Özkaynak oranı	**(%17)**	**(%15)**

(b) Finansal Risk Faktörleri

Grup faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski, gerçeğe uygun değer faiz oranı riski, nakit akımı faiz oranı riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grup risk yönetimi programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır.

38. Finansal Araçlardan Kaynaklanan Risklerin Niteliği ve Düzeyi (Devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Risk yönetimi, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar doğrultusunda merkezi bir risk yönetimi birimi tarafından yürütülmektedir. Risk politikalarına ilişkin olarak ise Grup'un risk yönetimi birimi tarafından finansal risk tanımlanır, değerlendirilir ve Grup'un operasyon üniteleri ile birlikte çalışmak suretiyle riskin azaltılmasına yönelik araçlar kullanılır. Yönetim Kurulu tarafından risk yönetimine ilişkin olarak gerek yazılı genel bir mevzuat gerekse de döviz kuru riski, faiz riski, kredi riski, türev ürünlerinin ve diğer türevsel olmayan finansal araçların kullanımı ve likidite fazlalığının nasıl değerlendirileceği gibi çeşitli risk türlerini kapsayan yazılı prosedürler oluşturulur.

(b.1) Kredi riski yönetimi

Finansal araçları elinde bulundurmak, karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememe riskini de taşımaktadır. Grup yönetimi bu riskleri, her anlaşmada bulunan karşı taraf için ortalama riski kısıtlayarak ve gerektiği takdirde teminat alarak karşılamaktadır. Grup'un tahsilat riski, esas olarak ticari alacaklarından doğmaktadır. Grup, müşterilerinden doğabilecek bu riski, müşteriler için belirlenen kredi limitlerini alınan teminatlar ile sınırlayarak yönetmektedir. Kredi limitlerinin kullanımı Grup tarafından sürekli olarak izlenmekte ve müşterinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeler ve diğer faktörler göz önüne alınarak müşterinin kredi kalitesi sürekli değerlendirilmektedir. Ticari alacaklar, Grup politikaları ve prosedürleri dikkate alınarak değerlendirilmekte ve bu doğrultuda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra finansal durum tablosunda net olarak gösterilmektedir (Dipnot 10).

Ticari alacaklar, çeşitli sektör ve coğrafi alanlara dağılmış, çok sayıdaki müşteriyi kapsamaktadır. Müşterilerin ticari alacak bakiyeleri üzerinden sürekli olarak kredi değerlendirmeleri yapılmaktadır.

38. Finansal Araçlardan Kaynaklanan Risklerin Niteliği ve Düzeyi (Devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

(b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal araç türleri itibariyle maruz kalınan kredi riskleri	**Alacaklar**					
	Ticari Alacaklar		**Diğer Alacaklar**			
31 Aralık 2016	**İlişkili Taraf**	**Diğer Taraf**	**İlişkili Taraf**	**Diğer Taraf**	**Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler**	**Türev Araçlar**
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (*)	105.030.129	307.110.111	35.871.454	4.437.204	971.394.056	-
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	(182.944.559)	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	105.030.129	262.614.272	35.871.454	4.437.204	971.394.056	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	(150.246.885)	-	-	-	-
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	44.495.839	-	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	(32.697.674)	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	1.935.875	-	33.512	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(1.935.875)	-	(33.512)	-	-
- Net değerin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değerin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

38. Finansal Araçlardan Kaynaklanan Risklerin Niteliği ve Düzeyi (Devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

(b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal araç türleri itibariyle maruz kalınan kredi riskleri	**Alacaklar**					
	Ticari Alacaklar		**Diğer Alacaklar**			
31 Aralık 2015	**İlişkili Taraf**	**Diğer Taraf**	**İlişkili Taraf**	**Diğer Taraf**	**Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler**	**Türev Araçlar**
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (*)	60.940.914	252.793.015	33.778.829	10.794.729	858.085.462	-
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	(164.891.458)	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	60.940.914	229.558.353	33.778.829	10.794.729	858.085.462	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	(150.690.017)	-	-	-	-
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	23.234.662	-	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	(14.201.441)	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	778.460	-	33.512	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(778.460)	-	(33.512)	-	-
- Net değerin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değerin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

38. Finansal Araçlardan Kaynaklanan Risklerin Niteliği ve Düzeyi (Devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

(b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Grup'un, müşterilerinden aldığı teminatların toplamı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Eximbank ihracat sigortası	142.454.983	117.056.191
Teminat mektupları	30.999.804	38.896.614
Akreditif	3.145.269	3.743.012
Factoring	751.310	116.100
İpotekler	228.657	512.750
Diğer	5.364.536	4.566.791
	182.944.559	**164.891.458**

Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	22.881.199	14.440.218
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	15.766.825	4.074.546
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	5.505.320	3.586.522
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	342.495	1.133.376
Toplam vadesi geçen alacaklar	**44.495.839**	**23.234.662**
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı	(32.697.674)	(14.201.441)

Rapor tarihi itibarıyla, vadesi geçmiş ticari alacaklardan karşılık ayrılmamış olanlara ilişkin alınan teminatlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Teminat Mektupları	1.249.303	1.940.397
Akreditif	60.530	315.184
Eximbank ihracat sigortası	29.497.945	11.140.660
Diğer	1.889.896	805.200
	32.697.674	**14.201.441**

(b.2) Likidite risk yönetimi

Grup, nakit akışlarını düzenli olarak takip ederek finansal varlıkların ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlayarak, likidite riskini yönetir.

İhtiyatlı likidite riski yönetimi, yeterli ölçüde nakit tutmayı, yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatabilme gücünü ifade eder.

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir.

Aşağıdaki tablo, Grup'un finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Aşağıdaki tablolar, Grup'un yükümlülükleri iskonto edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir.

38. Finansal Araçlardan Kaynaklanan Risklerin Niteliği ve Düzeyi (Devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

(b.2) Likidite riski yönetimi (devamı)

	31 Aralık 2016					
Türev olmayan finansal yükümlülükler	**Defter Değeri**	**Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)**	**3 aydan kısa (I)**	**3-12 ay arası (II)**	**1-5 yıl arası (III)**	**5 yıldan uzun (IV)**
Banka kredileri	116.749.002	123.974.772	2.934.109	42.577.172	76.951.347	1.512.144
İlişkili taraflara finansal borçlar	176.216.260	202.134.050	-	7.478.300	194.655.750	-
Ticari borçlar	161.103.182	161.847.991	161.050.467	797.524	-	-
İlişkili taraflara borçlar	166.209.380	166.209.380	165.565.380	644.000	-	-
Diğer borçlar	11.855.584	11.855.584	10.632.092	-	1.223.492	-
Toplam yükümlülük	**632.133.408**	**666.021.777**	**340.182.048**	**51.496.996**	**272.830.589**	**1.512.144**

	31 Aralık 2015					
Türev olmayan finansal yükümlülükler	**Defter Değeri**	**Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)**	**3 aydan kısa (I)**	**3-12 ay arası (II)**	**1-5 yıl arası (III)**	**5 yıldan uzun (IV)**
Banka kredileri	162.200.457	172.643.155	38.384.326	37.601.275	96.657.554	-
İlişkili taraflara finansal borçlar	145.293.574	173.183.925	-	6.178.650	167.005.275	-
Ticari borçlar	162.843.927	163.655.959	161.031.978	2.623.981	-	-
İlişkili taraflara borçlar	97.429.159	97.429.159	95.806.498	1.622.661	-	-
Diğer borçlar	6.189.623	6.189.623	5.152.721	-	1.036.902	-
Toplam yükümlülük	**573.956.740**	**613.101.821**	**300.375.523**	**48.026.567**	**264.699.731**	**-**

38. Finansal Araçlardan Kaynaklanan Risklerin Niteliği ve Düzeyi (Devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

(b.3) Piyasa riski yönetimi

Faaliyetleri nedeniyle Grup, döviz kurundaki ve faiz oranındaki değişiklikler ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır. Grup düzeyinde karşılaşılan piyasa riskleri, duyarlılık analizleri esasına göre ölçülmektedir. Cari yılda Grup'un maruz kaldığı piyasa riskinde ya da karşılaşılan riskleri ele alış yönteminde veya bu riskleri nasıl ölçtüğüne dair kullandığı yöntemde, önceki seneye göre bir değişiklik olmamıştır.

(b.3.1) Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Grup, bağlı ortaklıkları ve iştiraklerinin faaliyet gösterdiği ülkelerin ekonomilerine göre geçerli fonksiyonel para birimleri dışında kalan para birimlerini yabancı para olarak kabul etmiştir. Grup'un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve parasal olmayan yükümlülüklerinin rapor tarihi itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

38. Finansal Araçlardan Kaynaklanan Risklerin Niteliği ve Düzeyi (Devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

(b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

	31 Aralık 2016 Tarihi İtibarıyla Döviz Pozisyonu Tablosu			
	TL Karşılığı	**ABD Doları**	**Euro**	**Diğer dövizlerin TL karşılığı**
1. Ticari Alacak	174.749.903	37.551.536	11.351.395	485.997
2a. Parasal Finansal Varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	853.018.650	150.973.883	85.008.939	6.336.699
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-
3. Diğer	942.524	95.196	105.730	215.263
4. Dönen Varlıklar	**1.028.711.077**	**188.620.615**	**96.466.064**	**7.037.959**
5. Ticari Alacaklar	-	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	99.727.139	28.338.014	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-
7. Diğer Alacaklar	836.149	6.000	136.870	307.260
8. Duran Varlıklar	**100.563.288**	**28.344.014**	**136.870**	**307.260**
9. TOPLAM VARLIKLAR	**1.129.274.365**	**216.964.629**	**96.602.934**	**7.345.219**
10. Ticari Borçlar	85.765.242	18.737.241	5.170.282	643.914
11. Finansal Yükümlülükler	6.665.316	1.893.986	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	3.887.007	1.012.811	86.943	173
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-
13. Kısa Vadeli Yükümlülükler	**96.317.565**	**21.644.038**	**5.257.225**	**644.087**
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	183.950.136	52.270.441	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-
17. Uzun Vadeli Yükümlülükler	**183.950.136**	**52.270.441**	**-**	**-**
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	**280.267.701**	**73.914.479**	**5.257.225**	**644.087**
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık/ yükümlülük pozisyonu(9-18+19)	**849.006.664**	**143.050.150**	**91.345.709**	**6.701.132**
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	**847.227.991**	**142.948.954**	**91.103.109**	**6.178.609**
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-	-
23. İhracat	772.133.536	193.775.334	54.786.650	4.448.955
24. İthalat	156.925.478	44.529.326	6.232.794	1.729.703

38. Finansal Araçlardan Kaynaklanan Risklerin Niteliği ve Düzeyi (Devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

(b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

	31 Aralık 2015 Tarihi İtibarıyla Döviz Pozisyonu Tablosu			
	TL Karşılığı	**ABD Doları**	**Euro**	**Diğer dövizlerin TL karşılığı**
1. Ticari Alacak	149.510.922	36.496.648	13.550.826	334.164
2a. Parasal Finansal Varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	785.547.114	268.051.775	1.516.786	1.340.034
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-
3. Diğer	1.973.180	-	602.372	59.083
4. Dönen Varlıklar	**937.031.216**	**304.548.423**	**15.669.984**	**1.733.281**
5. Ticari Alacaklar	-	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-
7. Diğer Alacaklar	11.400.918	129.149	3.469.727	-
8. Duran Varlıklar	**11.400.918**	**129.149**	**3.469.727**	**-**
9. TOPLAM VARLIKLAR	**948.432.134**	**304.677.572**	**19.139.711**	**1.733.281**
10. Ticari Borçlar	34.026.744	8.430.948	2.990.808	9.328
11. Finansal Yükümlülükler	5.428.120	1.866.873	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	25.548.917	5.616.117	2.901.402	-
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-
13. Kısa Vadeli Yükümlülükler	**65.003.781**	**15.913.938**	**5.892.210**	**9.328**
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	156.873.251	53.952.831	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-
17. Uzun Vadeli Yükümlülükler	**156.873.251**	**53.952.831**	**-**	**-**
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	**221.877.032**	**69.866.769**	**5.892.210**	**9.328**
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık/ yükümlülük pozisyonu(9-18+19)	**726.555.102**	**234.810.803**	**13.247.501**	**1.723.953**
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	**713.181.004**	**234.681.654**	**9.175.402**	**1.664.870**
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-	-
23. İhracat	718.332.987	204.969.094	51.637.668	5.128.529
24. İthalat	162.896.701	43.006.376	14.533.673	2.086.410

38. Finansal Araçlardan Kaynaklanan Risklerin Niteliği ve Düzeyi (Devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

(b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Grup, başlıca ABD Doları ve Eur cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır. Diğer kurların etkisi önemsizdir.

Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları ve Eur kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %10'luk oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran Yönetim'in döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece yıl sonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yıl sonundaki %10'luk kur değişiminin vergi ve kontrol gücü olmayan paylar öncesi etkilerini gösterir. Bu analiz, dış kaynaklı krediler ile birlikte Grup içindeki yurt dışı faaliyetler için kullanılan, krediyi alan ve de kullanan tarafların fonksiyonel para birimi dışındaki kredilerini kapsamaktadır. Pozitif değer, vergi öncesi kar/zararda ve diğer özkaynak kalemlerindeki artışı ifade eder.

Kur riskine duyarlılık

	31 Aralık 2016			
	Kar / Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	50.306.596	(50.306.596)	-	-
2 - ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3 - ABD Doları net etki (1 +2)	**50.306.596**	**(50.306.596)**	**-**	**-**
Euro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
4 - Euro net varlık / yükümlülük	33.798.342	(33.798.342)	133.022.160	(133.022.160)
5 - Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6 - Euro net etki (4+5)	**33.798.342**	**(33.798.342)**	**133.022.160**	**(133.022.160)**
Diğer döviz kurlarının TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
7 - Diğer döviz net varlık / yükümlülüğü	617.861	(617.861)	-	-
8 - Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9 - Diğer Döviz Varlıkları net etki (7+8)	**617.861**	**(617.861)**	**-**	**-**
TOPLAM (3 + 6 +9)	**84.722.799**	**(84.722.799)**	**133.022.160**	**(133.022.160)**

38. Finansal Araçlardan Kaynaklanan Risklerin Niteliği ve Düzeyi (Devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

(b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

	31 Aralık 2015			
	Kar / Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	68.236.038	(68.236.038)	-	-
2 - ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3 - ABD Doları net etki (1 +2)	**68.236.038**	**(68.236.038)**	**-**	**-**
Euro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
4 - Euro net varlık / yükümlülük	2.915.576	(2.915.576)	107.445.317	(107.445.317)
5 - Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6 - Euro net etki (4+5)	**2.915.576**	**(2.915.576)**	**107.445.317**	**(107.445.317)**
Diğer döviz kurlarının TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
7 - Diğer döviz net varlık / yükümlülüğü	166.487	(166.487)	-	-
8 - Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9 - Diğer Döviz Varlıkları net etki (7+8)	**166.487**	**(166.487)**	**-**	**-**
TOPLAM (3 + 6 +9)	**71.318.101**	**(71.318.101)**	**107.445.317**	**(107.445.317)**

(b.3.2) Faiz oranı riski yönetimi

Grup'un finansal yükümlülükleri, Grup'u faiz oranı riskine maruz bırakmaktadır. Grup'un finansal yükümlülükleri ağırlıklı olarak değişken faizli borçlanmalardır. Değişken faizli finansal yükümlülüklerin 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla mevcut finansal durum pozisyonuna göre TL faiz oranlarında %1'lik ve yabancı para faiz oranlarında %0,25'lik bir düşüş / yükseliş olması ve diğer tüm değişkenlerin sabit tutulması durumunda; vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar 284.821 TL değerinde artacak/azalacaktır (31 Aralık 2015: 317.066 TL).

38. Finansal Araçlardan Kaynaklanan Risklerin Niteliği ve Düzeyi (Devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

(b.3.2) Faiz oranı riski yönetimi (devamı)

Faiz oranı duyarlılığı

Grup'un faiz oranına duyarlı finansal araçlarının dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016			
	Değişken Faizli	**Sabit Faizli**	**Faiz Riskine Maruz Kalmayan**	**Toplam**
Finansal varlıklar	**-**	**1.480.940.978**	**50.756.104**	**1.531.697.082**
Nakit ve nakit benzerleri	-	920.713.230	50.713.190	971.426.420
Finansal yatırımlar	-	107.778.850	-	107.778.850
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	42.914	42.914
Ticari alacaklar	-	307.110.111	-	307.110.111
İlişkili taraflardan alacaklar	-	140.901.583	-	140.901.583
Diğer alacaklar	-	4.437.204	-	4.437.204
Finansal yükümlülükler	**113.900.968**	**518.213.789**	**18.651**	**632.133.408**
Banka kredileri	113.900.968	2.829.383	18.651	116.749.002
İlişkili taraflara finansal borçlar	-	176.216.260	-	176.216.260
Ticari borçlar	-	161.103.182	-	161.103.182
İlişkili taraflara borçlar	-	166.209.380	-	166.209.380
Diğer borçlar	-	11.855.584	-	11.855.584

	31 Aralık 2015			
	Değişken Faizli	**Sabit Faizli**	**Faiz Riskine Maruz Kalmayan**	**Toplam**
Finansal varlıklar	**-**	**1.193.892.429**	**23.377.703**	**1.217.270.132**
Nakit ve nakit benzerleri	-	834.772.602	23.334.789	858.107.391
Finansal yatırımlar	-	812.340	-	812.340
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	42.914	42.914
Ticari alacaklar	-	252.793.015	-	252.793.015
İlişkili taraflardan alacaklar	-	94.719.743	-	94.719.743
Diğer alacaklar	-	10.794.729	-	10.794.729
Finansal yükümlülükler	**126.813.028**	**447.132.432**	**11.280**	**573.956.740**
Banka kredileri	126.813.028	35.376.149	11.280	162.200.457
İlişkili taraflara finansal borçlar	-	145.293.574	-	145.293.574
Ticari borçlar	-	162.843.927	-	162.843.927
İlişkili taraflara borçlar	-	97.429.159	-	97.429.159
Diğer borçlar	-	6.189.623	-	6.189.623

38. Finansal Araçlardan Kaynaklanan Risklerin Niteliği ve Düzeyi (Devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

(b.3.3) Diğer fiyat riskleri

Grup, hisse senedi yatırımlarından kaynaklanan hisse senedi fiyat riskine maruz kalmaktadır. Hisse senetleri yatırımları, ticari amaçlardan ziyade stratejik amaçlar için elde tutulmaktadır. Grup tarafından söz konusu yatırımların faal olarak alım-satımı söz konusu değildir.

Özkaynak fiyat duyarlılığı

Aşağıdaki duyarlılık analizleri raporlama tarihinde maruz kalınan hisse senedi fiyat risklerine göre belirlenmiştir. Raporlama tarihinde, diğer tüm değişkenlerin sabit ve değerleme yöntemindeki verilerin %10 oranında fazla / az olması durumunda:

- 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, hisse senedi yatırımları, satılmaya hazır varlıklar olarak sınıflandırıldığı ve elden çıkarılmadığı ya da değer düşüklüğüne uğramadığı sürece, net kar / zarar etkilenmeyecektir.

39. Finansal Araçlar (Gerçeğe Uygun Değer ve Finansal Riskten Korunma Muhasebesi Çerçevesindeki Açıklamalar)

Finansal Araçlar Kategorileri

31 Aralık 2016	Etkin faiz yöntemi ile değerlenen finansal varlık ve yükümlülükler	Krediler ve alacaklar	Satılmaya hazır finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler	Defter değeri	Not
Finansal varlıklar	**1.079.205.270**	**448.011.694**	**42.914**	**-**	**1.527.259.878**	
Nakit ve nakit benzerleri	971.426.420	-	-	-	971.426.420	6
Ticari alacaklar	-	307.110.111	-	-	307.110.111	10
İlişkili taraflardan alacaklar	-	140.901.583	-	-	140.901.583	37
Finansal yatırımlar	107.778.850	-	42.914	-	107.821.764	7
Finansal yükümlülükler	**620.277.824**	**-**	**-**	**-**	**620.277.824**	
Finansal borçlar	292.965.262	-	-	-	292.965.262	8
Ticari borçlar	161.103.182	-	-	-	161.103.182	10
İlişkili taraflara borçlar	166.209.380	-	-	-	166.209.380	37

39. Finansal Araçlar (Gerçeğe Uygun Değer ve Finansal Riskten Korunma Muhasebesi Çerçevesindeki Açıklamalar) (Devamı)

31 Aralık 2015	Etkin faiz yöntemi ile değerlenen finansal varlık ve yükümlülükler	Krediler ve alacaklar	Satılmaya hazır finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler	Defter değeri	Not
Finansal varlıklar	**858.919.731**	**347.512.758**	**42.914**	**-**	**1.206.475.403**	
Nakit ve nakit benzerleri	858.107.391	-	-	-	858.107.391	6
Ticari alacaklar	-	252.793.015	-	-	252.793.015	10
İlişkili taraflardan alacaklar	-	94.719.743	-	-	94.719.743	37
Finansal yatırımlar	812.340	-	42.914	-	855.254	7
Finansal yükümlülükler	**567.767.117**	**-**	**-**	**-**	**567.767.117**	
Finansal borçlar	307.494.031	-	-	-	307.494.031	8
Ticari borçlar	162.843.927	-	-	-	162.843.927	10
İlişkili taraflara borçlar	97.429.159	-	-	-	97.429.159	37

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Kategori 1: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlenmiştir.

- Kategori 2: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci kategoride belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da endirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlenmiştir.

- Kategori 3: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlenmiştir.

		Raporlama tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer seviyesi		
Finansal varlıklar	**31 Aralık 2016**	**Kategori 1**	**Kategori 2**	**Kategori 3**
Satılmaya hazır finansal varlıklar	42.914	-	-	42.914
Toplam	**42.914**	**-**	**-**	**42.914**

		Raporlama tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer seviyesi		
Finansal varlıklar	**31 Aralık 2015**	**Kategori 1**	**Kategori 2**	**Kategori 3**
Satılmaya hazır finansal varlıklar	42.914	-	-	42.914
Toplam	**42.914**	**-**	**-**	**42.914**

40. Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar

Şirket, Yönetim Kurulu'nun 17 Ocak 2017 tarihli toplantısında; cam elyaf üretimi için bir şirket kurulmasına ve yeni kurulacak şirkete %100 iştirak edilmesine karar verilmiştir. 5 Milyon TL sermaye ile yeni kurulan Şişecam Elyaf Sanayii A.Ş.'nin kuruluş işlemleri 31 Ocak 2017 tarihinde tescili ile birlikte tamamlanmıştır.

Şirket Yönetim Kurulu'nun 24 Şubat 2017 tarihli toplantısında; mevcut 1.000.000.000 Türk Lirası olan kayıtlı sermaye tavanının 2.500.000.000 Türk Lirası olarak belirlenmesine, Şirket Esas Sözleşmesinin "Sermaye" başlıklı 6. Maddesinin değiştirilmesi için Sermaye Piyasası Kurulu, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı nezdinde gerekli izinlerin alınmasına ve izinlerin alınmasını takiben değişikliğin, yapılacak ilk Genel Kurul Toplantısında pay sahiplerinin onayına sunulmasına karar verilmiş olup, Sermaye Piyasası Kurulu ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na 27 Şubat 2017 tarihinde başvuru yapılmış, 2 Mart 2017 tarihinde SPK tarafından uygun görülmüştür.

41. Finansal Tabloların Önemli Ölçüde Etkileyen Yada Finansal Tabloların Açık, Yorumlanabilir ve Anlaşılabilir Olması Açısından Açıklanması Gerekli Olan Diğer Hususlar

Finansal Tabloların Onaylanması

Şirket'in 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren döneme ait Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri: II-14.1 No'lu Tebliğ hükümlerine göre hazırlanan bağımsız denetimden geçmiş konsolide finansal tabloları, Denetimden Sorumlu Komite'nin görüşü de dikkate alınarak incelenmiş olup; söz konusu konsolide finansal tabloların faaliyet sonuçlarının gerçek durumunu yansıttığına ve Şirket'in izlediği muhasebe ilkeleri ile Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine uygun ve doğru olduğuna, konsolide finansal raporların Kimyasallar Grubu Mali İşler Direktörü Umut Barış Dönmez ile Bütçe ve Mali Kontrol Müdürü Melek Bala Zaimoğlu tarafından elektronik ortamda imzalanmasına ve Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri kapsamında gerekli bildirimlerin yapılmasına Şirket Yönetim Kurulu'nun 6 Mart 2017 tarihli toplantısında karar verilmiştir.

Soda Sanayii A.Ş.

2016 Yılı Karının Dağıtımı

Sayın Ortaklarımız,

Şirketimiz 2016 yılı hesap dönemini 575.805.383 TL karla kapatmış bulunmaktadır.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) Seri II-14.1 "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanan 2016 yılı konsolide bilançomuzda yer alan 575.805.383 Türk Lirası tutarındaki net karımızın, SPK'nın kar dağıtımına ilişkin düzenlemeleri ve Esas Sözleşmemizin 28. maddesi ve kamuya açıklanan şirketimiz "Kar Dağıtım Politikası"'nda belirtilen esaslara göre aşağıdaki şekilde tefrik edilmesini;

1.	**Net Dönem Karı**	**575.805.383,00**
2.	Birinci Tertip Yasal Yedek	-23.714.076,22
3.	Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-e Maddesi Gereği Özel Fona Alınan Tutar	-
4.	**Net Dağıtılabilir Dönem Karı**	**552.091.306,78**
5.	Yıl İçinde Yapılan Bağışlar	324.422,34
6.	**Birinci Temettünün Hesaplanacağı Bağışlar Eklenmiş Net Dağıtılabilir Dönem Karı**	**552.415.729,12**
7.	**Ortaklara Birinci Temettü**	
-	Nakit	200.000.000,00
-	Bedelsiz	77.000.000,00
	Toplam Temettü	**277.000.000,00**
8.	İkinci Tertip Yasal Yedek	-16.250.000,00
9.	**Olağanüstü Yedek**	**258.841.306,78**

Mevcut çıkarılmış sermayenin; % 26,66666 oranına tekabül eden 200.000.000 Türk Lirası tutarındaki brüt temettünün nakden, % 10,26666 oranına tekabül eden 77.000.000 Türk Lirası tutarındaki temettünün ise bedelsiz pay olarak dağıtılmasını, stopaja tabi olan pay sahiplerimize ise nakit kar payı üzerinden gelir vergisi stopajı yapıldıktan sonra net ödenmesini, nakit temettü ödeme tarihinin 30 Mayıs 2017 olarak belirlenmesini ve bedelsiz payların ise yasal süresinde dağıtılması hususlarını,

Görüş ve onaylarınıza sunarız.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Ahmet Kırman

Yönetim Kurulu Başkanı

SODA SANAYİİ A.Ş.

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM RAPORU

BÖLÜM I - KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI

Bu beyan, Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) 03.01.2014 tarih ve 28871 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, Seri: II-17.1 sayılı "Kurumsal Yönetim Tebliği" ile belirlenen "Kurumsal Yönetim İlkeleri" çerçevesinde; pay sahipleri, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık, menfaat sahipleri ile ilişkilerin düzenlenmesi ve Yönetim Kurulu ile ona bağlı olarak çalışan komite ve yöneticilerin görev, yetki ve sorumluluklarının belirlenmesi konularında, Soda Sanayii Anonim Şirketi (Şirket)'in aşağıda belirtilen sorumluluklarını ifade etmektedir.

Bir Şişecam Topluluğu ve Türkiye İş Bankası Kuruluşu olarak 1969 yılında kurulan Soda, soda ürünleri ve krom kimyasalları sektörlerinde etkinlik göstermektedir. Soda, Mersin'deki Soda Fabrikasında ürettiği ve Bulgaristan'daki iştiraki Solvay Sodi'den aldığı Soda Kimyasallarını yurtiçi ve yurtdışında başta cam, tekstil, deterjan, kimya, gıda ve yem olmak üzere birçok sanayi sektörünün kullanımına sunmaktadır.

Bulgaristan'da kurulu Satış Şirketimiz Şişecam Bulgaria Ltd., Solvay Sodi'den aldığı Soda Kimyasallarını Bulgaristan içinde ve dışında bulunan çeşitli müşterilerinin kullanımına sunmaktadır.

Bosna Hersek'te kurulu Bağlı ortaklığımız Şişecam Soda Lukavac d.o.o.'da üretilen Soda Kimyasalları ağırlıklı olarak ihraç edilmektedir.

Krom Kimyasalları alanında da dünyanın sayılı üreticileri arasında bulunan Soda, Mersin'deki Kromsan Fabrikası'nda ürettiği ve 2005 yılında ortağı olduğu ve 2011 yılı sonunda tamamını satın aldığı İtalya'daki Cromital S.p.A. firmasından sağladığı bazik krom sülfat, kromik asit, sodyum sülfür ve sodyum sülfidrat ürünlerini, yurtiçi ve yurtdışında deri, ağaç emprenye, kimya ve kağıt gibi önemli sanayi sektörlerinin hizmetine sunmaktadır.

Şirket, Soda sektöründe dünyanın en büyük ilk 10, Avrupa'nın en büyük ilk 4 tedarikçisi arasında yer alırken, Krom Kimyasalları alanında da lider üretici konumunu sürdürmektedir. Bu konumu gereği olarak, yönetim anlayışını, eşitlik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk ilkeleri üzerine kurmuştur. Soda bugün ulaştığı boyutlarla, ihtisaslaşması ve rekabet gücü yüksek faaliyetleriyle sahasında Avrupa'nın ve Dünyanın seçkin üreticileri arasında bulunması, üstlenmiş olduğu bu yönetim anlayışının en açık kanıtıdır.

Şirket, verim artışı ve maliyet düşüşünde sürekliliğe büyük önem vermekte ve bu hedeflerini modernizasyon ve Ar-Ge yatırımlarıyla destekleyerek gerçekleştirmektedir.

Çevre ve çalışan sağlığı konusunda da üst düzey duyarlılığa sahip olan Soda, bu konudaki etkinliklerini, gelişmiş ülkelerin kimya sektörlerince gönüllülük esasına dayalı olarak uygulanan Üçlü Sorumluluk Sistemi kapsamında yürütmektedir.

Şirketi bugünlere taşıyan çağdaş yönetim ve sanayicilik ilkeleri, yüksek kurumsallaşma düzeyi, pazara ve Ar-Ge'ye odaklılık, büyüme, verimlilik artışı, ürün ve servis kalitesi gibi hususlar, geleceğin daha güçlü Soda'sının temel dayanaklarını oluşturmaktadır. Soda, kurumsal yönetim ilkelerini benimseyerek bu konumunu daha da güçlendirmeyi hedeflemektedir. Şirketimiz, kurumsal yönetim uygulamalarında, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) düzenlemelerine uyuma azami özeni göstermektedir. 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren faaliyet döneminde Kurumsal Yönetim Tebliği ekinde yer alan ve henüz tam olarak uyum sağlanamayan prensipler, mevcut durum itibariyle bugüne kadar menfaat sahipleri arasında herhangi bir çıkar çatışmasına yol açmamıştır.

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren faaliyet döneminde Kurumsal Yönetim Tebliği ekinde yer alan Kurumsal Yönetim İlkelerinden Şirket açısından uygulanması zorunlu olmayan ilkelere ilişkin açıklamalara raporun ilgili bölümlerinde yer verilmiş olup, dönem içinde Kurumsal Yönetim İlkelerine uyum konusunda yapılan ve özellik arz eden çalışmalar aşağıda özetlenmiştir.

1) Şirket, son 5 yılan ait temettü ödeme tarihleri ve sermaye artırım tarihçesini Türkçe ve İngilizce internet sitesi aracılığıyla kamuya açıklamıştır.

2) Yönetim Kurulu Üyelerinin görevleri esnasında kusurları ile şirkette sebep olabilecekleri zararlar için Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi ile ''Yönetici Sorumluluk Sigortası'' kapsamında sigorta poliçesi düzenletmiştir.

3) Pay ve menfaat sahiplerinin daha etkin bir şekilde bilgi almalarını sağlamaya yönelik olarak Şirket kurumsal internet sitesinin kapsam ve içeriğinin genişletilmesine yönelik çalışmalar yapılmış ve bu kapsamda da, pay sahipliği haklarının kullanımını etkileyebilecek yatırımcı sunumları, yatırımcı takvimi, sıkça sorulan sorular ve benzeri nitelikteki bilgi ve açıklamalar güncel olarak dönem içerisinde şirketin kurumsal internet sitesinde pay sahiplerinin kullanımına sunulmuştur.

4) 2016 yılı içinde tüm ilişkili taraf işlemleri ve işlem esasları toplu olarak Yönetim Kurulu'na sunulmuştur. 2016 yılı içinde bağımsız üyelerin onaylamadığı için Genel Kurul onayına sunulması gereken herhangi bir ilişkili taraf işlemi veya önemli nitelikte işlem olmamıştır.

Bu bağlamda, Şirket'in 2016 yılı Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu; SPK'nın 27 Ocak 2014 tarih ve 2014/2 sayılı Haftalık Bülteninde yayımlanan 2/35 sayılı kararı ile belirlenen formata uygun olarak hazırlanmış ve aşağıda bölümler halinde sunulmuştur.

BÖLÜM II - PAY SAHİPLERİ

2.1. Yatırımcı İlişkileri Bölümü

Sermaye Piyasası Mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerin mevzuatla belirlenen kurallar çerçevesinde yerine getirilebilmesi ve faaliyetlerin daha etkin bir şekilde sürdürülebilmesi amacıyla, merkezi bir anlayış benimsenmiş ve Ana Şirket bünyesinde buna uygun bir yapılanmaya gidilmiştir.

Buna göre Şirketimizin Türk Ticaret Mevzuatı ve Sermaye Piyasası Mevzuatından kaynaklanan tüm yükümlülükleri, öteden beri SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri doğrultusunda, Ana Şirket Mali İşler Başkanı Mustafa Görkem Elverici'ye bağlı "Yatırımcı İlişkileri Bölümü"nün gözetim, yönlendirme ve koordinasyonu altında yerine getirilmekte olup, bu kapsamda, SPK'nın II- 17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 11. maddesi gereğince, Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey Lisansına sahip olan Asuman Durak Bölüm Yöneticisi, Mali İşler Direktörü Umut Barış Dönmez bölüm sorumlusu olarak görevlendirilmiş ve bu görevlendirme 23 Mart 2016 tarihinde KAP aracılığıyla kamuya açıklanmıştır.

Yatırımcı İlişkileri Bölümü, başta bilgi alma ve inceleme hakkı olmak üzere pay sahipliği haklarının korunması ve kullanılmasının kolaylaştırılmasında etkin rol oynamakta ve aşağıdaki görevleri yerine getirmektedir:

a. Yatırımcılar ile Şirket arasında yapılan yazışmalar ile diğer bilgi belgelere ilişkin kayıtlar sağlıklı, güvenli ve güncel olarak tutulmaktadır.
b. Şirket pay sahiplerinin Şirket ile ilgili yazılı bilgi talepleri yanıtlanmaktadır.
c. Genel kurul toplantısının yürürlükteki mevzuata, esas sözleşmeye ve diğer Şirket düzenlemelerine uygun olarak yapılması sağlanmaktadır.
d. Genel kurul toplantısında, pay sahiplerinin yararlanabileceği dokümanlar hazırlanmaktadır.
e. Kurumsal yönetim ve kamuyu aydınlatma ile ilgili her türlü husus dahil olmak üzere Sermaye Piyasası Mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesini gözetmektedir.

Birim, dönem içerisinde yürüttüğü faaliyetler ile yatırımcıların önemli sayılabilecek görüş ve önerileri ile aracı kurumların şirket hakkında yaptığı yorum ve değerlendirmeler hakkındaki raporunu dönemsel olarak Yönetim Kurulu'na sunmaktadır.

Yerli ve yabancı aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketlerinin analist ve fon yöneticileriyle Şirket merkezinde birebir toplantı ve telekonferans görüşmeleri yapılmakta, Bölüm'e ulaşan bilgi talepleri karşılanmaktadır. Pay sahipleri, doğrudan Yatırımcı İlişkileri Bölümü çalışanlarıyla iletişime geçerek ya da gerek Bölüm'ün e-posta adresi gerekse internet sitesinde yer alan iletişim formu vasıtasıyla bilgi talebinde bulunabilmektedir. Yazılı ve sözlü olarak gelen bilgi talepleri ve verilen cevaplara ilişkin gerekli kayıtlar, Yatırımcı İlişkileri Bölümü tarafından düzenli olarak tutulmaktadır.

Pay sahipliği haklarının kullanımını etkileyebilecek nitelikteki bilgi ve açıklamalar güncel olarak Şirketin kurumsal internet sitesinde pay sahiplerinin kullanımına sunulmaktadır.

2016 yılı içerisinde yatırımcılara Şirket faaliyetleri hakkında detaylı bilgi aktarmak amacıyla yapılan çalışmalar aşağıda özetlenmiştir.

- 2016 yılında hisse ve bono yatırımcılarına yönelik Bank of America Merrill Lynch (Miami), Citi (Frankfurt&Paris), BGC (Londra), Bank of America Merrill Lynch (Londra&New York), Ak Yatırım (İstanbul), BNP Paribas (Londra), HSBC (Londra), Goldman Sachs (Londra), Is Yatırım (Amerika, Avrupa), Raiffesen (Londra) konferanslara katılınmış, Şirketimiz Merkezinde de yapılan yatırımcı toplantıları da dahil olmak üzere toplamda 300'ün üzerinde görüşme yapılmıştır.

- 2016 yılı içerisinde Mart ve Ağustos aylarında yatırımcılar ve analistlerle 2015 yıl sonu ve 2016 ilk yarı sonuçlarının değerlendirildiği webcast aracılığıyla toplu telekonferanslar gerçekleştirilmiştir.

Yatırımcı İlişkileri Bölüm sorumlularının yanı sıra, Mali İşler Direktörlüğü'ne bağlı olarak görev yapan Bütçe ve Mali Kontrol Müdürü Bala Zaimoğlu ve Muhasebe Müdürü Ahmet Bayraktaroğlu gerek görülen ve ihtiyaç duyulan konularda Yatırımcı İlişkileri Bölümü'nde görevlendirilebilmektedir.

2.2. Pay Sahiplerinin Bilgi Edinme Haklarının Kullanımı

Pay sahiplerinin bilgi alma ve inceleme hakkının kullanımında, pay sahipleri arasında ayrım yapılmamaktadır. Her pay sahibinin bilgi alma ve inceleme hakkı vardır. Esas Sözleşmede bilgi alma haklarını kısıtlayan bir düzenleme bulunmamaktadır.

2016 yılı içinde yatırımcılar ve pay sahiplerinin yazılı ve sözlü bilgi talepleri Sermaye Piyasası Mevzuatı, SPK düzenleme ve kararlarına uygun olarak yanıtlanmış, ilgili bilgi ve dokümanlar gizli veya ticari sır niteliğinde olanlar hariç olmak üzere, eşitlik prensibi gözetilerek, yatırımcı ve pay sahipleri ila paylaşılmıştır.

Yürürlükteki mevzuat çerçevesinde, pay sahiplerinin bilgi edinme haklarının genişletilmesi ve haklarının sağlıklı olarak kullandırılabilmesi amacıyla, Şirket kurumsal internet sitesi etkin olarak kullanılmaktadır. Bu kapsamda, Şirket'in www.sisecamkimyasallar.com kurumsal internet sitesinde Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin ve düzenleyici otoritelerin öngördüğü bilgi ve belgeler pay sahiplerinin kullanımına Türkçe ve İngilizce olarak sunulmaktadır.

Şirket esas sözleşmesinde özel denetçi atanması talebi henüz bireysel bir hak olarak düzenlenmemiştir. Özel denetçi tayinine ilişkin dönem içerisinde herhangi bir talep olmamıştır.

2.3. Genel Kurul Toplantıları

Genel Kurul toplantı ilanı, mümkün olan en fazla sayıda pay sahibine ulaşmayı sağlayacak şekilde, Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP), Elektronik Genel Kurul Sistemi (EGKS), Şirket kurumsal internet sitesi ile Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde Genel Kurul toplantı tarihinden asgari üç hafta önceden yapılmaktadır. Ayrıca, genel kurul toplantısı öncesinde, gündem maddeleri ile ilgili olarak "bilgilendirme dokümanı" hazırlanmakta ve kamuya duyurulmaktadır. Tüm ilan ve bildirimlerde Türk Ticaret Kanunu (TTK), Sermaye Piyasası Mevzuatı, SPK düzenleme ve kararları ile Esas Sözleşme'ye uyulmaktadır.

Yapılan bildirimlerde; toplantı günü ve saati, tereddüt yaratmayacak şekilde toplantı yeri, gündem, davetin hangi organ tarafından yapıldığı, faaliyet raporu ile mali tabloların, diğer genel kurul evrakının ve dokümanının hangi adreste incelenebileceği açıkça belirtilmiştir. Bu kapsamda, faaliyet raporu, finansal raporlar, gündem maddelerine dayanak teşkil eden diğer belgeler ve kâr dağıtım önerisi genel kurul toplantısına davet için yapılan ilân tarihinden itibaren, şirketin merkezi ile elektronik ortam dâhil, pay sahiplerinin en rahat şekilde ulaşabileceği yerlerde incelemeye açık tutulmuştur.

Bunların yanı sıra, aşağıdaki hususlar dikkat çekecek şekilde Şirket'in www.sisecamkimyasallar.com adresindeki kurumsal internet sitesinde, "Yatırımcı İlişkileri Bölümü" altında yer alan ''Kurumsal Kimlik ve Yönetim'' bölümü içerisinde "Genel Kurul Duyuru ve Dokümanları" başlığı altındaki "Bilgilendirme Dokümanları" bölümünde pay sahiplerinin bilgisine sunulmuştur.

a. Açıklamanın yapıldığı tarih itibariyle şirketin ortaklık yapısını yansıtan toplam pay sayısı ve oy hakkı, şirket sermayesindeki imtiyazlı pay grubunu temsil eden pay sayısı ve oy hakkı ile imtiyazların niteliği hakkında bilgi,

b. Şirketin ve bağlı ortaklıklarının geçmiş hesap döneminde gerçekleşen veya gelecek hesap döneminde planladığı, şirket faaliyetlerini önemli ölçüde etkileyecek yönetim ve faaliyetlerinde bir değişiklik olmadığına dair bilgi,

c. Yönetim kurulu üyelerinin azil ve değiştirme gerekçeleri ile birlikte adayların; özgeçmişleri, son on yıl içerisinde yürüttükleri görevler, şirket ve şirketin ilişkili tarafları ile ilişkisinin niteliği ve önemlilik düzeyi, bağımsızlık niteliğine sahip olup olmadığı ve benzeri hususlar hakkında bilgi.

Genel Kurul gündemi hazırlanırken, her teklifin ayrı bir başlık altında verilmiş olmasına dikkat edilir ve gündem başlıkları açık ve farklı yorumlara yol açmayacak şekilde ifade edilir. Gündemde "diğer", "çeşitli" gibi ibarelerin yer almamasına özen gösterilmektedir.

Gündem hazırlanırken, pay sahiplerinin Şirketin Yatırımcı İlişkileri Bölümü'ne yazılı olarak iletmiş olduğu ve gündemde yer almasını istedikleri konular, Yönetim Kurulu tarafından dikkate alınmaktadır. Dönem içinde bu konuda herhangi bir talep olmamıştır.

Genel Kurul toplantılarının, pay sahipleri arasında eşitsizliğe yol açmayacak ve pay sahiplerinin mümkün olan en az maliyetle katılımını sağlayacak şekilde gerçekleştirilmesine azami özen gösterilmektedir. Bu kapsamda, Genel Kurul saatleri, trafik, ulaşım ve benzeri çevresel etkenler de dikkate alınarak belirlenmektedir. Elektronik genel kurul uygulaması da, pay sahiplerinin toplantılara katılım imkânını artırıcı bir uygulama olarak değerlendirilmektedir.

Genel kurul toplantısında, gündemde yer alan konuların tarafsız ve ayrıntılı bir şekilde, açık ve anlaşılabilir bir yöntemle aktarılması konusuna toplantı başkanı özen göstermiş, pay sahiplerine eşit şartlar altında düşüncelerini açıklama ve soru sorma imkânı verilmiştir. Genel kurul toplantısında ortaklarca sorulan ve ticari sır kapsamına girmeyen her soru doğrudan genel kurul toplantısında cevaplandırılmaktadır. Sorulan sorunun gündemle ilgili olmaması veya hemen cevap verilemeyecek kadar kapsamlı olması halinde, sorulan soru Yatırımcı İlişkileri Bölümü tarafından en kısa sürede yazılı olarak cevaplandırılmaktadır. Ancak, 2016 yılında yapılan olağan genel kurul toplantısında cevaplandırılmak üzere herhangi bir soru sorulmamıştır.

Yönetim kontrolünü elinde bulunduran pay sahiplerinin, yönetim kurulu üyelerinin, idari sorumluluğu bulunan yöneticilerin ve bunların eş ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarının, ortaklık veya bağlı ortaklıkları ile çıkar çatışmasına neden olabilecek önemli bir işlem yapması ve/veya ortaklığın veya bağlı ortaklıklarının işletme konusuna giren ticari iş türünden bir işlemi kendi veya başkası hesabına yapması ya da aynı tür ticari işlerle uğraşan bir başka ortaklığa sorumluluğu sınırsız ortak sıfatıyla girmesi durumunda; söz konusu işlemler, genel kurulda konuya ilişkin ayrıntılı bilgi verilmek üzere ayrı bir gündem maddesi olarak konulmakta ve genel kurul tutanağına işlenmektedir.

Yönetim Kurulu üyelerinin Türk Ticaret Kanunu'nun 395. ve 396. Maddeleri kapsamında yaptıkları muameleler genel kurulun bilgisine sunulmaktadır.

Gündemde özellik arz eden konularla ilgili gerekli bilgilendirmeleri yapabilmek ve soruları cevaplandırmak üzere Yönetim Kurulu üyeleri, ilgili diğer kişiler, finansal tabloların hazırlanmasında sorumluluğu bulunan yetkililer ve denetçiler Genel Kurul toplantısında hazır bulunmaktadır.

Şirket'in, yönetim ve faaliyet organizasyonunda önemli bir değişikliğin söz konusu olması halinde, mevzuat dahilinde kamuya açıklama yapılmaktadır.

Bu kapsamda, Şirket Yönetim Kurulu Üyesi Zeynep Hansu Uçar'ın 04 Ağustos 2016 tarihi itibariyle Şirket Yönetim Kurulu Üyeliğinden istifa etmesi, mevzuat dahilinde 05 Ağustos 2016 tarihinde Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP)'ta açıklanmıştır.

SPK düzenlemelerinde tanımlanan önemli nitelikteki işlemler ile ilişkili taraf işlemlerinde, üçüncü kişiler lehine teminat, rehin ve ipotek verilmesine ilişkin işlemlerde Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyulacağı hususuna ilişkin olarak Şirket Esas Sözleşmesi'nde düzenleme yapılmıştır.

Bu kapsamda dönem içinde;

Şirketimiz Yönetim Kurulu'nun 30 Haziran 2016 tarihli toplantısında; Bağlı ortaklıklarımızdan Bosna Hersek'te faaliyet gösteren Şişecam Soda Lukavac'ın IFC'den 10 Milyon USD tutarında kredi alınmasını temin etmek amacıyla Şirketimiz ile ana şirket Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.'nin müşterek ve müteselsilen garantör olunmasına karar verilmiştir. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla kredinin 2,1 Milyon USD'si kullanılmıştır.

Şirket'in Olağan Genel Kurulunda paydaşlar, dönem içinde yapılan bağışlar hakkında bilgilendirilip, yeni dönemde uygulanacak olan bağış sınırı için onay alınmaktadır. 23 Mart 2016 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul toplantısında 2016 yılı için bağış sınırı 1.975.000 Türk Lirası olarak belirlenmiş olup, bu kapsamda 2015 yılı içerisinde 61.977 Türk Lirası tutarında bağış ve yardım gerçekleştirilmiştir.

Genel Kurul toplantıları medya dahil kamuya açık olarak yapılmaktadır. Genel Kurul toplantımız Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından görevlendirilen Bakanlık Temsilcisi gözetiminde yapılmaktadır. Şirket'in kurumsal internet sitesinde yer alan Genel Kurul tutanakları ayrıca Şirket merkezinde de pay sahiplerinin incelemesine açık tutulmaktadır.

Dönem içinde, ilişkili taraf işlemleri ve üçüncü kişiler lehine verilen teminat, rehin ve ipotekler hakkında ayrı bir gündem maddesi ile Genel Kurul'a bilgi verilmektedir.

Dönem içinde; 23 Mart 2016 tarihinde yapılan 2015 yılına ilişkin Olağan Genel Kurul toplantısı %80,47 nisapla toplanmıştır.

Genel Kurul toplantılarına ilişkin olarak yapılan ilan ve duyurularda;

a) Genel Kurul gündemi, toplantı yeri, tarihi, saati ve Genel Kurul toplantısında kendisini fiziki ortamda vekil vasıtasıyla temsil ettirecekler için vekaletname formu ve vekaletnamelerin düzenlenme esasları,

b) Genel kurul toplantılarının fiziki ve elektronik ortamda yapılacağı ve elektronik ortamda yapılacak genel kurul toplantılarında temsilci tayin etme, öneride bulunma, görüş açıklama ve oy verme işlemleri Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) tarafından sağlanan Elektronik Genel Kurul Sistemi (EGKS) üzerinden yapılacağı ve genel kurula elektronik ortamda şahsen veya temsilcileri aracılığıyla katılmak isteyen hak sahiplerinin bu tercihlerini EGKS esaslarına uygun olarak yapılacağı,

c) Fiziki ortamda Genel Kurula katılmak isteyen pay sahiplerinin, Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) sisteminde yer alan "Pay Sahipleri Listesi"nde kayıtlı olan paylarına ilişkin haklarını şahsen veya temsilcileri aracılığıyla kullanmak istemeleri durumunda kimlik veya vekaletnamelerini ibraz etmeleri gerektiği,

d) Yıllık faaliyet raporu dahil finansal tablolar, Bağımsız Dış Denetleme Kuruluşu Raporları, Yönetim Kurulu'nun kar dağıtım önerisi, Esas Sözleşme değişikliği yapılacaksa tadil metninin eski ve yeni şeklinin Genel Kurul toplantı tarihinden asgari üç hafta önce Şirket Merkezi'nde ve Şirket'in kurumsal internet sitesinde ortakların tetkikine hazır bulundurulacağı,

belirtilmektedir.

2.4. Oy Hakları ve Azlık Hakları

Şirket Esas Sözleşmesinde oy haklarının kullanımına yönelik bir imtiyaz bulunmamaktadır. Şirket Esas Sözleşmesi uyarınca her pay bir oy hakkı vermektedir. Karşılıklı iştirak ilişkisi, beraberinde bir hâkimiyet ilişkisini de getiriyorsa, karşılıklı iştirak içerisinde bulunan şirketler, nisap oluşturmak gibi, çok zaruri durumlar ortaya çıkmadıkça, karşılıklı iştirak ilişkisi içerisinde bulundukları Şirket'in Genel Kurul'larında oy haklarını kullanmazlar.

Soda Sanayii A.Ş.'nin karşılıklı iştirak ilişkisi bulunmamaktadır.

Şirket oy hakkının kullanılmasını zorlaştırıcı uygulamalardan kaçınmakta ve yurtdışı da dahil olmak üzere her pay sahibine oy hakkını en kolay ve uygun şekilde kullanma fırsatı sağlamaktadır.

Azlık haklarının kullandırılmasına azami özen gösterilmektedir. Ancak, azlık hakları, esas sözleşme ile sermayenin yirmide birinden daha düşük bir miktara sahip olanlara tanınmamış, Şirket mevzuatta halka açık şirketler için öngörülmüş olan oranları aynen benimsemiştir. Blok hissedarın çıkarlarının Şirket çıkarları ile çeliştiğine dair herhangi bir bulgu bulunmamaktadır.

2.5. Kar Payı Hakkı

Şirketin Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu, Vergi Kanunları ve şirketin tabi olduğu sair mevzuat ile Esas Sözleşme hükümleri dikkate alınarak belirlenen belirli ve tutarlı bir kâr dağıtım politikası vardır. Bu politika, genel kurul toplantısında pay sahiplerinin onayına sunulmuş, faaliyet raporunda yer almış ve şirketin internet sitesinde kamuya açıklanmıştır.

Şirketin kâr dağıtım politikası yatırımcıların şirketin gelecek dönemlerde elde edeceği kârın dağıtım usul ve esaslarını öngörebilmesine imkân verecek açıklıkta asgari bilgileri içermektedir. Aşağıda tam metni sunulan kâr dağıtım politikasında pay sahiplerinin menfaatleri ile şirket menfaati arasında dengeli bir politika izlenmektedir.

Kar Dağıtım Politikası;

Şirketimizin kar dağıtım politikası; Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu, Vergi Kanunları ve şirketin tabi olduğu sair mevzuat ile Esas Sözleşme hükümleri dikkate alınarak belirlenmiştir.

Buna göre;

a) Şirketimiz, Sermaye Piyasası Mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde yılsonlarında hesaplanan dağıtılabilir net dönem karının asgari %50'sini nakit ve/veya bedelsiz pay şeklinde kar payı olarak dağıtmayı benimsemektedir. Ekonomik koşullar, yatırım planları ve nakit pozisyonu gibi hususlar dikkate alınarak, Ortaklar Olağan Genel Kurulu hedeflenen orandan farklı bir dağıtım yapılmasına karar verebilir.

b) Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri ile Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde öngörülen detayları da içeren Yönetim Kurulumuzun kar dağıtım teklifleri; yasal sürelerinde Kamuyu Aydınlatma Platformu, şirketimiz internet sitesi ve faaliyet raporu aracılığıyla kamuya duyurulur.

c) Genel Kurul'da alınacak karara bağlı olarak dağıtılacak nakit kar payları Genel Kurulda kararlaştırılan tarihte ödenir. Bedelsiz pay şeklinde dağıtılacak kar paylarına ilişkin işlemler ise, Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerinde öngörülen yasal süre içerisinde tamamlanır.

d) Kar dağıtım politikası çerçevesinde kar payları, dağıtım tarihi itibariyle mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın eşit olarak dağıtılır.

e) Yönetim Kurulu'nun, Genel Kurul'a karın dağıtılmamasını teklif etmesi halinde, bunun nedenleri ile dağıtılmayan karın kullanım şekline ilişkin bilgi Genel Kurul toplantısında pay sahiplerine sunulur.

f) Kar dağıtım politikasında pay sahiplerinin menfaatleri ile şirket menfaatleri arasında dengeli bir politika izlenir.

g) Kardan pay alma konusunda imtiyazlı hisse bulunmamaktadır.

h) Esas sözleşmemizde kurucu intifa senedi ile Yönetim Kurulu üyelerimize ve çalışanlarımıza kar payı verilmesi uygulaması bulunmamaktadır.

i) Şirket Esas Sözleşmesi'ne göre; Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından yetkilendirilmiş olmak ve Sermaye Piyasası Kanunu'na ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun konu ile ilgili düzenlemelerine uymak kaydı ile kar payı avansı dağıtabilir. Genel Kurul tarafından Yönetim Kurulu'na verilen kâr payı avansı dağıtma yetkisi, yetkinin verildiği yılla sınırlıdır.

2016 yılında, 2015 yılı karından 240 Milyon Türk Lirası tutarında nakit, 90 Milyon Türk Lirası tutarında da bedelsiz pay olmak üzere toplam (240 + 90 =) 330 Milyon Türk Lirası tutarında kar payı dağıtılmıştır.

2.6. Payların Devri

Payların devri hususunda gerek esas sözleşmede gerekse genel kurul kararlarında herhangi bir zorlaştırıcı hüküm veya uygulama bulunmamaktadır.

BÖLÜM III. KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

3.1. Kurumsal İnternet Sitesi ve İçeriği

Şirket'in, pay sahipleri ile olan ilişkilerini daha etkin ve hızlı şekilde sürdürebilmek, hissedarlarla sürekli iletişim içinde olmak amacıyla, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin öngördüğü şekilde www.sisecamkimyasallar.com adresindeki kurumsal internet sitesi aktif olarak kullanılmakta ve burada yer alan bilgiler sürekli güncellenmektedir. Şirket kurumsal internet sitesinde yer alan bilgiler, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılmış olan açıklamalar ile aynı içerikte olmakta, çelişkili veya eksik bilgi içermemektedir.

Şirket'in www.sisecamkimyasallar.com kurumsal internet sitesinde Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanan; mevzuat uyarınca açıklanması zorunlu bilgilerin yanı sıra; faaliyet alanları, ürünler, yıllık ve ara dönem faaliyet raporları, finansal raporlar, kurumsal yönetim uyum raporu, Şirket Esas Sözleşmesi, ticaret sicil bilgileri, ortaklık yapısı, genel kurul toplantı gündemleri, genel kurul toplantı tutanakları, genel kurul toplantısında hazır bulunanlar listesi, vekaleten oy kullanma formu, izahname ve halka arz sirküleri, etik kurallar, bilgilendirme politikası, birleşme ve bölünmelere ilişkin duyurular, özel durum açıklamaları, yönetim kurulu üyeleri, yönetim kurulu komitelerinin kuruluş ve çalışma esasları, ara dönem denetim raporları, bağış politikası, rüşvet ve yolsuzluk ile mücadele politikası, üst düzey yönetici ücret politikası, güncel duyurular, yatırımcı sunumları, kar dağıtım politikası ve sıkça sorulan sorulara ilişkin cevaplara yer verilir. Bu kapsamda, en az son 5 yıllık bilgilere Şirket kurumsal internet sitesinde yer verilmektedir.

Şirketin ortaklık yapısı; dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile %5'ten yüksek paya sahip olan gerçek kişi pay sahiplerinin isimleri, pay miktarı ve oranlarını gösterecek şekilde üçer aylık dönem sonlarında güncellenerek kurumsal internet sitesinde açıklanmaktadır.

Şirketin 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 750.000.000 TL tutarındaki çıkarılmış sermayesinin % 60,65'i Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.'ye aittir.

Şirketin yönetim kontrolüne sahip ortağı Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş olup, bu rapor tarihi itibariyle, yönetim kontrolüne sahip ortağın sermaye yapısında %5'ten yüksek paya sahip gerçek kişi pay sahibi bulunmamaktadır.

3.2. Faaliyet Raporu

Faaliyet Raporu, Şirket'in faaliyetleri hakkında kamuoyunun tam ve doğru bilgiye ulaşmasını sağlayacak ayrıntıda hazırlanmaktadır. 2016 yılı hesap dönemine ait yıllık faaliyet raporu, Türk Ticaret Kanunu'nun 516'ncı maddesinin üçüncü fıkrasına, 518'inci maddesine dayanılarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın hazırladığı "Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporunun Asgari İçeriğinin Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik" hükümleri ile SPK'nın "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"nin 8.maddesinde belirtilen asgari içerikte hazırlanmış ve bağımsız denetimden geçirilmiştir.

Bu kapsamda yıllık faaliyet raporunda;

a. Raporun dönemi, ortaklığın unvanı, ticaret sicil numarası, iletişim bilgilerine,
b. Dönem içinde yönetim kurulunda ve komitelerde görev alan başkan ve üyelerin isimlerine,
c. Şirketin bağlı ortaklıklarının faaliyet gösterdiği sektörler ve bu sektörler içerisindeki yerleri hakkında bilgiye,
d. Şirket birimlerinin nitelikleri, faaliyet ve performanslarına ilişkin genel açıklamalara ve yıl içinde görülen gelişmelere,
e. Yatırımlardaki gelişmeler ve teşviklerden yararlanma durumuna,
f. Dönem içinde esas sözleşmede yapılan değişiklikler ve nedenlerine,
g. Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporu'na,
h. İlişkili taraf işlemlerine ilişkin bilgilere,
i. Finansal tablolarda yer almayan ancak kullanıcılar için faydalı olacak diğer hususlara,
j. Şirketin organizasyon, sermaye ve ortaklık yapısına,
k. Personel ve işçilere sağlanan menfaatler ve personel sayısı bilgilerine,
l. Şirket genel kurulunca verilen izin çerçevesinde yönetim kurulu üyelerinin, Topluluk içi/dışı ayrımı yapılmak suretiyle, dışarıda aldığı görevler hakkında bilgiye,
m. Kâr dağıtım politikasına,
n. Finansal durum, kârlılık ve borç ödeme durumlarına ilişkin temel rasyolara,
o. Şirketin finansman kaynakları ve risk yönetim politikalarına,

Mevzuatta belirtilen hususlara ek olarak yıllık faaliyet raporunun ilgili bölümlerinde;

a) Yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin şirket dışında yürüttükleri görevler hakkında bilgi ve yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlığına ilişkin beyanlarına,
b) Yönetim kurulu bünyesinde oluşturulan komitelerin üyeleri, toplanma sıklığı, yürütülen faaliyetleri de içerecek şekilde çalışma esaslarına,
c) Yönetim kurulunun yıl içerisindeki toplantı sayısına ve yönetim kurulu üyelerinin söz konusu toplantılara katılım durumuna,
d) Şirket faaliyetlerini önemli derecede etkileyebilecek mevzuat değişiklikleri hakkında bilgiye,
e) Şirket aleyhine açılan önemli davalar ve olası sonuçları hakkında bilgiye,
f) Çalışanların sosyal hakları, mesleki eğitimi ile diğer toplumsal ve çevresel sonuç doğuran şirket faaliyetlerine ilişkin kurumsal sosyal sorumluluk faaliyetleri hakkında bilgiye,

yer verilmiştir.

BÖLÜM IV - MENFAAT SAHİPLERİ

4.1. Menfaat Sahiplerinin Bilgilendirilmesi

Şirket menfaat sahiplerinin mevzuat ve karşılıklı sözleşmelerle düzenlenen haklarını garanti altına almıştır. Bunun dışındaki durumlarda, menfaat sahiplerinin çıkarları iyi niyet kuralları çerçevesinde ve Şirket imkânları ölçüsünde korunmaktadır. Hakların ihlâli halinde etkili ve süratli bir tazmin imkânı sağlanmıştır.

Menfaat sahipleri, haklarının korunması ile ilgili Şirket politikaları ve prosedürleri hakkında kurumsal internet sitesi de kullanılmak suretiyle yeterli bir şekilde bilgilendirilmektedir.

Şirketin kurumsal yönetim uygulamaları, başta çalışanlar olmak üzere tüm menfaat sahiplerinin yasal ve etik açıdan uygun olmayan işlemlere ilişkin kaygılarını yönetime iletmesine imkân verecek yapıdadır.

Çalışanlar mevzuata aykırı ve etik açıdan uygun olmayan işlemleri Denetimden Sorumlu Komite ve İç Denetim Birimine iletebilmektedir. Menfaat sahiplerinin, yasalara ya da şirketin etik değerlerine uygun olmadığı düşünülen işlemleri bağımsız yönetim kurulu üyelerinden oluşan Denetimden Sorumlu Komite' ye iletebilmeleri amacıyla etik telefon ihbar hattı oluşturulmuştur. Ayrıca, "etik@sisecam.com" e-mail adresi aracılığıyla da şikayetler iletilebilmektedir.

Şirket, detaylı olmamakla birlikte, çalışanlara yönelik yazılı bir tazminat politikasının çerçevesini oluşturmuş ve şirketin internet sitesinden kamuya açıklamıştır.

Ana şirket; çalışanlarla iletişimin artırılması amacıyla kamuoyu tarafından takip edilen hususları da içeren "Kurumsal TV" yayınının yanı sıra, "Şişecam Topluluğu Dergisi" ile "Teknik Bülten" adı altında kurum içi iki periyodik dergi yayınlamaktadır. Ayrıca, kurum içi çalışanların kullanımına sunulan portal aracılığı ile uygulanmakta olan politika, prosedür, talimatlar, sistemlere ilişkin kullanma kılavuzları ve duyurular çalışanların bilgisine sunulmaktadır.

4.2. Menfaat Sahiplerinin Yönetime Katılımı

Şirket çalışanlarının yönetime katılmaları konusunda her türlü iletişim kanalının açık tutulması ve oluşabilecek bütün engellerin ortadan kaldırması esas alınmıştır. Bu amaçla; "Genel Müdüre Mesaj" , '' Etik İletişim Hattı ve Elektronik Posta Adresi'' ile "Fikir Fabrikası" uygulamaları kullanılmaktadır.

Şirket, çalışanlarla sürekli iletişim içerisinde olmak suretiyle, çalışanların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmakta, çalışanların görüş ve önerilerini iletecekleri platformları ve mekanizmaları oluşturmaktadır.

Şirket içerisinde, gerekli durumlarda çalışanlarının katıldığı toplantılar yapılmakta, bu toplantılar şirket üst yönetiminin karar alma sürecinde önemli rol oynamaktadır. Şirketin ilişkide olduğu tüm menfaat sahiplerinin beklenti ve istekleri kurallar çerçevesinde değerlendirilmekte ve sorunlar karşılıklı iletişimle çözümlenmektedir.

Öte yandan, söz konusu model ve mekanizmalar esas sözleşmede yer almamakla beraber Şirket yönetimince oluşturulan "Şişecamlıların Anayasası"'nda yer almaktadır.

4.3. İnsan Kaynakları Politikası

Şirketin insan kaynakları politikası Ana Şirket tarafından yazılı hale getirilmiş olup bu kapsamda hazırlanan yönetmelik ve prosedürler, şirket çalışanlarının kullanımına açık olan portal üzerinden çalışanların bilgisine sunulmuştur.

İşe alım ve kariyer plânlamaları yapılırken eşitlik esas alınmış ve saydamlık sağlanmıştır. Konu ile ilgili olarak kurum içinde oluşturulan "İnsan Kaynakları Sistemleri Yönetmeliği" ve "Tanıma Takdir ve Ödüllendirme Sistemi"nin ilgili maddeleri esas alınarak faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

Mevcut tüm işe alım yöntem ve mecralarını etkin kullanarak yeni mezun ve diğer profesyonelleri kazanmak için faaliyet gösteren İşe Alım Bölümü, üniversite ve benzeri kuruluşlarda çeşitli iletişim faaliyetleri ile bu amacı desteklemektedir.

Şirketin "Performans Yönetim Sistemi" Topluluğun Vizyon, Misyon ve Stratejileri ile bağlantılı olarak çalışmaktadır. Topluluğun 2010 yılında başlattığı Kurumsal Karne uygulaması kişisel hedeflere indirgenmiş olup Başarı Odaklı Performans Kültürü, Başarı Odaklı Kurum Kültürüne dönüştürülmektedir. Performans Yönetim Sistemi'nin temeli; çalışana değer yaratarak, çalışanın yarattığı değeri kurumun gelişim ve sürdürülebilirlik hedeflerine hizmet etmesini sağlamak şeklinde belirlenmiştir.

Kariyer Gelişim Modülü ile çalışanların beklentileri ve organizasyonun gereksinimleri her yıl düzenli olarak tartışılmakta ve stratejik kariyer haritaları ile grup bazlı kariyer ve yedekleme planları hazırlanmaktadır. İlave olarak saat ve aylık ücretli çalışanların katılabileceği Değerlendirme ve Gelişim Merkezi uygulamaları ile yetkinlik haritaları çıkarılmakta, çalışanlara gelişim planları sunulmaktadır.

Şirket bir yandan ihtiyaç duyulan insan kaynağını bünyesine katmayı hedeflerken, diğer yandan mevcut çalışanlarının bağlılığını yüksek tutup olumlu ve rekabetçi çalışma ortamı tesis etmeyi amaçlamaktadır. 2016 yılı içerisinde çalışanlardan özellikle ayrımcılık konusu da dahil olmak üzere herhangi bir şikayet olmamıştır. Çalışanlar ile ilişkiler İnsan Kaynakları Başkanlığı koordinasyonunda yürütülmektedir.

Topluluğun ücret yönetim sistemi, ücret piyasası, mevcut ücret yapısı ve ödeme gücü, bireysel performans ve iş kademesi gibi değişkenlerden oluşmaktadır. İstikrarlı yüksek performansı ödüllendiren piyasa koşulları ile uyumlu ve rekabetçi ücret ve yan haklar stratejileri sistemlerin temelini oluşturmaktadır. Ücret ve yan haklar yönetimi, cinsiyet, din, dil, ırk vb. konularda bir ayrım yapılmaksızın işin gerektirdiği bilgi, beceri ve deneyim kriterleri dikkate alınarak gerçekleştirilir.

Şirket çalışanlarına;
- Güncel, başarıyı ödüllendiren ve rekabetçi bir ücret paketi,
- İhtiyaç ve beklentilere göre esnek ve sürdürülebilir yan haklar paketi,
- İş ve özel yaşam dengesini gözeten sosyal imkanlar,
- Birlikte geliştirilen, iletişime açık ve verimli bir çalışma ortamı,
- Küresel liderliği hedefleyen köklü ve yenilikçi, gelişim ve kariyer imkânı sunmaktadır.

Şişecam Topluluğunda çalışanların pozisyon bazlı yetkinliklerini, mesleki yeterliliklerini, bireysel öğrenme ve gelişim ihtiyaçlarını desteklemek, yeni pozisyonlara hazırlanmalarını sağlamak üzere eğitim ve gelişim faaliyetleri uygulanmaktadır.

Topluluğun kurumsal hedeflerine katkı sağlanması ve insan kaynağı yetkinliklerinin, çalışan bağlılığının geliştirilmesi amacıyla 2015 yılında temelleri atılan Şişecam Akademi, Merkez birimler ve Gruplar ile bir iş ortağı anlayışıyla çalışmakta olup; iş aileleri ve pozisyonlar bazında sunduğu eğitim, gelişim olanaklarını 2016 yılı içerisinde de zenginleştirerek ve yaygınlaştırarak sürdürmüştür.

Bu kapsamda Global Liderlik Modeli temel alınarak oluşturulan "Liderlik Okulu", Müdür, Şef ve Teknisyen/Ustabaşı kademelerinde görev yapmakta olan 450 topluluk çalışanına ulaşmış; Satış Temsilcileri ve Satış Şeflerine yönelik "Satış Okulu" ve geleceğin stratejik insan kaynakları çalışanlarını geliştirecek "İnsan Kaynakları Sertifika Programı" 2016 yılı içerisinde gerçekleştirilen faaliyetler arasındadır.

"İç Eğitmenlik Sertifika Programı" ile Topluluğun değerli bilgi birikiminin hem yeni hem de mevcut çalışanlarımıza aktarılması amaçlanmakta ve bu çerçevede dış firmalar tarafından gerçekleştirilen bazı eğitimlerin iç eğitmenler tarafından verilmesi hedeflenmektedir.

2016 Yılında, beyaz yaka çalışanlar için kişi başı eğitim 31,6 saat ; mavi yaka çalışanlar için kişi başı eğitim 20,7 saat olarak gerçekleşmiştir.

Şirketimize ait işyerlerinde örgütlü olan Petrol-İş Sendikası ile toplu iş sözleşmesinin tatbikatı, endüstri ilişkileri ve verimliliğin artırılması konularında koordinasyon toplantıları gerçekleştirilmektedir. Benzer şekilde yurtdışındaki işyerlerinde örgütlü olan sendikalar ile de koordinasyon çalışmaları yürütülmektedir.

İş Sağlığı ve Güvenliği (ISG) kültürünün benimsenmesi çalışmaları fabrikalarda yürütülen davranış değişimini hedefleyen projelerle devam etmektedir. İSG kültürünün devamlılığı konusunda her sene mavi yakalı çalışanların ailelerini de kapsayan resim yarışması gelenekselleşmiş şekilde yapılmaktadır.

İş kazaları takip sistemi ile fabrikalarda oluşan tüm kazaların kök sebep analizlerini yapacak veriler sistemde toplanmaktadır. Sistemde toplanan veriler ile yıllık olarak "Şişecam İş Kazaları Raporu" hazırlanmaktadır. Ayrıca her iş kazasından sonra ve OHSAS 18001, iç ve dış tetkik, yönetimsel vb. sebeplerle ortaya çıkan olumsuzlukları gidermek için planlanan Düzeltici Önleyici Faaliyetler (DÖF), mali boyutlarını da kapsayacak bir biçimde kayıt edilebileceği sistem kullanılma açıktır. 1995 yılından beri Topluluk Endüstri İlişkileri Direktörlüğü koordinasyonunda yapılan fabrika İSG denetimleri, "İç Denetim Başkanlığı" ile birlikte yapılmaya başlanmıştır.

Yönetim ve satış merkezi de dahil tüm işyerlerini ve birimlerini kapsayan, İş Kazaları Takip sistemi SAP sistemi ile entegre biçimde çalışmaktadır. Projenin diğer bir ayağı olan DÖF sistemi ise (düzeltici/önleyici faaliyet sistemi) OHSAS 18001, iç ve dış tetkik, yönetimsel vb. sebeplerle ortaya çıkan, iş kazası tehlikesi yaratan tüm uygunsuzlukların sistemli ve doğru bir şekilde, mali boyutlarını da kapsayacak bir biçimde giderilmesini amaçlamaktadır. Fabrika İSG denetimleri, Şişecam İç Denetim Başkanlığı ile birlikte yapılmaya başlanmıştır. Üst Yönetim tarafından başlatılan örnek fabrika incelemeleri de topluluk genelinde İSG uygulamalarının yerleşmesine katkıda bulunmaktadır. Şişecam İş Sağlığı ve Güvenliği kültürünün geliştirilmesi için davranış değişimine yönelik projeler hem yurtiçi hem yurtdışı fabrikalarda yapılmaktadır.

4.4. Etik Kurallar ve Sosyal Sorumluluk

Ana Şirket Yönetim Kurulu'nun 20.07.2010 tarih ve 49 sayılı kararı ile dürüstlük, şeffaflık, gizlilik, tarafsızlık ve yasalara uyum genel ilkeleri çerçevesinde düzenlenen Şişecam Topluluğu Etik Kuralları yürürlüğe alınmış ve tüm Topluluk çalışanlarının, müşteriler, tedarikçiler, hissedarlar ve diğer paydaşlar ile olan ilişkilerine yön verecek, rehber mahiyetinde düzenlemeler hayata geçirilmiş, anılan kurallar 14.07.2016 tarih ve 28 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile dönemin ihtiyaçlarına göre güncellenmiştir. Etik kurallar Ana Şirketin kurumsal internet sitesinden de kamuya duyurulmuştur.

Soda Sanayii A.Ş. çalışanlarına ve çalışanlarının öğrenim gören çocuklarına Eğitim Teşvik Bursu vermektedir. Bu kapsamda, 2016 yılında 395.014 TL burs verilmiştir.

Mersin'deki Kazanlı sahili, nesli tehlike altında olan deniz kaplumbağalarının dünyadaki en önemli yumurtlama alanlarından biri olarak öne çıkmaktadır. Şirketimiz ve Mersin Üniversitesi işbirliğiyle 2007 yılından bu yana sürdürülen "Mersin İli, Kazanlı Kumsalı Deniz Kaplumbağası Popülasyonlarının Araştırılması, İncelenmesi ve Korunması Projesi" kapsamında, nesli tehlikede olan Caretta Caretta ve Chelonia Mydas kaplumbağalarının yuva alanlarının korunması sağlanmaktadır. Gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda 2007 yılından bu yana yuva sayısı istikrarlı bir oranda artmış, 2016 yılında tespit edilen 1705 deniz kaplumbağası yuvası ile rekor sayıya ulaşılmıştır.

Bunun yanı sıra yürütülen bilinçlendirme çalışmaları yoluyla bölge halkının konuyla ilgili bilgilendirilmesi ve nesli tehlike altında olan deniz kaplumbağalarının korunması kapsamındaki çalışmalar sürdürülmüştür.

Şirketimiz çalışanlarının katılımı ve Mersin Üniversitesi öğretim görevlilerinin işbirliğiyle 19 Mayıs 2016 tarihinde düzenlenen Kazanlı Sahili Bahar Temizliği etkinliğinde, kaplumbağaların yaşam alanları 500 kişilik bir gönüllü ekip tarafından temizlenmiştir.

Ayrıca şirketimizin, ağaçlandırma ve yelken/kürek dâhil çeşitli spor dallarında sosyal sorumluluk faaliyetleri bulunmaktadır.

BÖLÜM V. YÖNETİM KURULU

5.1. Yönetim Kurulunun Yapısı ve Oluşumu

Yönetim kurulu; aldığı stratejik kararlarla, Şirketin risk, büyüme ve getiri dengesini en uygun düzeyde tutarak akılcı ve tedbirli risk yönetimi anlayışıyla Şirketin öncelikle uzun vadeli çıkarlarını gözetmekte, Şirketi bu prensiplerle idare ve temsil etmektedir.

Yönetim kurulu Şirketin stratejik hedeflerini tanımlamış, ihtiyaç duyacağı insan ve finansal kaynaklarını belirlemiştir ve Şirket yönetiminin performansını denetlemektedir. Şirket faaliyetlerinin mevzuata, esas sözleşmeye, iç düzenlemelere ve oluşturulan politikalara uygunluğunu da gözetmektedir.

Yönetim Kurulu; üyelerinin verimli ve yapıcı çalışmalarına, hızlı ve rasyonel kararlar almalarına ve komitelerin oluşumuna ve çalışmalarını etkin bir şekilde organize etmelerine imkân sağlayacak şekilde belirlenmektedir.

Yönetim Kurulu'nda icrada görevli olan ve olmayan üyeler bulunmaktadır. İcrada görevli olmayan Yönetim Kurulu üyesi, Yönetim Kurulu üyeliği haricinde Şirket'te başkaca herhangi bir idari görevi bulunmayan ve Şirket'in günlük iş akışına ve olağan faaliyetlerine müdahil olmayan kişidir. Yönetim Kurulu üyelerinin çoğunluğu icrada görevli olmayan üyelerden oluşmaktadır. Kimyasallar Grup Başkanı Tahsin Burhan Ergene ve Mali İşler Direktörü Umut Barış Dönmez İcracı üye olarak Yönetim Kurulu'nda bulunmaktadır. Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdür aynı kişi değildir. Yönetim Kurulu'nda Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde öngörülen bağımsızlık kriterlerine uygun iki bağımsız üye bulunmaktadır.

Bağımsız üyeler, Kurumsal yönetim ilkelerinde öngörülen süreçlere uygun olarak 25.02.2016 tarihinde belirlenmiş ve aynı tarihte Yönetim Kurulu'na sunulmuştur. Yönetim Kurulumuzun 25.02.2016 tarihli toplantısında da uygun bulunan bağımsız üyeler ile bağımsız olmayan yönetim kurulu üyelerinin görev sürelerinin 23 Mart 2016 tarihinde sona ermesi nedeniyle, bu tarihte yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısında Yönetim Kurulu Üyeleri 1 yıl için seçilmiştir. Yönetim Kurulu Üyelerinin bir yıllık görev sürelerinin 28 Mart 2017 tarihinde yapılacak Olağan Genel Kurul toplantısında sona erecek olması nedeniyle, anılan Olağan Genel Kurul toplantısında yönetim kurulu üyeleri için seçim yapılacaktır.

Bu kapsamda, bağımsız üyeler kurumsal yönetim ilkelerinde öngörülen süreçlere uygun olarak, 16.01.2017 tarihinde belirlenmiş ve aynı tarihte yönetim Kurulu'na sunulmuştur. Yönetim kurulumuzun 16.01.2017 tarihli toplantısında da uygun bulunan bağımsız üyelerin seçimine ilişkin olarak, SPK'nın 30.01.2017 tarih 29833736-110.99-E.1171 sayılı yazıları ile olumsuz görüş bildirilmemiştir.

Yönetim Kurulu üyelerinin özgeçmişleri faaliyet raporumuzun ilgili bölümünde ve Şirket'in kurumsal internet sitesinde kamuya açıklanmış olup, bu dönemde, bağımsız üyelerin bağımsızlıklarını ortadan kaldıran bir durum ortaya çıkmamıştır. Bu hususa ilişkin bağımsız üyelerin beyanları aşağıda sunulmuştur.

BAĞIMSIZLIK BEYANI
Soda Sanayii A.Ş.
Yönetim Kurulu Başkanlığı'na

Soda Sanayii A.Ş. Yönetim Kurulu üyesi olarak Sermaye Piyasası Kanunu, Sermaye Piyasası Kurulu Tebliğ, İlke Kararı ve sair düzenlemeler ile Şirketiniz Esas Sözleşmesi ile belirlenen "Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeliği" koşullarını halen taşıdığımı; söz konusu bağımsızlığı ortadan kaldıran bir durum ortaya çıktığı takdirde, bu durumu gerekçesi ile birlikte Kamuyu Aydınlatma Platformunda açıklanmak üzere derhal Yönetim Kurulu Başkanlığınıza ve eş anlı olarak Sermaye Piyasası Kurulu'na yazılı olarak bildireceğimi ve Yönetim Kurulunuzun kararı doğrultusunda hareket ederek Kurumsal Yönetim İlkelerinin 4.3.8 maddesinde öngörülen hususlara uyacağımı beyan ederim.

Saygılarımla,

(İmza)

Üzeyir Baysal
13.01.2017

BAĞIMSIZLIK BEYANI
Soda Sanayii A.Ş.
Yönetim Kurulu Başkanlığı'na

Soda Sanayii A.Ş. Yönetim Kurulu üyesi olarak Sermaye Piyasası Kanunu, Sermaye Piyasası Kurulu Tebliğ, İlke Kararı ve sair düzenlemeler ile Şirketiniz Esas Sözleşmesi ile belirlenen "Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeliği" koşullarını halen taşıdığımı; söz konusu bağımsızlığı ortadan kaldıran bir durum ortaya çıktığı takdirde, bu durumu gerekçesi ile birlikte Kamuyu Aydınlatma Platformunda açıklanmak üzere derhal Yönetim Kurulu Başkanlığınıza ve eş anlı olarak Sermaye Piyasası Kurulu'na yazılı olarak bildireceğimi ve Yönetim Kurulunuzun kararı doğrultusunda hareket ederek Kurumsal Yönetim İlkelerinin 4.3.8 maddesinde öngörülen hususlara uyacağımı beyan ederim.

Saygılarımla,

(İmza)

Prof. Dr. Halil Ercüment Erdem
13.01.2017

Yönetim Kurulu üyelerinin seçildiği Genel Kurul toplantılarını müteakip, görev bölümüne ilişkin karar alınmak suretiyle Yönetim Kurulu Başkanı ve Yönetim Kurulu Başkan Vekili belirlenmektedir. Şirket'in mevcut Yönetim Kurulu'nda aşağıda yer alan tabloda isimleri belirtilen 2 icracı 3 icracı olmayan üye bulunmaktadır.

Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinin Şirket'in faaliyet konusuna giren işleri bizzat veya başkaları adına yapmaları ve bu tür işleri yapan şirketlere ortak olabilmeleri hususunda Türk Ticaret Kanunu 395. ve 396. maddeleri kapsamında Genel Kurul'dan onay alınmaktadır.

Yönetim Kurulu üyeleri her türlü etkiden uzak olarak görüşlerini özgürce aktarabilmekte ve ifade edebilmektedir. Kurumsal Yönetim İlkeleri uyarınca Şirket Yönetim Kurulu'nda kadın üye olarak bulunan Zeynep Hansu Uçar 04.08.2016 tarihinde istifa etmiş olup, yönetim kurulunda kadın üye oranı için % 25'ten az olmamak kaydıyla bir hedef oran ve hedef zaman belirlenmemiş, bu hedeflere ulaşmak için henüz bir politika oluşturulmamıştır. Şirketin bu yöndeki politikası dönemsel olarak ve gereksinimler doğrultusunda değerlendirilmektedir.

Şirket'in bağlı ortaklıkları ve iştirakleri mevcuttur. Şirket Yönetim Kurulu üyelerinin bu şirketlerin yönetiminde de yer almalarının, Topluluk menfaatine olacağı düşünülerek, Şirket dışındaki bu görevleri alması sınırlandırılmamış olup, yönetim kurulu üyelerinin şirket dışındaki görevleri aşağıda belirtilmiştir.

Adı Soyadı	Görevi	Son Durum itibariyle Ortaklık Dışında Aldığı Görevler
Prof. Dr. Ahmet Kırman	Yönetim Kurulu Başkanı	Anadolu Cam San.A.Ş., Paşabahçe Cam San.ve Tic.A.Ş., Trakya Cam San.A.Ş., Paşabahçe Mağazaları A.Ş., Trakya Glass Bulgaria EAD., Trakya Cam Investment B.V., Trakya Investment B.V., Fritz Holding GmbH., AnadoluCam Investment B.V., OOO Ruscam Glass., OOO Ruscam Glass Packaging Holding., OOO Ruscam Management Company., Balsand B.V., TRSG Autoglass Holding B.V., Şişecam Chem Investment B.V., SC Glass Trading B.V., Paşabahçe Investment B.V., Şişecam Çevre Sistemleri A.Ş., OOO Posuda, AC Glass Holding B.V.Yönetim Kurulu Başkanı., Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. , Y.K. Başkan Vekili-Genel Müdür.
Tahsin Burhan Ergene	Yönetim Kurulu Başkan Vekili	Oxyvit Kimya Sanayii ve Ticaret A.Ş., Cromital S.p.A..Şişecam Soda Lukavac D.o.o., Şişecam Shanghai Trading CO. Ltd.'de Yönetim Kurulu Başkanı, Solvay Şişecam Holding A.G.'de Yönetim Kurulu Başkan Vekili.,Solvay Sodi A.D., Şişecam Chem Investment B.V.'de Yönetim Kurulu Üyesi
Umut Barış Dönmez	Üye	Cam Elyaf Sanayii A.Ş,Camiş Madencilik A.Ş,Madencilik Sanayii ve Ticaret A.Ş Şisecam Shanghai Trading CO Ltd. Şisecam Soda Lucavac d.o.o Rudnik Krecnjaka Vijenac d.o.o. Şişecam Chem Investment B.V.. Şişecam Chem Investment B.V. şirketlerinde Yönetim Kurulu Üyesi, Şişecam Bulgaria Ltd'de Şirket Sorumlusu.
Prof. Dr. Halil Ercüment Erdem	Üye	Anadolu Cam Sanayii A.Ş. ve Paşabahçe Cam Sanayii A.Ş. 'de Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi. Anadolu Cam Sanayii A.Ş.'de Denetimden Sorumlu Komite Üyesi, Kurumsal Yönetim Komitesi ve Riskin Erken Saptanması Komitesi Başkanı, Erdem-Erdem Ortak Avukatlık Bürosu ve Erdem-Erdem Danışmanlık A.Ş.' de Kurucu Ortak, CMA-CGM ve Yılport Holding A.Ş.'de Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi. Milletlerarası Ticaret Odası Milletlerarası Ticari Uygulamalar Komisyonu Eş Başkanı
Üzeyir Baysal	Üye	Şeker Leasing Bağımsız Yönetim Kurulu ve Denetim Komitesi Üyesi, Denizli Cam Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi.

5.2. Yönetim Kurulunun Faaliyet Esasları

Yönetim Kurulu, her genel kurul toplantısını takiben bir başkan ve bir başkan vekili seçer. Ancak, başkan ve/veya başkan vekilinin herhangi bir nedenle işbu görevden ayrılmaları halinde, Yönetim Kurulu boşalan yerler için yeniden seçim yapar. Başkan'ın bulunmadığı zamanlarda, Yönetim Kurulu'na Başkan Vekili başkanlık eder. Başkan Vekili de yoksa Yönetim Kurulu'na o toplantı için kendi arasından seçeceği bir geçici başkan başkanlık eder. Yönetim Kurulu'nun toplantı gün ve gündemi, Başkan tarafından belirlenir. Başkan'ın bulunmadığı durumlarda bu sorumlulukları Başkan Vekili yerine getirir. Ancak, toplantı günü Yönetim Kurulu kararı ile de belirlenebilir. Yönetim Kurulu, Şirket işi ve işlemleri lüzum gösterdikçe toplanır. Ancak, en az ayda bir defa toplanması mecburidir.

Dönem içinde Yönetim Kurulu'nca alınan karar sayısı 41 olup, kararlar mevcudun oybirliği ile alınmıştır. Alınan kararlara muhalif kalan yönetim Kurulu üyesi olmamıştır. Yönetim Kurulu kararlarını alırken Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuattaki düzenlenen toplantı ve karar nisapları dikkate alınmaktadır.

Yönetim Kurulu toplantısı gündeminde yer alan konular ile ilgili bilgi ve belgeler, eşit bilgi akışı sağlanmak suretiyle, toplantıdan yeterli zaman önce Yönetim Kurulu üyelerinin incelemesine sunulmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri toplantıdan önce, Yönetim Kurulu Başkanı'na gündemde değişiklik önerisinde bulunabilirler. Toplantıya katılamayan ancak görüşlerini yazılı olarak Yönetim Kurulu'na bildiren üyenin görüşleri diğer üyelerin bilgisine sunulmaktadır. Yönetim Kurulu'nda her üyenin bir oy hakkı vardır.

Yönetim Kurulu toplantılarında gündemde yer alan konular açıkça ve her yönü ile tartışılmaktadır. Yönetim Kurulu Üyelerinin, 2016 yılında gerçekleştirilen Yönetim Kurulu Toplantılarına Katılma Oranı % 95,9'dur. Yönetim Kurulu Başkanı, Yönetim Kurulu toplantılarına icracı olmayan üyelerin etkin katılımını sağlama yönünde en iyi gayreti göstermektedir. Yönetim Kurulu üyelerinin toplantılarda muhalif kaldığı konulara ilişkin makul ve ayrıntılı karşı oy gerekçeleri karar zaptına geçirilmektedir. Karşı oy kullanan üyelerin ayrıntılı gerekçeleri kamuya açıklanır. Ancak, 2016 yılında gerçekleştirilen Yönetim Kurulu toplantılarında bu türde bir muhalefet veya görüş beyan edilmediğinden kamuya açıklama yapılmamıştır.

Yönetim Kurulu toplantıları genellikle Şirket merkezinde yapılmakta olup, önemli nitelikteki Yönetim Kurulu Kararları KAP aracılığıyla kamuya duyurulmakta ve kamuya duyurulan metin, Şirket kurumsal internet sitesinde de yayınlanmaktadır.

Yönetim Kurulu üyelerinin yetki ve sorumlulukları Esas Sözleşme'de açıkça belirtilmiştir. Yetkiler, Türk Ticaret Kanunu'nun 367 ve 371. maddeleri gereğince Yönetim Kurulumuzun 21.11.2014 tarih ve 59 sayılı kararı ile hazırlanan ve 28.11.2014 tarihinde tescil, 04.12.2014 tarihinde de ilan edilen ''İç Yönerge''de belirtilen esaslara uygun olarak kullanılmaktadır. Yönetim Kurulu; Şirket ile pay sahipleri arasında etkin iletişimin korunmasında, yaşanabilecek anlaşmazlıkların giderilmesine yönelik olarak Yatırımcı İlişkileri Bölümü ile yakın işbirliği içerisinde olur ve bu uyuşmazlıkların giderilmesinde öncü rol oynar.

5.3. Yönetim Kurulunda Oluşturulan Komitelerin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı

Yönetim Kurulu'nun görev ve sorumluluklarının sağlıklı olarak yerine getirilmesi amacıyla Kurul bünyesinde Kurumsal Yönetim Komitesi, Denetimden Sorumlu Komite ve Riskin Erken Saptanması Komitesi kurulmuştur. Komitelerin görev alanları, çalışma esasları ve hangi üyelerden oluşacağı Yönetim Kurulu tarafından belirlenmiş ve Şirketin internet sitesinde kamuya açıklanmıştır.

Denetimden Sorumlu Komite'nin tamamı bağımsız Yönetim Kurulu üyeleri arasından seçilmiştir. Kurumsal Yönetim ve Riskin Erken Saptanması Komitelerinin başkanları da bağımsız Yönetim Kurulu üyeleridir. Kurumsal Yönetim Komitesi dört, Riskin Erken Saptanması Komitesi ve Denetimden Sorumlu Komite ise iki üyeden oluşmaktadır.

Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdür komitelerde yer almamaktadır. Kurumsal yönetim ilkeleri gereği Kurumsal Yönetim Komitesi'nde bulunan ''Yatırımcı ilişkileri Bölümü Sorumlusu'' hariç, komitelerde icracı üye görev yapmamaktadır. Yönetim Kurulu'ndan, bağımsızlık özelliklerini taşımayan bir üye iki komitede birden görev almaktadır.

Komitelerin görevlerini yerine getirmeleri için gereken kaynak ve destek Yönetim Kurulu tarafından sağlanmaktadır. Komiteler, gerekli gördükleri yöneticiyi toplantılarına davet edebilmekte ve görüşlerini alabilmektedirler.

Komitelerin toplanma sıklıkları yeterlidir ve yaptıkları tüm çalışmalar yazılı hale getirilmiş ve kayıtları tutulmuştur. Çalışmaları hakkındaki bilgiler ve toplantı sonuçlarını içeren raporlar Yönetim Kurulu'na sunulmaktadır.

Denetimden Sorumlu Komite; şirketin muhasebe sistemi, finansal bilgilerinin kamuya açıklanması, bağımsız denetimi ve iç kontrol ve iç denetim sisteminin işleyişinin ve etkinliğinin gözetimini yapmakta, şirketin muhasebe ve iç kontrol sistemi ile bağımsız denetimiyle ilgili olarak şirkete ulaşan şikayetlerin incelenmesi, sonuca bağlanması, şirket çalışanlarının, şirketin muhasebe ve bağımsız denetim konularındaki bildirimlerinin gizlilik ilkesi çerçevesinde değerlendirilmesi konularında uygulanacak yöntem ve kriterleri belirlemekte, kendi görev ve sorumluluk alanıyla ilgili tespitlerini ve konuya ilişkin değerlendirme ve önerilerini Yönetim Kurulu'na yazılı olarak bildirmekte ve kamuya açıklanacak yıllık ve ara dönem finansal tabloların şirketin izlediği muhasebe ilkeleri ile gerçeğe uygunluğuna ve doğruluğuna ilişkin değerlendirmelerini, Şirketin sorumlu yöneticileri ve bağımsız denetçilerinin görüşlerini alarak, kendi değerlendirmeleriyle birlikte Yönetim Kurulu'na yazılı olarak bildirmektedir.

Denetimden Sorumlu Komite üyeleri Kurumsal Yönetim İlkeleri tebliğinde belirtilen niteliklere sahiptir. Denetimden Sorumlu Komite'nin faaliyetleri ve toplantı sonuçları hakkında yıllık faaliyet raporunda açıklama yapılmıştır. Denetimden Sorumlu Komite, 2016 yılı içerisinde 4 adet toplantı gerçekleştirmiştir. Bağımsız denetim kuruluşunun seçim süreci, Denetimden Sorumlu Komite'nin bağımsız denetim kuruluşlarının yetkinlik ve bağımsızlık koşullarını da dikkate alarak uygun gördüğü denetim firmasını Yönetim Kurulu'na önermesi biçiminde gerçekleşmektedir.

Kurumsal Yönetim Komitesi, Şirkette kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanıp uygulanmadığını, uygulanmıyor ise gerekçesini ve bu prensiplere tam olarak uymama dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışmalarını tespit etmekte ve Yönetim Kurulu'na kurumsal yönetim uygulamalarını iyileştirici tavsiyelerde bulunmaktadır. Ayrıca, "Yatırımcı İlişkileri Bölümü'' nün çalışmalarını gözetmektedir. Kurumsal Yönetim Komitesi, 2016 yılı içerisinde 5 adet toplantı gerçekleştirmiştir.

Aday Gösterme Komitesi ve Ücretlendirme Komitesi kurulmamış olup bu komitelerin görevleri Kurumsal Yönetim Komitesi'nin çalışma esaslarına dâhil edilmiştir. Yönetim Kurulu bağımsız üyelikleri için gelen adaylık teklifleri, adayların ilgili mevzuat kapsamında bağımsızlık ölçütlerini taşıyıp taşımaması dikkate alınarak değerlendirilmiş, bu değerlendirmeler rapora bağlanmıştır.

Tüm Yönetim Kurulu üyelikleri için uygun adayların saptanması, değerlendirilmesi ve eğitilmesi konularında şeffaf bir sistemin oluşturulması ve bu hususta politika ve stratejiler belirlenmesi konularında çalışmaların yapılması ile Yönetim Kurulu'nun yapısı ve verimliliği hakkında düzenli değerlendirmelerin yapılması ve bu konularda yapılabilecek değişikliklere ilişkin Yönetim Kurulu'na tavsiyelerde bulunma işlevleri çalışma esaslarında komitenin görevleri olarak belirlenmiştir.

Yönetim Kurulu üyelerinin ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilerin ücretlendirme esaslarının belirlendiği şirket ücret politikası oluşturulmuş ve kurumsal internet sitesinde kamuya açıklamıştır.

Riskin Erken Saptanması Komitesi, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin alınması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmakta,

Topluluk şirketlerinin risk yönetim sistemlerini gözden geçirerek rapora bağlamaktadır. Riskin Erken Saptanması Komitesi, 2016 yılı içerisinde 8 adet toplantı gerçekleştirmiştir.

Denetimden Sorumlu Komite, Riskin Erken Saptanması Komitesi ve Kurumsal Yönetim Komitesi toplantılarına ilişkin bildirimler, usulüne uygun olarak Yönetim Kurulu'na yapılmıştır.

Kurumsal Yönetim İlkelerinde Denetimden Sorumlu Komite üyelerinin tamamının, diğer komitelerin ise başkanlarının bağımsız üyelerden oluşmasının öngörülmesi, Yönetim Kurulu bünyesinde de iki bağımsız üye bulunması nedeniyle, bir Yönetim Kurulu üyesinin birden fazla komitede görev almasını zorunlu hale getirmiştir.

Denetimden Sorumlu Komite;

Başkan Üzeyir Baysal (bağımsız), Prof. Dr. Halil Ercüment Erdem (bağımsız).

Kurumsal Yönetim Komitesi;

Başkan Prof. Dr. Halil Ercüment Erdem (bağımsız), Üzeyir Baysal (bağımsız), Umut Barış Dönmez ve Asuman Durak.

Riskin Erken Saptanması Komitesi;

Başkan Üzeyir Baysal (bağımsız), Prof. Dr. Halil Ercüment Erdem (bağımsız)

5.4. Risk Yönetimi ve İç Kontrol Mekanizması

Finansal krizler, yoğunlaşan devletlerarası çıkar çatışmaları, jeopolitik faktörlerin tetiklediği güvenlik sorunları, dördüncü endüstri devrimi olarak da adlandırılmakta olan teknolojik gelişmeler ve iklim değişikliğinin dramatik sonuçları dünyayı, geçmişten farklı siyasi, ekonomik ve çevresel riskler barındıran bir yer haline getirmiştir.

Küresel risklerin; kişilerin, şirketlerin ve devletlerin hayatını yeni ve alışılmadık şekillerde etkilemeye başlıyor olması tüm dünyada risklere bakış açısını farklılaştırmış, bir disiplin olarak risk yönetiminin önemini büyük ölçüde artırmıştır. Bu kapsamda geçmiş yıllarda olduğu gibi 2016 yılında da risk yönetimi ve iç denetim süreçlerinin etkinliği sürekli olarak gözden geçirilmiş, kurumsal yönetimin önemli unsurlarını oluşturan söz konusu iki fonksiyon daha geniş bir perspektifle ve daha etkin bir şekilde yönetilmiştir. Bu kapsamda Şirket, mevcut ve potansiyel riskleri proaktif bir yaklaşımla ele almakta ve denetim faaliyetlerini risk odaklı bakış açısı ile sürdürmektedir.

Şişecam Topluluğunda Risk yönetimi ve iç denetim faaliyetleri Ana Şirket bünyesinde yapılandırılmıştır. Bu faaliyetler Grup Başkanlığımız ile koordinasyon içerisinde, Ana Şirket Yönetim Kurulu'na bağlı olarak yürütülmekte olup, Şirketimiz bünyesinde yapılandırılan ''Riskin Erken Saptanması Komitesi'', '' Denetimden Sorumlu Komite'' ve '' Kurumsal Yönetim Komitesi'' ile yapılan düzenli ve planlı toplantıların sonuçları Yönetim Kurulu'na mevzuata uygun şekilde raporlamaktadır.

Kurumsal bir yapının tesis edilmesi, paydaşlara gereken güvencenin sağlanması, Şirketin maddi ve maddi olmayan varlıklarının, kaynaklarının ve çevrenin korunması, belirsizliklerden kaynaklanan kayıpların en aza indirilmesi ve olası fırsatlardan en yüksek faydanın sağlanması amacıyla yapılan çalışmalar esnasında, iç denetim ve risk yönetimi fonksiyonlarının birbirleri ile olan iletişimi en üst seviyede tutulmakta ve karar verme sürecinin desteklenmesi ve yönetim etkinliğinin artırılması hedeflenmektedir.

Şirketimiz'de Risk Yönetimi:

Şirketimizde, risk yönetimi faaliyetleri kurumsal risk yönetimi prensipleri esas alınarak sürdürülmekte, bütünsel ve proaktif bir yaklaşımla ele alınmaktadır. Şirket, gerek küresel gelişmelerin yarattığı belirsizlikleri daha etkin yönetebilmek gerekse söz konusu koşulların sonuçlarından birisi olarak ortaya çıkan keskin iç ve dış rekabet ortamında paydaşlarına sağladığı risk güvencesini artırabilmek amacıyla, 2016 yılında yoğun bir şekilde risk yönetimi süreçlerinin etkinliğini artırmaya odaklanmıştır. Bu doğrultuda Ana Şirket bünyesinde hayata geçirilen entegre risk yönetimi platformu MicroSCope'un kapsamı genişletilmiş, risk yönetimi ve sigorta fonksiyonlarının çok daha yüksek koordinasyon içinde ele alınması sağlanmıştır. Risklerin daha etkin yönetimi ve risk kültürünün yaygınlaşması amacıyla sahada harcanan süreler artırılmıştır.

Organizasyonel olarak Ana Şirket bünyesinde yapılandırılmış olan risk yönetimi fonksiyonunun faaliyetleri yasal gerekliliklere mutlak uyum dahilinde gerçekleştirilmektedir. Belirlenen, önceliklendirilen ve risk iştahı doğrultusunda eylem planlarına bağlanan risklerin yönetimi için önceki yıllarda olduğu gibi Risk Yönetim Başkanlığı ile koordinasyon içerisinde çalışılmakta, sürecin sağlıklı izlenmesini sağlayacak olan raporlamalar da yine mevzuata uygun şekilde sürdürülmektedir.

Şirketimiz'de İç Kontrol

Şişecam Topluluğu'nda iç denetim faaliyetleri Ana Şirket bünyesinde yapılandırılmıştır. Şirketimizde uzun yıllardır Ana Şirket tarafından sürdürülen iç denetim faaliyetlerinin amacı; Ana Şirkete bağlı şirketlerin sağlıklı bir şekilde gelişmesine ve uygulamada birlik ve beraberliğin sağlanmasına yardımcı olmak, faaliyetlerin iç ve dış mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesini ve düzeltici tedbirlerin zamanında alınmasını sağlamaktır. Anılan amaç doğrultusunda, Şişecam Topluluğun yurtiçi ve yurtdışı kuruluşları bünyesinde süreklilik arz edecek şekilde denetim çalışmaları yapılmaktadır.

İç denetim çalışmaları Ana Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanan dönemsel denetim programları kapsamında yürütülmektedir. Denetim programları oluşturulurken risk yönetimi çalışmalarından elde edilen sonuçlardan da faydalanılmakta, diğer bir deyişle "risk odaklı denetim" uygulamaları hayata geçirilmektedir.

5.5. Şirketin Stratejik Hedefleri

Şirketin stratejik hedef oluşturması ve oluşan stratejik hedefleri gözden geçirerek güncellemesi süreci, Şişecam Yönetim Kurulu'nun Vizyon/Misyon ve Değerler metnini netleştirmesi ile başlamaktadır.

Şirket Misyon ifadesini; hangi ürün ya da hizmetleri, kimin için, nasıl ve hangi coğrafyalarda üreteceğini ve sunacağını ortaya koymak için kullanmaktadır. Vizyon ifadesi ise; Şirketin gelecekte ulaşmak istediği yerin, arzuladığı durumun en genel ifadesidir.

Bu kapsamda Şişecam Yönetim Kurulu, Kimyasallar Grubu'nun 2020 yılında ulaşmak istediği noktayı "Kimyasallar Grubu, temel yetkinlik alanlarında dünya liderleri arasında yer alan, mevcut faaliyetleri ile sinerji yaratacak yeni fırsatları değerlendiren ve çevre dostu teknolojiler ile müşterileri için global çözümler üreten bir Gruptur" olarak belirlemiştir. Kimyasallar Grubu bünyesinde faaliyet gösteren Soda Sanayii A.Ş'nin vizyonu da "Dünyanın önde gelen soda tedarikçileri arasında yer alan Soda Sanayii, soda sektöründe bu konumunu güçlendirmeyi; krom kimyasallarında ise faaliyet gösterdiği tüm ürün gruplarında lider pozisyonunu güçlendirerek sürdürmeyi hedeflemektedir" şeklinde ortaya konmuştur.

İkinci aşamada, vizyonun gereklerini yapabilmek için hangi koşullar altında faaliyet gösterileceğini anlamaya yönelik bir dizi analiz gerçekleştirilmektedir. Analizlerden kurum içine yönelik olanı İç Analiz; pazar, rakipler, girdi verilen ve alınan sektörler, farklı coğrafyalar, tüketiciler, tedarikçilerden vb. oluşan geniş bir alana yönelik olanı da Dış Analiz adıyla yürütülmektedir. Analizleri izleyen aşamada ise Strateji Haritalarının oluşturulması ve/veya güncellenmesi gerçekleştirilmektedir. Strateji Haritası; Soda Sanayii A.Ş' nin Finans, Müşteri, Süreçler ve Gayri Maddi Varlıklar

başlıklarında hangi konulara odaklanacağı, hangi fark yaratıcı (stratejik) unsurlarda mükemmelleşeceğini belirlemektedir. Strateji Haritaları, İş Alanları bazında çeşitlendirilmektedir. Böylelikle, faaliyetlerin gelecekte izleyeceği yol haritası oluşturulmuş olur. Haritada tanımlanmış her bir strateji, bir performans göstergesi, bu göstergenin ulaştırılmak istendiği başarı seviyesi, bu etkinlik için gerekli olan projeler ve örgütsel yapı ile ilişkilendirilmektedir.

Stratejinin uygulama başarısını ölçmek ve izlemek için Kurumsal Performans Programı kullanılmaktadır. Program, yıl içinde izleme toplantılarıyla peformansı değerlendirme şansı vermektedir. Performansın kurumsal düzeyden çalışan düzeyine indirilmesi için de Bireysel Performans Yönetim Sistemi, Stratejik Plan'la ilişkilendirilmektedir.

5.6. Mali Haklar

Yönetim Kurulu üyelerine sağlanan her türlü hak, menfaat ve ücretler Esas Sözleşmede belirtildiği üzere her yıl Genel Kurul tarafından saptanmaktadır. Şirket'in 23 Mart 2016 tarihinde yapılan 2015 Yılı Olağan Genel Kurul toplantısında, Yönetim Kurulu üyelerine ödenecek aylık ücretler belirlenerek kamuya açıklanmıştır.

Şirket üst düzey yöneticilerinin ücretlendirme esasları yazılı hale getirilmiş ve 10 Nisan 2013 tarihinde yapılan Ortaklar Olağan Genel Kurul toplantısında ayrı bir gündem maddesi olarak pay sahiplerinin bilgisine sunulmuş ve Şirket'in kurumsal internet sitesinde de yayınlanmıştır.

Şirket Üst Düzey Yöneticilerine ciro, karlılık ya da diğer temel göstergelere doğrudan endeksli, teknik anlamda prim olarak mütalaa edilebilecek herhangi bir ödeme yapılmamaktadır. Şirket Üst Düzey Yöneticilerine maaş, ikramiye, sosyal yardım gibi nakdi ödemelerin yanı sıra, Yönetim Kurulumuzca Şirket'in faaliyet hacmi, Şirket faaliyetinin niteliği ve risklilik düzeyi, sevk ve idare edilen yapının büyüklüğü ve faaliyet gösterilen sektör gibi kriterler dikkate alınarak belirlenen ve enflasyon, genel ücret ve Şirket karlılık artışları gibi göstergeler göz önünde bulundurulmak suretiyle, duruma göre artırılarak veya artırılmaksızın yılda bir defaya mahsus olmak üzere, jestiyon ikramiyesi adı altında bir ödeme de yapılmaktadır. Ayrıca, Şirket Üst Düzey Yöneticilerine gayri nakdi olarak da makam aracı tahsis edilmektedir.

Bu kapsamda, Yönetim Kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilerine ücret politikası çerçevesinde yapılan ödemeler toplamı, finansal tablo dipnotlarımızda kamuya açıklanmakta olup, sağlanan menfaatlerin kişi bazında sunulmaması bir çıkar çatışmasına yol açmamıştır.

Yönetim Kurulu üyelerine ve yöneticilere borç ve kredi verilmemekte, üçüncü bir kişi aracılığıyla şahsi kredi adı altında kredi kullandırılmamakta veya lehine kefalet gibi teminatlar verilmemektedir.

SODA SANAYİİ A.Ş.
2016 YILI ORTAKLAR OLAĞAN GENEL KURUL GÜNDEMİ

1. Başkanlık Divanı Seçimi ve Başkanlık Divanı'na Genel Kurul Tutanağını İmza Yetkisi Verilmesi,

2. Şirketimizin 2016 Yılı Çalışmaları Hakkında Yönetim Kurulu Faaliyet Raporu ile Bağımsız Denetçi Raporunun Özetinin Okunması,

3. 2016 Yılı Bilançosu ile Gelir Tablosu Hesaplarının İncelenmesi, Müzakere Edilmesi ve Onayı,
4. Yönetim Kurulu Üyelerinin İbrası,

5. Yönetim Kurulu Üyelerinin Seçimi,

6. Yönetim Kurulu Üyelerinin Ücretlerinin Saptanması,

7. Yönetim Kurulu Üyelerine T.T.K.'nın 395 ve 396'ncı Maddeleri Uyarınca İzin Verilmesi,

8. 2016 Yılı Karının Dağıtım Şekli ve Tarihi Hakkında Karar Alınması,

9. Sermaye Piyasası Kurulu, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'ndan Gerekli İzinlerin Alınmış Olması Şartıyla; Şirket Esas Sözleşmesinin Ekli Tadil Tasarısında Belirtilen Şekilde Değiştirilmesi Hakkında Karar Alınması,

10. Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kurulu Düzenlemeleri Gereğince Bağımsız Denetim Kuruluşunun Seçimi Hakkında Karar Alınması,

11. Yıl İçinde Yapılan Bağışlar Hakkında Ortaklara Bilgi Verilmesi ve 2017 YılındaYapılacak Bağışların Sınırının Belirlenmesi,

12. Üçüncü Kişiler Lehine Verilen Teminat, Rehin ve İpotekler Hakkında Ortaklara Bilgi Verilmesi,

SODA SANAYİİ ANONİM ŞİRKETİ
ESAS SÖZLEŞME TADİL TASARISI METNİ

Eski Metin	Yeni Metin
SERMAYE : **Madde 6 -** Şirket, 6362 sayılı Kanun hükümlerine göre kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun 05.04.2001 tarih ve 17-428 sayılı izni ile bu sisteme geçmiştir. Şirket'in kayıtlı sermayesi 1.000.000.000 (birmilyar) Türk Lirası olup her biri 1 (bir) Kuruş itibari kıymette 100.000.000.000 (yüzmilyar) paya bölünmüştür. Şirket'in çıkarılmış sermayesi 750.000.000 (yediyüzellimilyon) Türk Lirası olup, bu sermayenin her biri 1 (bir) Kuruş itibari kıymette 75.000.000.000 (yetmişbeşmilyar) adet nama yazılı paya bölünmüştür. Çıkarılmış sermayeyi teşkil eden 750.000.000 Türk Lirası tamamen ödenmiş ve karşılanmıştır. Şirket sermayesini temsil eden paylar kaydileştirme esasları çerçevesinde, kayden izlenir. Sermaye Piyasası Kurulunca verilen kayıtlı sermaye tavanı izni, 2012-2016 yılları (5 yıl) için geçerlidir. 2016 yılı sonunda izin verilen kayıtlı sermaye tavanına ulaşılamamış olsa dahi, 2016 yılından sonra yönetim kurulunun sermaye artırım kararı alabilmesi için; daha önce izin verilen tavan ya da yeni bir tavan tutarı için Sermaye Piyasası Kurulu'ndan izin almak suretiyle genel kuruldan yeni bir süre için yetki alması zorunludur. Söz konusu yetkinin alınmaması durumunda şirket yönetim kurulu kararıyla sermaye artırımı yapamaz. Şirket'in sermayesi, gerektiğinde Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Mevzuatı hükümleri çerçevesinde artırılabilir veya azaltılabilir. Yönetim Kurulu, Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine uygun olarak gerekli gördüğü zamanlarda kayıtlı sermaye tavanına kadar yeni pay ihraç ederek çıkarılmış sermayeyi arttırmaya ve pay sahiplerinin yeni pay alma hakkının sınırlandırılması ile primli veya nominal değerinin altında pay ihracı konularında karar almaya yetkilidir. Yeni pay alma kısıtlama yetkisi pay sahipleri arasında eşitsizliğe yol açacak şekilde kullanılamaz.	**SERMAYE :** **Madde 6 -** Şirket, 6362 sayılı Kanun hükümlerine göre kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun 05.04.2001 tarih ve 17-428 sayılı izni ile bu sisteme geçmiştir. Şirket'in kayıtlı sermayesi 2.500.000.000 (ikimilyarbeşyüzmilyon) Türk Lirası olup her biri 1 (bir) Kuruş itibari kıymette 250.000.000.000 (ikiyüzellimilyar) paya bölünmüştür. Şirket'in çıkarılmış sermayesi 750.000.000 (yediyüzellimilyon) Türk Lirası olup, bu sermayenin her biri 1 (bir) Kuruş itibari kıymette 75.000.000.000 (yetmişbeşmilyar) adet nama yazılı paya bölünmüştür. Çıkarılmış sermayeyi teşkil eden 750.000.000 Türk Lirası tamamen ödenmiş ve karşılanmıştır. Şirket sermayesini temsil eden paylar kaydileştirme esasları çerçevesinde, kayden izlenir. Sermaye Piyasası Kurulunca verilen kayıtlı sermaye tavanı izni, 2017-2021 yılları (5 yıl) için geçerlidir. 2021 yılı sonunda izin verilen kayıtlı sermaye tavanına ulaşılamamış olsa dahi, 2021 yılından sonra yönetim kurulunun sermaye artırım kararı alabilmesi için; daha önce izin verilen tavan ya da yeni bir tavan tutarı için Sermaye Piyasası Kurulu'ndan izin almak suretiyle genel kuruldan yeni bir süre için yetki alması zorunludur. Söz konusu yetkinin alınmaması durumunda şirket yönetim kurulu kararıyla sermaye artırımı yapamaz. Şirket'in sermayesi, gerektiğinde Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Mevzuatı hükümleri çerçevesinde artırılabilir veya azaltılabilir. Yönetim Kurulu, Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine uygun olarak gerekli gördüğü zamanlarda kayıtlı sermaye tavanına kadar yeni pay ihraç ederek çıkarılmış sermayeyi arttırmaya ve pay sahiplerinin yeni pay alma hakkının sınırlandırılması ile primli veya nominal değerinin altında pay ihracı konularında karar almaya yetkilidir. Yeni pay alma kısıtlama yetkisi pay sahipleri arasında eşitsizliğe yol açacak şekilde kullanılamaz.

DÖNEM İÇİNDE YAPILAN SERMAYE ARTIŞI, ESAS SÖZLEŞME DEĞİŞİKLİKLERİ VE KAR DAĞITIMLARI,DİĞER HUSUSLAR

23 Mart 2016 tarihinde yapılan Ortaklar Olağan Genel Kurul toplantısında; mevcut çıkarılmış sermayenin; % 36,36363 oranına tekabül eden 240.000.000 Türk Lirası tutarındaki brüt temettünün nakden, % 13,63636 oranına tekabül eden 90.000.000 Türk Lirası tutarındaki temettünün ise bedelsiz pay olarak dağıtılmasına, nakit temettünün ödeme tarihinin 29 Nisan 2016 olarak belirlenmesine ve bedelsiz payların ise Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerinde öngörülen yasal sürecin tamamlanmasını takiben dağıtılmasına karar verilmiştir.29 Nisan 2016 tarihinde kâr dağıtımına başlanmış ve 3 Mayıs 2016 tarihinde tamamlanmıştır.

Şirket Yönetim Kurulu'nun 25 Mayıs 2016 tarihli toplantısında; mevcut 1.000.000.000 Türk Liralık kayıtlı sermaye tavanı içerisinde 660.000.000 Türk Lirası olan şirketin çıkarılmış sermayesinin 750.000.000 Türk Lirasına yükseltilmesine, arttırılan 90.000.000 Türk Lirasının 2015 yılı kar payından karşılanmasına karar verilmiş olup, sermaye artışıyla ilgili Sermaye Piyasası Kurulu'nun 24.06.2016 tarih 20/681 sayılı kurul toplantısında izin alınmış ve sermaye artış işlemleri ile sermaye artışına ilişkin Esas Sözleşmenin Sermaye Maddesi değişikliği 14 Temmuz 2016 tarihinde tescil edilerek, pay dağıtımı 18 Temmuz 2016 tarihinde tamamlanmıştır.

Dönem içerisinde yapılan sermaye artırımı nedeniyle esas sözleşmenin sermaye maddesinde gerekli değişiklik yapılmıştır.

Diğer Hususlar

Bağlılık Raporu'nun Sonuç Bölümü

Şirketimizin 2016 yılında hakim şirketimiz ve hakim şirketimizin bağlı şirketleriyle gerçekleştirdiği tüm işlemlerde transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı hakkındaki mevzuat hükümlerine uygun işlem yapılmış ve yukarıda açıklanan işlemler nedeniyle, 2016 yılında zarar denkleştirmesini gerektirecek bir durum ortaya çıkmamıştır.

Yıllık Faaliyet Raporunun Hukuki Dayanağı

Grup'un 2016 Yılı Hesap Dönemine Ait Yıllık Faaliyet Raporu, Türk Ticaret Kanunu'nun 516. maddesinin üçüncü fıkrasına, 518. maddesine dayanılarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın hazırladığı "Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporunun Asgari İçeriğinin Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik" hükümleri ile Sermaye Piyasası Kurulu'nun "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlar Tebliğin" hükümlerine uygun olarak hazırlanmıştır.

Yıllık Faaliyet Raporunun Hazırlanma İlkeleri

Yıllık faaliyet raporu, şirketin ilgili hesap dönemine ait iş ve işlemlerinin akışını, her

yönüyle finansal durumunu, şirketin hak ve yararını da gözetecek şekilde, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmaktadır. Yıllık faaliyet raporunda, yanıltıcı, abartılı ve yanlış kanaat uyandırıcı, gerçeğe aykırı ifadelere yer verilmemiştir.

Yıllık faaliyet raporu, ortakların şirketin faaliyetleri hakkında her türlü bilgiye tam ve doğru bir şekilde ulaşmasını sağlayacak ayrıntıda hazırlanmasına özen gösterilmiştir.

Yıllık Faaliyet Raporu'nun Onayı

Grup'un 2016 yılı hesap dönemine ait yıllık faaliyet raporu, Şirket Yönetim Kurulu Üyeleri tarafından 6 Mart 2017 tarihinde imzalanarak onaylanmıştır.

pwc

YÖNETİM KURULUNUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Soda Sanayii A.Ş. Yönetim Kurulu'na

Yönetim Kurulunun Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetim Standartları Çerçevesinde Denetimine İlişkin Rapor

1. Soda Sanayii A.Ş.'nin ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren hesap dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporunu, denetlemiş bulunuyoruz.

Yönetim Kurulunun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Sorumluluğu

2. Grup Şirket yönetimi, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 514'üncü maddesi ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümleri uyarınca yıllık faaliyet raporunun konsolide finansal tablolarla tutarlı olacak ve gerçeği yansıtacak şekilde hazırlanmasından ve bu nitelikteki bir faaliyet raporunun hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu

3. Sorumluluğumuz, Grup'un faaliyet raporuna yönelik olarak TTK'nın 397'nci maddesi ve Tebliğ çerçevesinde yaptığımız bağımsız denetime dayanarak, bu faaliyet raporunda yer alan finansal bilgilerin Grup'un 6 Mart 2017 tarihli bağımsız denetçi raporuna konu olan konsolide finansal tablolarıyla tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığı hakkında görüş vermektir.

   Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanmasını ve bağımsız denetimin, faaliyet raporunda yer alan finansal bilgilerin konsolide finansal tablolarla tutarlı olup olmadığına ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığına dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

   Bağımsız denetim, tarihi finansal bilgiler hakkında denetim kanıtı elde etmek amacıyla denetim prosedürlerinin uygulanmasını içerir. Bu prosedürlerin seçimi, bağımsız denetçinin mesleki muhakemesine dayanır

   Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

4. Görüşümüze göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgiler, tüm önemli yönleriyle, Soda Sanayi A.Ş.'nin denetlenen konsolide finansal tabloları ile tutarlıdır ve gerçeği yansıtmaktadır.

Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

5. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 402'nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; BDS 570 "İşletmenin Sürekliliği" çerçevesinde, Grup'un öngörülebilir gelecekte faaliyetlerini sürdüremeyeceğine ilişkin raporlanması gereken önemli bir hususa rastlanılmamıştır.

PwC Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

Gökhan Yüksel, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 6 Mart 2017

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Soda Sanayii A.Ş. Yönetim ve Satış Merkezi
Şişecam Genel Merkezi, İçmeler Mah.
D-100 Karayolu Cad. No: 44A Tuzla - İstanbul
Tel: (0850) 206 50 50
Faks: (0850) 206 40 40
www.sisecamkimyasallar.com

Soda Fabrikası
Kazanlı Bucağı Yanı P.K. 654
33004 Mersin
Tel: (0324) 241 66 00
Faks: (0324) 221 90 15
www.sisecamkimyasallar.com

Kromsan Krom Bileşikleri Fabrikası
Kazanlı Bucağı Yanı P.K. 421
33003 Mersin
Tel: (0324) 241 66 00
Faks: (0324) 451 36 52
www.sisecamkimyasallar.com

Oxyvit Kimya Sanayii ve Ticaret A.Ş.
Mersin-Tarsus Organize Sanayi Bölgesi,
1. Cad No. 6 P.K. 13
33400 Mersin
Tel: (0324) 676 43 25 Pbx
Faks: (0324) 676 43 34
www.oxyvit.com

Cromital S.p.A
İdari Ofis
Via Quarta Strada Palazzo A7 20090
Assago (Milano), İtalya
Tel: (0039) 02 57606070
Faks: (0039) 02 57609175

Fabrika
Via Giotto,4-Localita Sipro-44020
S. Giovanni Ostellato (FE), İtalya
Tel: (0039) 0533 57548
Faks: (0039) 0533 57391

Solvay Şişecam Holding A.G.
Staettermayergasse 28-30 A-1150
Viyana, Avusturya
Tel: (0043) 1 7 1 6 8 8 0
Faks: (0043) 1 7102426

Şişecam Bulgaria Ltd.
27 Bratya Miladinovi Str.
FL. 4 Apt.14 9002 Varna, Bulgaristan
Tel: (00359) 52 608 963
Faks: (00359) 52 608 964

Şişecam Soda Lukavac d.o.o
Prva Ulica 1 75300
Lukavac, Bosna-Hersek
Tel: (00387) 35 552 323
Faks: (00387) 35 552 696
www.sisecam.ba
www.sisecamchemicals.com

Şişecam Shanghai Trading Co. Ltd.
RM 2105, Lippo Plaza, 222 Huaihai (M.)
Road, Shanghai 200021, Çin
Tel: (0086) 216 391 03 52
Faks: (0086) 216 391 03 54

Şişecam Chem Investment B.V.
Strawinskylaan 523
1077XX Amsterdam, Hollanda
Tel: (0031) 20 820 1120
Faks: (0031) 20 890 8645
www.sisecam.com.tr